

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XV.
Štev. 44

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Franciškan. 6. tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3. telefon 280

Maribor, 22. in 23. februarja 1941

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v uravi ali po pošti 14 din
Dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din
POŠTNI ČRKOVI RAČUN: 11.406

Cena
din 1.—

Bolgarija v ospredju zan' mania

Poročilo ameriške agencije o položaju na jugovzhodu — Miru z Grčijo ne bo — Novi londonski komentarji o turško-bolgarski izjavi, ki ne veže Turčiji rok — Grčija je zaprosila v Ameriki za vojno pomoč

Pontonski mostovi na Donavi

SOFIJA, 22. febr. Associated Press. Neki ugledni diplomat je izjavil, da so nemški pontonski mostovi postavljeni že na več krajih preko Donave med Rumunijo in Bolgarijo. Vkorakanje nemških čet v Bolgarijo je samo še »vprašanje dni, če ne ur«. Nemške kolone in motorizirane enote se iz notranjosti Rumunije pomikajo proti Donavi. Dva protiletalska topova sta postavljena na vrhu neke velike zgradbe v Sofiji in ameriško poslatništvo v Sofiji je nalepilo na poslopju lepake v angleščini, bolgarščini in nemščini: »To poslopje je lastnina Zedinjenih držav ameriških.«

NEMŠKI IN ANGLEŠKI DEMANTJI

CARIGRAD, 22. febr. RP. Nemci demantirajo dalje vesti, da nameravajo intenzivirati v Atenah za sklenitev miru z Italijo. V Berlinu izjavljajo, da miru brez zmage sli osi ne more biti ne z Anglijo ne z Grčijo. Na drugi strani pa demantirajo Angleži poročila, da spravljajo v Grčijo svoje čete, ali da so zasedli Lem-

nos. Položaj, kakor trenutno izgleda, je tak, da je Grčija trdno odločena nadaljevati vojno tudi v primeru, ako bi bila napadena še s severovzhoda.

TURKI O ANGLEŠKIH NAČRTIH

CARIGRAD, 22. febr. AP. Turška uradna poročila na radijskih postajah so včeraj komentirala tuje vesti, da namerava general Wavell poslati večjo vojsko

iz Egipta v Grčijo. Po teh komentarjih hoteče Angleži ali narediti večjo fronto na Balkanu, ali pa samo preprečiti, da bi bila Grčija prisiljena v mirovna pogajanja.

TURČIJA SI NI VEZALA ROK?

LONDON, 22. febr. Reuter. »Daily Telegraph« piše, da so netočne vesti, da je z bolgarsko-turškim sporazumom prenehala obveznost Turčije do Velike Britanije. Nasprotno, deklaracija je bila sestavljena z vednostjo in pristankom angleške vlade in s ciljem, pomagati Bolgariji. Anglija bo srečna, če bo Bolgarija lahko izpolnila svoje obveznosti, sprejete v deklaraciji. Deklaracija ne koristi niti Nemcem niti ne škoduje Angležem. Turčija niti najmanj ni izpremenila svoje zunanje politike, ki je popolnoma realistična. Ni točno, da je zdaj pot na Solun od-

prta. Turčija je stavila v deklaraciji točko glede tega. Turki si niso vezali rok. »Angleži so zdaj bolj kot kdaj koli prej odločeni, pomagati Grkom, čim več bo to mogoče«, zaključuje diplomatski dopisnik »Time«-ov.

AMERIŠKA POMOČ GRČIJI

NEW YORK, 22. febr. AP. Sumner Welles je izjavil, da bo ameriška vlada preučila vprašanje materialne pomoči Grčiji kot odgovor na najnovejšo grško prošnjo.

WASHINGTON, 22. febr. DNB. Državni podtajnik Welles, ki nadomešča obbolelega zunanjega ministra Hulla, je novinarjem potrdil, da je Grčija zaprosila USA za pomoč v vojnem materialu. Vlada je v principu na to že pristala, ne more pa reči, koliko in kdaj bo mogoče stvarno pomoč izvesti.

Pred novo ofenzivo v Libiji

Tako Italijani kakor Angleži napovedujejo novo fazo bojov za Libijo — Italijani o obrambi Kerena — Angleži o napredovanjih v Somaliji in Abesiniji

BERN, 22. febr. ZPV. V Italiji naglašajo, da angleška ofenziva v Afriki ni rodila tistih rezultatov, ki jih je London pričakoval. Zasedba Cirenajke pomeni le zavarovanje Egipta in nič več, posest Benghasija pa je ogrožena po nemških letalskih napadih. Pričakuje pa se, da bo Anglija še enkrat poizkusila, da ustvari boljši položaj in bo zato pričela najbrže v kratkem novo ofenzivo v severni Afriki. Napad na Tripolitanijo naj bi dal vojski generala Wawella konkretnije vojne rezultate. Toda Angleži bodo na Sredozemlju naleteli na odpor vseh sil osi.

KAHIRA, 22. febr. ZPV. V tukajšnjih vojaških krogih pričakujejo, da se bo pričela v kratkem nova faza angleške ofenzive v Libiji.

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 22. febr. Stefani. Vrhovno poveljstvo italijanske vojske v Afriki je izdalo včeraj sledeče uradno poročilo: Severna Afrika: Običajno ogledniško delovanje naših hitrih kolon. V Kufri so naša letala zmetala bombe majhnega kalibra na sovražnikove naprave in povzročila očitne požare. V noči na 20. t. m. so nemška letala izvedla napad na Bengazij, na letališče in na sovražnikove topniške postojanke. V Egejskem morju so naša letala bombardirala vojaške objekte v nekem grškem oporišču. Vzhodna Afrika: Ob spodnji Džubi so se nadaljevale borbe onstran reke. Na drugih odsekih ni bilo nič posebnega. Sovražnik je izvedel letalske polete in napade na nekaj krajev v Eritreji ter na Džubo in Javello. Bilo je nekaj žrtev in nekaj gmotne škode. Protiletalsko topništvo je zblo dve sovražnikovi letali. V prvih urah jutraj 21. t. m. so sovražnikova letala letela nad Catanijo in zmetala nekaj bomb, ki so ranile 6 oseb in povzročile nepomembno škodo.

JUNASKA OBRAMBA KERENA

RIM, 22. febr. Stefani. Italijanski listi pišejo o položaju Kerena, ki se brani pred napadalci. Domačini in čete iz Italije so doslej zlozile vse sovražne polzkuse predora. Na vidnem mestu poročila tisk o uspehih italijanskega letništva tako v Afriki, kakor v Albaniji. Posebno pozornost posvečajo listi podvigom nemških letal na morju.

ANGLEŠKI PRIKAZ POLOŽAJA
KHARTUM, 22. febr. RP. V Somaliji so južnoafriške čete prekoračile še na drugem mestu reko Džubo in nadaljujejo skupno pohod v smeri proti Mogadisciju. V južni in zahodni Abesiniji se nadaljujejo operacije angleških in abesinskih čet, zlasti južno do Tanskega jezera. V Eritreji se pripravljajo operacije za zavzetje Kerena, sicer pa ni na tem bojišču bilo nobenih pomembnejših dogodkov.

LONDON, 22. febr. Reuter. Južnoafriške čete napadajo kraj Jumbo ob izlivu reke Džube. Doslej se jim še ni posrečilo ga zavzeti.

LONDON, 22. febr. Reuter. »Daily Mail« piše o položaju na afriških bojiščih

in pravi, da se nasprotnik umika na vseh frontah črne celine. Položaj v severni Afriki je znan, še kritičnejši pa postaja za Italijane v vzhodni Afriki. Sodijo, da se bodo italijanske čete v Abesiniji umaknile na osrednje visoke planote dežele. Lahko se primeri, da bo nasprotnik Abesinijo popolnoma izpraznil in koncentriral vse svoje sile v Eritreji. Tu je pa glavna trdnjava Keren že skoro obkoljena.

ANGLEŽI DŽARABUB LE OBLEGAJO

KAHIRA, 22. febr. Reuter. Z britskega odločujočega kroga javljajo, da bi angleške čete zelenico Džarabub lahko že davno zasedle, ne store pa tega iz verskega razloga, ker ima ta oaza med Arabci velik religiozni pomen. Napadov na to ze-

USA na straži v Aziji

NEW YORK, 22. febr. CBS. »New York Herald Tribune« piše, da ameriška vlada nima namenov, da bi odstopila od svojih ukrepov na južnem delu Tihega oceana in v Aziji. Nasprotno, na vsem prostoru Pacifika bo okrepila svoje postojanke in jih utrdila. Diplomatski krogi v Washingtonu so prepričani, da Japonska ne bo napadla Holandske Indije, dokler ne bi bila v posesti Singapura. Napad na Singapur bi pa avtomatično pognil v vojno tudi Avstralijo. USA sicer uradno še niso podale izjave glede njihovega zadržanja v takšnem primeru.

lasna je pa dovolj Rooseveltova izjava, da bo kljub pomoči Angliji washingtonska vlada skrbela tudi za akcije v Tihem morju. To bi naj bil Tokiu zadosten opomin, da USA ne bodo trpele nobenih avantur k Singapuru in Holandski Indiji. »New York Times« dostavlja, da »le Velika Britanija zdaj informirana o stališču USA na jugu Azije, ki je njej v korist v trenutku, ko se Nemci hvalljo, da so dosegli diplomatski uspeh na Balkanu«.

Na Japonskem ni strahu

ŠANGHAI, 22. febr. Stefani. V tujini razširjene vesti, da je izkrcanje avstralskih in indijskih čet v Singapur in na Malaji izzvalo strah na Daljnem vzhodu, smatrajo tu za smešne. V Šanghaju dobro vedo, da so Japonci izkrcali močno sile svojih čet na jugu Kitajske, na Hajnanu in pred vzhodom v Singapur, v Tonkinškem zalivu. Zato je vsak strah odveč.

RIM, 22. febr. Stefani. Z izjavo japonskega zunanjega ministra je napravljen konec angleškim manevrom. Butler je dejal, da je hotel Macuoka posredovati za mir med silami osi in Anglijo. Macuoka je jasno demantiral te napovedi.

WASHINGTON, 22. febr. Reuter. Kakor poročajo, so med letali, ki so jih USA poslale v Singapur, tudi veliki štrimitorni bombniki najnovejše znanke, z akcijskim radijem 9600 km.

Avstralija bo imela 26.000 pilotov

LONDON, 22. febr. Reuter. Predsednik avstralske vlade Menzies je izjavil častnikom: V svetovni vojni je bila Japonska naša zaveznica in mi smo ji bili hvaležni za mnoge dokaze dobrega

sosedstva. V sedanji vojni pa Japonska ne le ni naša zaveznica, ampak je sklenila zvezo s silama osi, nasproti kateri ma je prevzela neke obveznosti. Zaradi tega bi bilo napačno pričakovati, da bo

položaj Avstralije v tej vojni enak, kakor je bil v prejšnji, čeprav je njena najiskrenejša želja ohraniti mir na Tihem oceanu. Z zvezi z vojnimi napori Avstralije pa je Menzies dejal, da razpolaga sedaj Avstralija z večjimi bojnimi silami kakor kdaj koli doslej. Ob koncu letošnjega leta bo imela Avstralija 26.000 pilotov, dočim jih je imela pred začetkom sedanje vojne samo 400. Avstralske ladjedelnice grade rušilce tipa »Tribe« in jih nameravajo zgraditi 51. Na vprašanje o namenu njegovega prihoda v London je Menzies dejal, da je prišel sem zato, da stopi v osebni stik z vodilnimi osebnostmi, v Avstralijo pa se bo vrnil najbrže čez Zedinjene države Severne Amerike.

LITVINOV JE IZLOČEN

iz glavnega odbora boljševiške stranke.

z utemeljitvijo, da ni izpolnjeval svojih dolžnosti. Ostane pa še nadalje član stranke

Letalski spopadi v Albaniji

Italijani poročajo, da so zbili z gotovostjo 12 grških in angleških letal, Grki pa pravijo, da so uničili 16 italijanskih — Na sami fronti ni nobenih sprememb — Italijani o Cavallerovi taktiki

RIM, 22. febr. Stefani. Poveljstvo italijanske vojske v Albaniji je poročalo včeraj uradno: Grško bojišče: Nobenih posebnih dogodkov. Naše letalstvo je živahno bombardiralo z bombami velikega in majhnega kalibra čete, konvoje in sovražnikove obrambne naprave. Naši lovci so ponovno podali dokaz za svojo hrabrost in so zbili 12 sovražnikovih letal v spopadu s številčno močnejšim oddelkom Gloucesterjev. Eno naše letalo je bilo zbito, drugi dve pa sta se vrnili s posadko, med katero je bilo nekaj mrtvih in ranjenih.

RIM, 22. febr. Stefani. Včerajšnji dan je bil porazen za grško letalstvo v Al-

baniji. V zračnih bojih je bilo sestreljenih 12 sovražnikovih letal, 14 jih pa je verjetno zelo poškodovanih. Dve letali so sestrelile italijanske protiletalske baterije. Spretnost in junaštvo italijanskih pilotov narašča iz dneva v dan.

RIM, 22. febr. Stefani. Taktiko generala Cavallera sprejemajo v mednarodnih vojaških krogih s priznanjem. Posrečilo se mu je v stalnih protinapadih izčrpati moči grške ofenzive. Čeprav ta taktika ni videti briljantna, je vendar efektivna. Cavalleru se je v vsakem primeru posrečilo stabilizirati bojno črto. Bodočnost bo pokazala, kaj pomeni za

grško vojsko izčrpanje, ki ga ji je navrgla italijanska taktika. Italijansko poveljstvo bo potem lahko izkoristilo utrujenost nasprotnika. Ne smemo pozabiti, pravijo v Rimu, da je Valona cilj angleških in grških sil in temu je v glavnem napoti Tepeleni. Vsi dosedani krvavi napori Grkov, da to važno postojanko zavzamejo, niso imeli uspehov.

ATENE, 22. febr. UP. Grška artilerija nadaljuje obstreljevanje italijanskih čet, ki se umikajo preko reke Vojuše. Grška in angleška letala so sestrelila 16 italijanskih letal. Odločitve o izidu zadnje grške ofenzive in italijanskih protinapadov pa še vedno ni.

Napadi na zahodnem bojišču

BERLIN, 22. febr. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: Pri napadih na sovražnikove konvoje na pomorskem področju okrog Anglije so letalske sile potopile tri trgovske ladje s skupno tonazlo 11.500 ton, in poškodovale 4 večje ladje. V letalskih spopadih nad Dovrom je sovražnik izgubil 2 Spitfirea. V noči med 20. in 21. t. m. so bili izvedeni uspešni bombni napadi na pristanišča in doke ob Temzi in ob Bristolkem zalivu. Na zahodni obali je bilo minirano neko pristanišče.

BERLIN, 22. febr. DNB. Nemška letala so ponovno napadle luko Swansea ob vходу v Bristolki kanal. Nastalo je več

manjših in večjih požarov. Protiletalska obramba je bila slaba.

BERLIN, 22. febr. DNB. Angleška letala so preletela v minili noči nemško obalo in vrgla zažigalne bombe, ki so povzročile požar v neki vasi. Druge bombe so padle na odprto polje. Obmorske baterije so sestrelile eno letalo.

LONDON, 22. febr. Reuter. Angleški bombniki so napadli v teku noči različne cilje v severni in severozahodni Nemčiji ter invazijska pristanišča.

LONDON, 22. febr. Reuter. V minilem tednu so barožni baloni in njih posadke sestrelile tri nemške bombnike. Eno teh letal se je zaletelo v kabel balona, dve sta pa bili sestreljeni s strojnimi iz barožnih balonov.

Glasovi senatne opozicije USA

WASHINGTON, 22. febr. Med debato v senatu o pomoči Angliji je republikanski senator Brooke dejal, da senat ne sme dati Rooseveltu zahtevana pooblastila, ker bo drugače »padla kri ameriške mladine na njegovo dušo, Ameriška kri pripada samo USA in njihovi obrambi. Je za pomoč Angliji, ne pa za vojno. Od sedanje nezadostne oborožitve USA se pa ne sme ničesar odstopiti. Velika Britanija ni znala izkoristiti sadove zmage svetovne vojne. Zakon o pomoči Angliji

je izraziti vojni zakon. Dolžnost USA ni, da danes ali jutri prevzamejo policijsko službo nad vsem svetom.

WASHINGTON, 22. febr. AP. Trije srednjehodni senatorji so pri debati v senatu govorili proti Rooseveltovemu načrtu. Senator Bulow je dejal, da bodo USA, če bo načrt sprejet, šle v vojno in propast. Senator Gillette je dejal, da ne more glasovati za zakon, ki bi razorožil USA.

Italijani o podmorniški vojni

RIM, 22. febr. ZPV. »Il Messaggero« razpravlja o podmorniški vojni, ki jo je napovedal Hitler v svojem zadnjem govoru in pravi, da je obrambni položaj Velike Britanije sedaj mnogo slabši, kakor je bil v svetovni vojni. Tedaj je Velika Britanija razpolagala že leta 1914 z 266 rušilci, ki so edino uspešno sredstvo v boju proti podmornicam, tekom vojne jih je pa zgradila še 284. V sedanjo vojno je stopila Velika Britanija s 199 rušilci, 50 jih je pa dobila iz Zedinjenih držav.

Tudi ako jih zgradi pet na mesec, jih dolej ni mogla zgraditi več kakor 85. Pri tem pa je treba upoštevati še to, da je nemško letalstvo silno aktivno prav pri napadih na angleške ladjedelnice. Velika Britanija torej lahko razpolaga kvečjemu z 275 do 280 rušilci, od katerih jih je pa okoli 70 stalno vezanih v Sredozemlju. Podmorniške vojne se zato Velika Britanija ne bo mogla uspešno obraniti. Blokada bo silno delovala na silo in položaj Velike Britanije.

Proces proti gradilcem „Cartona“

BUKARESTA, 22. febr. DNB. Pred sodiščem v Bukarešti se je začela razprava proti arhitektu Cantacuzenu in še ostali šestorici gradbenega podjetja, ki jim očitajo, da je bila palača hotela »Carlton«, ki se je ob potresu porušila, slabo zgrajena. Pod razvalinami je našlo smrt 140 oseb. Državni tožilec je zahteval, da se pokličejo na zaslišanje in obtožijo tudi občinski uslužbenci gradbenega oddelka, ki so odobrili slabe načrte pred gradnjo. Sodišče je predlog sprejelo in odločilo razpravo na 20. marca. Pozvane so k razpravi 104 priče.

LETALSKI NAPADI NA SICILIJO

KAHIRA, 22. febr. AP. Angleški bombniki so napadli v četrtek ponoči nemška letališča v Cataniji in Comisu na Siciliji.

650-LETNICA ŠVICE

BERN, 22. febr. Stefani. Švica se pripravljala za prošlavo 650 letnice svoje ustanovitve. Razvrstilo se bo mnogo svečanosti.

42.000 letal na leto

NEW YORK, 22. febr. CBS. »Wall Street Journal« javlja, da proučavajo v Washingtonu načrt povečanja kapacitete letalskih tovarn z novimi investicijami 900 milijonov funtov. Velika Britanija bo naročila v Ameriki še eno partijo 12.000 modernih letal, večinoma bombnikov. Po novem načrtu bodo ameriške letalske tovarne proizvedle 42.000 letal na leto.

ŠPANSKA HVALEZNOST

MADRID, 22. febr. Stefani. Ob Mussolinijevem daru Santandru piše španski tisk, da je ves narod hvaležen Italijanom in Nemcem, ki so prešli tudi kri za špansko pravično stvar.

SOŽALJE SANTANDRU

MADRID, 22. febr. DNB. Podtajnik v španskem notranjem ministrstvu je poslal v imenu Franca prebivalcem Santandru izraz globokega sožalja žrtvam požarne katastrofe. Vlada obljublja, da se bo pobrignila, da vstane Santander spet lep in nov v življenje.

Ameriška živila za Anglijo

NEW YORK, 22. febr. Ass. Press. Amerika pripravlja velike količine mesa in žita za prevoz v Anglijo. Oskrba Velike Britanije z živežem je bila predmet posebne konference v Washingtonu. Roosevelt je dobil od 150 uglednih Američanov priporočila pisma, naj mimo orožja zalaga Anglijo tudi z živežem. V nekem pismu je bil med drugim naslednji stavek: »Ni boljšega sredstva, da se čim prej pomaga prebivalstvu v okupiranih krajih Evrope, kakor je pomoč Angliji, da jih reši.«

NEMŠKI VOJAKI V SANTANDRU SANTANDER, 22. febr. Havas. V Santander je došel včeraj opoldne oddelki nemške vojske, ki ga je poslal nemški generalni štab v Španijo, da pomaga pri pospravljanju razvalin s pogorišča.

AMERIŠKA OBRAMBA NA TIHEM OCEANU

NEW YORK, 22. febr. Ass. Press. Roosevelt je trdno odločen, braniti vse položaje v Tihem oceanu. Obsežen program predvideva utrditve otokov, okrog katerih bo razglašena obrambna črna, v kateri USA po izteku 90 dni od razglasitve ne bodo trpele nobenih tujih ladij.

VATIKANSKI DEMANJII

RIM, 22. febr. Ass. Press. Vatikanski radio in list »Osservatore Romano« odločno zavračata tendenciozne vesti v delu tujega tiska, da sveti oče ni naklonjen demokraciji in da je bil Vatikan stoletja nasproten demokratski obliki vladavine. Netočne so tudi vesti, da je sveti oče priporočil Francozom, naj sklenejo premirje in da je blagoslovil orožje neke vojskujoče se države.

GRADNJA ANGLEŠKE MORNARICE

LONDON, 22. febr. Reuter. V angleških pomorskih krogih izjavljajo, da je britska mornarica storila potrebne korake, da se bo proizvodnja ladij povzpela na maksimum. Britski pomorski program je zdaj večji kot je bil kdaj prej. Gradnja trgovinskih ladij bo večja kot je bila l. 1915. Ameriški rušilci so modernizirani in spremljajo z uspehom konveje ter se tudi uspešno bore proti sovražnim podmornicam.

PATRIOTIČNE MANIFESTACIJE V NEAPLU

NAPOLI, 22. febr. Stefani. Pri svečanem odhodu študentov prostovoljcev na bojišče so bili navzočni tudi nemški vojniki. Slovo se je razvilo v patriotično manifestacijo in vzklikanje Mussoliniju in Hitlerju.

PATRIOTIZEM ITALIJANSKIH ŠTUDENTOV

MILAN, 22. febr. Stefani. Casopis vseučilišnikov »Libro e moschetto« (Knjiga in puška) piše v članku, da so vsi študenti Italije pripravljeni prispevati svoj del kot prostovoljci k zmagi Italije.

USA IN BRAZILSKI PROTEST

WASHINGTON, 22. febr. DNB. Podtajnik Welles je izjavil novinarjem, da se USA kot večina panameriških držav priključuje brazilskemu protestu proti kršitvi nevtralnega cone, kakor je to bil primer s francosko ladjo »Mendoza«. Pri tem prihajajo v obzir le diplomatski koraki, a ne sankcije, kakor n. pr. prepoved uporabe ameriških luk.

Mariborska napoved. Danes bo verjetno še snežilo, za jutri pa se obeta izboljšanje vremena. Višina zdaj zapadlega snega 2 cm. Včeraj najvišja toplota +7, danes najnižja -0,3, opoldne 0,0

Kaj pa PIONIRJI?

Moderna vojna mora premagati mnogo najrazličnejših zaprek na svojem bliskovitem pohodu. Ofenziva in defenziva, napredovanje ali umik, dovoz materiala na fronto, vse to je največkrat nemogoče, če ni tu četa izvežbanih mož - pionirjev. In čim bolj moderne, strašnejše postaja bojno orožje, tem večje so tudi zahteve, ki jih stavi vojna na pionirske bataljone.

Za velike uspehe svojega pohoda na Poljsko in na zahodna stara bojišča se ima Nemčija v glavnem zahvaliti vpravi pionirjem. Ti morajo biti vedno mojstri tako v napadu, kakor obrambi. V danem trenutku morajo postaviti ceste in mostove, ali jih pa spet podreti, na hitro roko zgraditi utrdbe ter jih spet razrušiti, če treba. Sredi sovražnega ognja, ko se tovariši branijo pred napadi, delajo ostali z mrzlično hitrostjo, ne ozirajoč se na smrtno nevarnost. Zato nosi pionir v vojni prav tako svojo srajco v smrt, kakor rudar pod zemljo. Ljudje železnih živcev so to, ki se umejo znajti v vsakem položaju.

Pri delu na vodah

Največja dela ustvarjajo pionirji na vodah. Opremljeni z najmodernejšimi aparati lahko naglo zgradijo prehode preko širokih rek. V svetovni vojni so pionirji premostili veletok Donave, v sedanji vojni so z gumijevimi in motornimi čolni igraje spravili močne oddelke čet preko kanalov in rek na zahodu. V nekaj urah so postavili 150 do 200 m dolg most, tako močan, da so mirno prešle preko njega težke motorizirane divizije in artilerija. Manjše reke so pionirji premostili v celih 12 minutah!

Ne gre pa samo za gradnjo. Pionirji morajo mostove tudi braniti pred bombardiranjem s kopna ali iz zraka. Pri umiku je njih najvažnejša dolžnost, da ob pravem času razstrele mostove in utrdbe. Zato je treba posebno spretnih ljudi in hrabrih mož. Kar je na ladji radiotelegrafist, ki zapuša zadnji krov, ko se parnik potaplja, to je pri mostovih pionir: prvi je tam na delu, zadnji ga zapusti.

Od pionirskega dela mnogo zavisi uspeh vojskovanja. Znana je bitka iz Holandske, ko je neki holandski častnik, prezirajoč smrt, stopil pod podminirani most in sprožil eksplozijo v trenutku, ko je bilo zgoraj vse polno sovražnih čet raznih vrst orožja. Seve da je tudi sam izgubil življenje. Napadalec pa dolgo ni mogel na tem sektorju dalje.

Pionirji v gorah

Pionirji imajo velike dolžnosti in naloge tudi na suhem. V bojih proti tankom imajo posebno strateško taktiko, gradijo barikade, pasti za tanke, volčje jame itd. Železničarski pionirji morajo popraviti vse tire na področju bojev ali jih pa na umiku razdreti. Mnogo prog postavijo le za kratek čas, da pomagajo dostaviti material na fronto in jih potem spet razdoro.

Posebna vrsta pionirjev so oni, ki delujejo v goratem bojišču, kakor je to primer v Albaniji. Ti nimajo posla z velikimi rekami, zato so pa pred njimi zelo težke terenске ovire. Imajo vse drugačno opremo, kakor njih tovariši v dolinah. V rekordnem času postavljajo mostove preko hudo urniških grap, premostijo prepade in vsekajo pota v strme sfene. Globoke kaverne po goratem svetu in drznre, v skalo vsekanne stopnice niso lahko delo za neutrudne roke pionirjev. Kjer je treba, postavijo žične železnice in dvigala, ne ustavijo se pred nobeno oviro, ker vojska čaka nanje. Tu so pionirji pravi mojstri v improvizaciji, poznavajoč neverjetne trike, samo da pridejo njih borci dalje. Grškim četam se je tako posrečilo že mnogokrat vprav s pomočjo pionirske tehnike presenetiti nasprotnika v skoro nedostopnih gorah.

Zdaj se obeta pionirjem spet važna, prevažna naloga v razvoju vojnih operacij. Premostili bodo v primeru potrebe široki veletok Donave med Rumunijo in Bolgarijo. Zadnje vesti poročajo, da so nemške pionirske čete končale svoje velike vaje v postavljanju pontonskih mostov pri Ruščuku. V odločujočih krogih trde, da gre pri tem le za manevre in ne za prehod čet v Bolgarijo. Zaradi vaj so bile v Železnih vratih tudi zadržane ladje. Od vaj do realizacije načrtov pač ni daleč. Donava je premostena na več krajih, razvoj prilik na Balkanu bo odločil, če bodo marširale preko njih čete v Bolgarijo.

Politično življenje v Sloveniji

Koncentracija naprednih sil

Beograjski tednik »Napred« je v zadnji številki priobčil naslednji članek šefa naše redakcije, g. Bojana Ribnikarja:

Trinajsto leto popolnega političnega miru bo mogoče prelomnica v slovenskem javnem življenju.

Vseh teh preteklih dvanaest let, lahko rečemo, je šlo mimo slovenske mladine in pustilo zelo malo koristnih sledov. Dočim so prva povojna leta prinesla živo politično interesiranje mladine v mestih in celo na kmetih, je bila ta prva politična šola slovenskega naroda po tisoč letih suženjstva nenadoma prekinjena.

Prvih deset let naše svobode je potekalo v specifično naši »demokraciji«. Kakor koli so bile velike njene napake, toliko dobrega in zdravega so se lahko tedanji omladinci naučili in tudi slabega opazili. Šli so skozi življenjsko šolo političnega dela, ki jim je omogočala tretiranje vseh vprašanj na poštenjši in odkritejši način, kakor pa je bilo vse tisto tajno delo v drugi deceniji naše države. Tedaj so se lahko nemoteni bavili ne samo s teoretičnim delom politike, temveč tudi s praktičnim.

Ko je pozneje prišla era totalitarizma, so naše generacije doraščajoče mladine ostale brez prvega in drugega. Niso moge črpati vrelcev političnega pouka, še manj pa so se lahko bavile s praktično politiko. Posledice tega stanja postajajo vedno očitnejše: generacije, ki prihajajo, so skoro politični analfabeti.

Pod pritiskom politike »od zgoraj na-

vzdol« se je pri našem narodu prva odaljala iz javnega življenja mladina. Kratko in malo ni hotela sprejeti vsiljenih ji načel, pa je zato zapadla v popolno miselno letargijo, iskanju položajev in boju za kosček kruha, če ni celo končala v sportu ali v kinematografomaniji. Vsa tista redka mladina, ki se je zadnjih deset let udejstvovala pri različnih političnih gibanjih, je bila — če na vladi, zelo slabih moralnih kvalitetah — če v opoziciji, prežeta tujih idej. Nihče ni več vedel, kje so koristi in interesi naroda in kje se začenjajo interesi tujcev. Z Generacije mladine so prehajale v vsakdanje življenje brez potrebne priprave, včasih celo brez zadostnega smisla za svobodo in volje za obrambo domovine, ker niso čitale ne domačih ne tujih političnih pisateljev in ker niso imele pojmov o osnovnih načelih človeškega delovanja na političnem polju. Zato ni težko razumeti kakšen vpliv imajo lahko na takšno mladino tuje parole, spretno uvržene in na prvi pogled prepričljive.

Ker je bilo demokratski mladini onemogočeno delo, a tudi mladina sama zaradi »krize« demokracije ni bila pripravljena na odpor, so začeli dobivati besedo najrazličnejši totalitarni privrženci. Včasih je bilo videti, kakor da bi demokratska mladina popolnoma abdicirala in prepustila drugim »obrambo« svobode.

Toda dogodki v svetu so našli odmev tudi pri nas. Povsod se opaža, kako več ne »vžgejo« v veter vržene parole in

slogani in kako ljudje začenjajo misliti s svojo glavo. Najbolj demagoške parole nimajo več odziva in točno je videti razliko med totalitarnim in demokratskim gledanjem na svet. Vidi se, kako se je vsa zares svobodna mladina zdržila. Danes opažamo na vsakem koraku kritiko in tudi treznejše gledanje na dogodke okoli nas in pri nas.

V takem razpoloženju prihaja trinajsto leto našega okrnjenega političnega življenja. Nekoliko so se popravile prilike pri naši mladini zaradi budnega spremljanja dogodkov po svetu. Ideološka vojna je vzbudila ugaslo zanimanje za politiko. Slabe posledice dvanaestletnega »odmora« pa bodo še dolgo vidne.

Danes imamo v Sloveniji resen začetek demokratske koncentracije, ki jo je pokrenila napredna slovenska mlajša politična generacija. Zbira se mladina enakih idej in ne samo mladina po letih.

Razen skrajnih desničarjev in skrajnih levčarjev so se zbrali pristaši vseh demokratskih in naprednih skupin in podpisali sporazum na osnovi deklaracije z dne 25. januarja, ze sedaj na osebni podlagi in brez obveznosti za stranke.

Upati je, da bodo pristaši poedinih političnih skupin, ki v njih predstavljajo mlajše generacije in ki v javnem življenju že zavzemajo vidnejše položaje, s tem sporazumom dali novi pravec in novo življenje slovenskemu demokratskemu elementu ter bodo tako postopoma zamenjali generacije in dosedanje vodstvo napredne politike v Sloveniji.

Na večerji pri predsedniku vlade Cvetkoviču so bili dr. Maček, predsednik SDS, minister dr. Budisavljevič, finančni minister dr. Šutej in pravosodni minister dr. Konstantinovič.

O koncentraciji ni govora v sedanjih prilikah, piše beograjsko »Vreme« v daljšem članku.

„Svetozare, nosil si pol križahrvatskega naroda“

S postavitvijo dr. Ivkovića na najvišji položaj, ki ga more Srb doseči na Hrvatskem, se manifestira politika, ki je bila zasnovana v dolgoletni skupni borbi Hrvatov in Srbov. To je bila politika Miletića, Polita Desančiča, Svetozarja Pribičevića. Tem dobrim, hrabrim in daljnovidnim možem pripada zasluga, da se je skozi zgodovino ohranila hrvatsko-srbska koalicija. Oni, ki tega niso razumeli, so jih napadali in sramotili, toneč v dnevni malenkostih in ne videč velikega cilja, ki kateremu mora iti vsak častivreden Srb in Hrvat. Ob odru pok. Svetozarja Pribičevića je dejal dr. Maček: »Svetozare, nosil si pol križa hrvatskega naroda.« Nespretni med Srbi so to razumeli tako, kakor da je Pribičević nosil hrvatsko in izdal srbsko politiko. Toda, po zaslugi onih Srbov, ki so pomagali nositi hrvatski križ, je danes hrvatsko na braniku Jugoslavije, kakor je pošteno srbstvo na braniku banovine Hrvatske; kajti eden ne more biti brez drugega, ugotavlja Adam Pribičević v »Seljačkem Kolu«.

Senator Smodej o avtonomiji Slovenije

Na zborovanju JRZ na Jesenicah je senator Smodej med drugim poudaril: »Avtonomija Slovenije, kakor smo jo mi zamislili in razumeli, je tako star naš program, kakor dolgo smo v Jugoslaviji, ki smo jo iz srca vsi želeli, zanj delali, se borili in trpeli. Ena sama in močna država Jugoslavija, to je prav tako bil, je in bo bistveni del programa Slovencev, ki smo bili organizirani v SLS, in sedaj ko smo organizirani v JRZ, ko nam je bila prejšnja stranka prepovedana. Ti dve točki našega programa predstavljata neke vrste državnopravno hierarhijo v državi. Kdor hoče našo državo močno in složno, se bo moral privaditi misli, da je treba za vso državo uesti samoupravne enote. Koliko naj bo teh, naj odločijo Srbi, Hrvati in Slovenci sami, brez diktata oblastnikov, ki prihajajo in odhajajo, narodi pa živijo. Samouprave so najbolj zdrav način državnega življenja.«

Turke v bitki pri Navarinu. Na istem otoku so bile zasidrane in utaborjene angleško-francoske čete, ko so plule v ekspedicijski vojni 1854 na Krim.

Lemnos je tedaj izredno važna točka v severnem delu Egejskega morja. Kar je Malta pred nosom Italije za Angleže, to je Lemnos pred vrati Dardanel za operacije angleške vojne mornarice. — Pomen Lemnos je pa še večji v primeru s sedanjim položajem na Balkanu, ko prihaja pri eventualnem spopadu v poštev tudi letalska akcija. Z razliko od svetovne vojne, da je zdaj Turčija tista, ki se nima od utrjevanja otoka ničesar bati, ker je nje zunanje-politična orientacija drugačna, kakor je bila v vojni 1915. I. L.

logo, takoj zasesti vsako razstreljeno utrdbo in očistiti teren nasprotnika.

Bila je to bitka, kakršne še ni bilo med ladijskim in težkim trdnjavskim topništvom. Grmelo je kakor v peku. Že so se približale oklepne ožini na črti Mezidija - Dardanos. Vse turške baterije na obeh straneh ožine so bruhale ogenj na ladje, toda te so vztrajno pridobivale na terenu.

Tedaj je prišlo nepričakovano do preokreta. Turki so bili v minili noči neopazeno položili mine in nanje so zadele štiri velike oklepne ter se potopile. Poveljnik bitke je ukazal umik v trenutku, ko je imela turška posadka že pripravljene parlamentarce za pogajanja o predaji...

Lemnos je bil vse po seji glavno oporišče za čete, ki so jih zavezniki izkrcali na Galipoliju in pri Solumu. Od tod je vodila najbližja pot od večjih skladišč k obema bojiščema, tja so se zatekale vse ladje pri plovbi po severnem Egejskem morju.

Lemnos je pa bil pomembna točka tudi v vojni, ki so jo vodili Rusi ob uporabi Orkov proti Turkom. Tedaj je ruska vojna mornarica pod vodstvom admirala Orlova predrla skozi Dardanele, se zasedla pri Lemnosu in v prihodnjih dneh napadla turško ladjevje v bitki pri otoku Chiosu, zahodno od Smirne. Turške ladje so se zatekle v zaliv v Česma v Mali Aziji, kjer so jih ruski topovi uničili.

V grški osvobodilni vojni 1827 se je ruska vojna mornarica, tudi ustavila v zalivu Lemnosa, preden je nadaljevala pot v jonske vode, kjer je skupaj s francoskimi in angleškimi ladjami premagala

Polkovnik Lawrence ima tekmeča

Tajna misija arheologa barona v. Oppenheima v Siriji

Iz Sirije prihajajo vesti, da deluje tam ne navadna arheološka misija, sestavljena iz 30 do 40 članov, in ki ji načeluje sedemdesetletni baron von Oppenheim.

Baron von Oppenheim je znan v arheoloških krogih kot dober znanstvenik, v političnih krogih pa tudi kot dober politik. Bil je celo v diplomatski službi v Turčiji. Nekaj tednov pred izbruhom vojne so ga videli potovati po trgovskih poslih v Iraku. Ko pa se je vojna začela, je imel stalno bivališče v Ankari. Pred osmimi tedni se je nenadoma pojavil na meji francoske Sirije ter zaprosil za dovoljenje, da bi lahko s svojo misijo studiral arhitekturo omajadskih gradov, to je starinskih muslimanskih trdnjav v Siriji. Francoski komisar Pauxmu vstopa ni dovolil, dobil ga je pa čez nekaj dni iz Vichya.

Baron von Oppenheim je sedaj v sirjski

puščavi kot gost arabskega plemena Ruwalla. Govori odlično arabski ter zelo dobro pozna vse Arabce in njihovo življenje v teh krajih. Napisal je svojčas že knjigo o življenju arabskega plemena Samarjev. V njegovi misiji je tudi češki Nemec Karl Raswan, ki je živel dolga leta z Arabci plemena Ruwalla ter je napisal več knjig o puščavi.

Kakšen je pravi namen te tajinstvene misije v sirjski puščavi, še ni povsem znano. Nekaj svetlobe pa vrže na to delovanje dejstvo, da teče v bližini skozi puščavo po ceveh iraški petrolej, ki ga potrebuje angleška mornarica v Sredozemskem morju. Ti petrolejski vodi so speljani več 100 km skozi puščavo iz Kirkuka v Haifo. V Siriji menijo, da igra baron von Oppenheim podobno vlogo, kakor jo je imel svojčas med Arabci angleški polkovnik Lawrence.

Strategija okrog Lemnosa

Kar je Malta pred Sicilsko, to je Lemnos pred Dardanelsko ožino — Važna vloga otoka v preteklosti

Grčija ima celo vrsto otokov v Jonskem in Egejskem morju. V slednjem so ti povezani v glavnem v tri prirodne skupine: v Kiklade in Sporade z Dodekanezom ter skupino v severnem delu morja, pred vrati Dardanel. Obale vseh grških otokov znašajo skupaj z ono polotoka vred 13.574 km ter vsebujejo mnogo izredno ugodnih zatočišč za mornarico, večji otoki pa tudi strateške baze za letalska oporišča.

Lemnos (na našem zemljevidu točka, zarisana nad črko k pri napisu »Egejsko more«) je po velikosti osmi grški otok. Meri 482 km površine in ima nekaj nad 25.000 prebivalcev. Na jugu se razteza globoko v otok zarezana izvrstna luka Mudrosa. Skoro golo gričevje sega v najvišji točki 430 m visoko, ter ga tvorijo mlade ognjeniške tvorbe. Na njem uspeva žito, vinska trta, pridelujejo tudi precej olivnega olja. Znani so topli vrelci Lemnosa kot zdravilišča. — Glavno mesto je Kastron na zahodni obali otoka.

Lemnos je bil že v starejši dobi poseljen. Za časa Miltiadesa je prišel pod grško oblast. Na njem so našli dragocene spomenike grške pisave iz 5. st. pr. Kr. Leta 1456 so ga podjarmili Turki. Grki in kasneje Benečani so ga sultanu večkrat iztrgali iz rok. V svetovni vojni je bil Lemnos z otokom Imbrosom v znani dardanelski ekspediciji leta 1915

glavno oporišče angleških in francoskih čet. Na njem in na sosednih otokih, Imbrosu in Tenedosu, so zavezniki nakopili mnogo vojnega materiala. Od tod je v zori 19. februarja 1915 odpelala zavezniška flota pod poveljstvom admirala Cardena k ustju Dardanelške ožine. Po silovitem bombardiranju turških utrdb, ki jim je poveljeval nemški maršal Liman von Sanders, so se zavezniške oklepne počasi bližale vnanjim trdnjavam, Sidi el Bahru in Eren Keniju, ki sta bili kmalu v razvalinah in ognju. Na večer se je eskadra umaknila k Lemnosu.

Dne 25. februarja 1915 je zavezniško ladjevje z najtežjimi 30,5 cm topovi obstreljevalo turške položaje v dardanelški ožini. Naslednjega jutra so se izkrcale prve čete in ob vходу v ožino razstrelile preostale turške topove. Dne 2., 3. in 7. marca so zavezniške ladje znova zapustile svoja oporišča na Lemnosu in Imbrosu ter zaplule globlje v Dardanele. Že se je po silovitem bombardiranju zdelo, da bodo predrle, toda branilci niso pustili ladij blizu.

Dne 18. marca ob 11. dopoldne se je dvignila z Lemnosa mogočna zavezniška eskadra vojnih ladij. Spredaj je rezalo valove 12 rušilcev, za njimi je plulo 20 linijskih ladij. Bojnimi ladjami je bilo dodeljenih več transportnih parnikov s 25.000 Avstrialci na krovu. Ti so imeli na-

Boj za Abesinijo v znamenju treh levov

iz temnih dni vladavine negušev — Kako so Angleži marširali 1868 v Abesinijo

Haile Selasie, sed Boga poslani kralj kraljev, zmagovalni lev iz plemena Judov, edini dedič Salomonovega prestola, je s pomočjo Angležev prestopil abesinsko mejo. Njegove čete so se približale Tanskemu jezeru in neguš upa, da bo zasedel prestol, s katerega so ga pred petimi leti pregnale zmagovalne čete rimskega leva.

Velika Britanija se zaveda, da neguševa akcija ne zmora bogve kakšnih vojaških podvigov, lahko pa sproži nemire v deželi in veže večje sile nasprotnika. Tako bi bile britske čete svobodnejše v svojih akcijah v Eritreji in italijanski Somaliji.

V okolici Tanskega jezera se je mudila že dalje časa neka angleška vojaška komisija, ki je pripravljala teren za vrnitev neguša. Za poznavalce razmer zveni to dejstvo manj romantično, kakor za nepoučene. Pokrajina Godjam je namreč divje razgledano gorovje, prepleteno s prepadnimi stenami in samotnimi dolinami, ki so tudi v znanstvenem svetu še v marsičem deviška zemlja. Tu je bil vedno paradiž za uporne abesinske kneze in vstaška plemena.

GODŽAM, RAJ UPORNIH KNEZOV

Haile Selasie sam je imel s to pokrajino težave. Državni upravitelj, Godjama ras Hailu, je negušu zagrozil, če mu ne bo dal popolne avtonomije, da se bo zvezal z uporniki, ki jih je dotlej držal v šahu. Ko se je Hailu nato proglasil za cesarja, je prišlo do državljanske vojne. Čete Selasie so imele lahko nalogo. Prebivalstvo Godjama je namreč sovražilo divjega in roparskega rasa, ter je pomagalo cesarjevim vojakom pri lovu na upornega kneza. Rasa Hailu so privlekli v Adis Abebo vkovanega v težke verige, prav tako ostale upornike »plemenitejše krvi«.

PRED BEGOM V TUJINO MU JE SNEL VERIGE

To je bilo l. 1933. Tri leta kasneje je bilo Selasijevo zadnje delo pred umikom v Džibuti, da je stopil v ječo pred Hailu. Odvezi mu je verige z nog in rok ter ga postavil pred izbiro: Če si pošten, častivreden mož, pojdi z menoj v tujino, če si pa izdajalec domovine, tedaj se podvrži Italijanom. Hailu je izbral drugo pot in postal zvest pomočnik novih oku patorjev.

Glavno oporo pri abesinskem prebivalstvu ima neguš s svojo trditvijo, da je direkten potomec kralja Salomona. V Abesiniji hranijo namreč staro zgodovinsko knjigo, v kateri stoji, da sta kralj Salomon in kraljica Saba imela nezakonskega sina Menelika. Ta je bil prvi vladar Abesinije. Knjiga našteva vse vladarje 3000 let nazaj. Zgodovinarji sicer kimaajo nad delom, ki ume tako natančno našteati vse kralje in prednike od Adama in Eve dalje, toda Abesinci s svetim prepričanjem verujejo v neguševe prednike.

DIVJI MORILEC, RAS KASA

Zanimivo je, da so Angleži že l. 1868 prodrli v Abesinijo. Takrat so se abesinski knezi prepirali med seboj. Podjetni Kasa je zrevolucioniral abesinski sever in želel sam postati neguš. V divji strasti je lastnoročno pobijal sovražnike, pa tudi plemiče pred očmi duhovščine, v svetih hramih. In ko so bila sveta tla vsa omadeževana s krvjo, je dejal: »Sklenil sem zvezo s samim Bogom. Objubil mi je, da me na zemlji ne bo preganjal. Jaz sem ga pa zagotovil, da ne bom šilil v nebesa in ga tam napadal.«

Takšen grozovit mož je bil torej mladi kandidat na negušev prestol. Leta 1855 se je okronal za neguša Teodorja. V svoji proklamaciji na narod je dejal: »Od Menelika do danes so bili na našem prestolu sami komedijanti, ki niso prosili Boga za duhovno pomoč, da bi organizirali državo. Ko je Bog mene, svojega služabnika izvolil za kralja, so rekli moji rojaki: reka se je posušila, nič več ni vode v koritu. Zalliti so me, ker je bila moja mati revna in so me zmerjali s siroto. Toda, moj oče in moja mati izhajata od Davida in Salomona, da celo od Abrahama, služabnika božjega. Tisti pa, ki so me zmerjali z beraškim sinom, prosijo danes sami za vsakdanji kruh...«

ČE NEGUŠ ZASNUBI

ANGLEŠKO KRALJICO...

Knezi se niso hoteli podvreči novemu tiranu na prestolu. Preden je imel oblast nad vso Abesinijo v rokah, je Teodor že premišljeval, kako bi reorganiziral državo po evropskem vzoru. Sprizajnil se je z angleškimi diplomati v Massauu ter z angleškimi in francoskimi mi-

sionarji, ki so mu pomagali civilizirati podanike. Kmalu je pa neguš spoznal, da postopajo z njim nečestno, da ga izkoriščajo v svoje namene. Zato se je odločil, da brez posrednikov stopi v direktne stike s samo angleško kraljico Viktorijo.

V domišljiji, da je najmogočnejši vladar sveta, je napisal lastnoročno pismo vladarici, predlagajoč ji trgovinsko pogodbo in snubeč jo za roko... Angleža, konzul v Massauu in

anglikanski škof, se pa nista upala izročiti takšne ponudbe. Pismo sta namenoma izgubila. Ko ju je neguš prijel, zakaj nista izročila pisma kraljici Viktoriji, sta se moža izrazila, da »črni kralj še dolgo nima pravice, pisati mogočni vladarici sveta takšno pismo...«

NOROSTI PODIVJANEGA TEODORJA

Razjarjeni Teodor je dal konzula in škofa nemudoma vkleniti in vreči v ječo. Užaljeni neguš se je vdal strastnemu pijančevanju in v nerazsodnosti je vrge v ječo še francoskega konzula in 18 misijonarjev. V Londonu je vest o aretaciji v Abesiniji zbudila veliko ogorčenje. Vlada je posredovala in poslala l. 1865 posebno delegacijo k negušu. Izročila mu je mnogo darov, da bi odkupila njegovo užaljenost. Neguš je ujetnike res izpustil, čež nekaj časa je pa vse skupaj spet zaprl.

Na pot je šla nova angleška delegacija z dragocenimi darovi, ki so jih pa obljubili negušu šele potem, ko bodo vsi ujetniki že davno na varnem. Vodja delegacije, misijonar Flad je ponudil negušu krasen teleskop. Teodor se je razljutil, češ, da se hočejo delati norca iz njega, ko se ne spozna na instrument ter je vsa nadaljnja pogajanja o ujetnikih odklonil.

VOJNA ZA REŠITEV UJETNIKOV

Velika Britanija je zgrabila za orožje. Decembra 1867 se je izkrcala britska ekspedicijska vojska 20.000 mož pod poveljstvom sira Roberta Napiera v zalivu Zula, južno od Massaua. Čete so tvorili večinoma Indijci. Imeli so več topov in karavano 35.000 tovrne živine, med temi 40 slonov.

Medtem ko se je Teodor s 5000 zvestimi pristaši in topovi utaboril v 300 km oddaljeni trdnjavi Magdali, so Angleži pripravljali ob morju destilacijske naprave za morsko vodo, najeli so iz Španije in Francije, Egipta in Turčije osle, ki so jim pomagali pri gradnji ozkotirne železnice na 100 km oddaljeno eritrejsko visoko planoto. Vsak dan so zgradili približno tri km proge in dne 25. februarja 1868 je bilo delo končano.

KISMAYA

Kismaja, italijansko Chisimaio, je glavno mesto komisarata Basso Giuba, ki obsega Prekdžubo in ozek pas vzdolž levega brega Džube. Ima okoli 10.000 prebivalcev, od katerih je le 100 Evropejcev, po večini Italijanov. Malo število Evropejcev gre na rovaš klime, ki je izredno vroča in pa oddaljenosti od Evrope.

Mesto je na severu obkoljeno z verigo majhnih gričev, na jugu pa meji na morje. Pristanišče, ki je dobro zavarovano pred severovzhodnimi monsumi, manj pa pred jugozahodnimi, je najboljše na vsej somalski obali in je naravno središče ne samo Prekdžube, temveč tudi vzhodnega dela Kenije in južnega dela gubernatorijev Harrarja in Sidama Galla. Zato so Italijani že izdelali načrt za zgraditev modernega pristanišča, kar pa je preprečila sedanja vojna.

Mesto ima električno razsvetljavo, destilatorje za vodo in tvornico ledu. Italijani so zgradili le nekaj poslopij v evropskem stilu (urade, cerkev in šole), sicer pa se izraz mesta ni izpremenil: Kismaja je ostala slikovito mestece arabskega tipa, ki ga na severu obdaja domačinska vas s kočami iz vejevja.

Kismajo je zgradil 1872 sultan iz Zanzibara. Mesto je raslo z dotokom Somalijcev iz notranjosti, Bajunov, Indijcev in Arabcev z obalnih otokov in kasneje s priselitvijo Angležev, Sudanecv in Kitajcev. L. 1875. se je izkrcal škot Mac Killeb, ki ga je poslal Izmail paša, da bi zavzel teritorij ob Jubi. Na zahtevo angleške vlade ga je paša odpoklical. Gospodstvo zanzibarskega sultana je trajalo imenoma še do 1887, ko so se mesta polastili Angleži, ki so napravili iz pokrajine komisarat in ga priključili Vzhodni Afriki, pozneje Keniji. V last Italije je mesto prišlo l. 1925., ko so ji Angleži podarili pokrajino. Sedaj so se pred dnevi Angleži spet nastanili v mestu, od koder prodirajo proti glavnemu pristanišču Mogadisciju.

Izkrcanja, ki so in niso uspela

Zanimivo je, da je Francija za časa revolucije in cesarstva dvakrat poizkusila, tretjič tudi izvedla operacije izkrcanja proti Veliki Britaniji. Prvi poizkus je bil za časa direktorja Generala Hoche bi se moral tedaj s 100.000 možmi izkrcati na Irskem. Na ladje se je vkrvalo prvih 22.000 mož, 17 večjih ladij, 14 fre-gat in 4 korvete so se približale irski obali. Toda le majhen del je videl Irsko. Vsi ostali so se morali zaradi viharnega morja in nalivev vrniti v Brest.

Drugi poizkus je izvedel Napoleon 1798 v Egiptu. S 33.000 vojak in 400 ladjami je dospel pred Abukir in se izkrcal. Takoj je zasedel Aleksandrijo. Admiral Nelson je pa poltorkel njegovo floto in preprečil nadaljnje narte. Leta 1805. je Napoleon koval načrt za neposreden vpad na Angleško. Zbral je 150 tisoč mož in 197 ladij, toda tudi to pot mu je Nelson izpodbil nakane.

Leta 1828 so se izkrcali Francozi v Moreju, 1830 pa v Alžiru. Zadnja operacija je bila zelo pomembna. Izvršil jo je general Bourmont s

37.000 možmi in 347 ladjami, med temi je bilo sedem parnikov. Izkrcanje je bilo končano 14. junija 1830. Pet dni kasneje so Francozi potolkli Turke pri Staeliju, dne 5. julija so zasedli mesto Alžir.

Leta 1854. je bila odposlana francosko-angleška ekspedicijska vojska na Krim. Čete so prepeljali na 356 ladjah, med temi je bilo 89 vojni. Vojska je štela 60.000 mož. Izkrcanje pred Sebastopolom se je izvršilo med 14. in 17. septembrom.

Italija je 1911-12 s 60 trgovinskimi ladjami, ki jih je spremljala vsa italijanska vojna mornarica, prepeljala 54.000 vojakov v Tripolis in Cirenajko. Med svetovno vojno so pa poizkušali Angleži in Francozi zavzeti Dardanele. Izkrcali so na Galipoliju 63.000 angleških in 17 tisoč francoskih vojakov, ki so jih pripeljali na 108 ladjah. Izkrcanje je bilo v dneh od 25. do 27. avgusta 1915.

Nemci so izvedli v Baltskem morju dva poizkusa izkrcanja. Prvi so stopili na suho na otoku Oesel, ne da bi jih Rusi preganjali, drugi so pa pod poveljstvom von der Goltza izkrcali leta 1918. v Helsinkih 10.000 vojakov. Zavezniki so istega leta izkrcali svojo vojsko v Murmansk in Arhangelsku. Po vojni so španski republikanci s pomočjo letalstva po-

OSTAL JE SAM IN SE USTRELIL

Napier se je dvignil s svojo vojsko k Magdali, ki jo je dosegel 9. aprila. Spotoma je sklenil zvezo s knezi, ki so odpadli od krutega neguša. Tudi najmočnejši nasprotnik Teodorja, ras Kasai iz Tigra, je pustil Angleže skozi deželo. Pri vsem tem podvigu je siru Napieru mnogo pomagal spet. Švicar Werner Munzinger, ki je bil kot generalni upravitelj egiptovskega kediya v Sudanu znan pod imenom Munzinger-paša. Ta se je spoznal na jezikovne in zemljepisne posebnosti Abesinije kot nobeden pred njim.

Ko je Teodor zagledal pred zidovjem Magdale Angleže, je v sveti jezi z lastno roko pomiril 300 ujetnikov domačinov. Evropskih ujetnikov se ni dotaknil. Dva od njih je poslal kot posredovalca k Napieru. Ta je odklonil vsakršna pogajanja, dokler ne bodo vsi Evropeji izpuščeni. Neguš jih je res osvobodil in poslal v angleški tabor. Čeprav se ujetniki niso pritoževali zaradi postopanja v ječi, Napier ni poznal milosti. Zahteval je, da se Teodor brezpogojno vda.

Preponosni Salomonov potomec se ni uklonil, skušal je pobegniti. Toda, ni imel sreče. Poslal je v sovražni tabor 1000 krav in 500 ovce, da bi si odkupil prost odhod. Napier je pa ostal neizpuščen. Teodor je zašel z škripce, kajti njegovi zvesti so se v trumah vdajali sovražniku. Ko so začeli Angleži Magdalo bombardirati, niso slutili, da je imel Teodor le še 16 mož okrog sebe. Divje je streljal z njimi s trdnjaviških zidov, nazadnje je ostal sam proti 20.000 oblegovalcem. Ko so prešli Angleži v napad, se je umaknil v svoj dvorec. Tam so ga našli vojaki v trenutku, ko se je ustrelil z revolverjem, ki mu ga je svoja četa poslala v dar angleška kraljica Viktorija. Zdel jo je poročiti, zaradi nje je zašel v blaznost, ki ga je stala prestol in življenje...

Zanimivo je, da Angleži niso hoteli podjarmiti dežele, ki je ostala brez vladarja. Več jim je bilo tedaj za gradnjo Sueškega prekopa, kakor za »odročno črno cesarstvo«. Po isti poti so se vrnili k Rdečemu morju, ras Kasai iz Tigra je pa postal novi neguš pod imenom Ivana Abesinskega.

Zdaj prodirajo britske čete znova v deželo, ki jim je nekdaj ležala pred nogami. Trije levi: italijanski, židovski in angleški se vrste v bojih za skrivnostni, gorati svet. Selasiju pomagajo Angleži, ali so to pot obljubili negušu, da bodo po ustoličenju spet zapustili deželo?

izkusili iz Barcelone izkrcati se na otoku Mallorca, a niso uspeli. Nasprotno so Italijani na 100 bojnih ladjah ter na 400 letalih prepeljali čez Jadran 100.000 mož in se izkrcali v Albaniji. Tedaj so prvič prevažala vojaštvo z letali.

V tujino so odšli med drugimi tudi naslednji francoski intelektualci: Henry Bernstein, Joseph in Georges Kessel, Pierre Lazareff, Henry de Kerillis, Saint-Exupery in prof. Louis Rongier, Eva Curie, Jean Giroudoux. V Parizu sta zaprta profesorja Langeron in Rivet, bivši podtajnik v zunanjem ministrstvu Pierre Vioenot pa je bil obsojen na 8 let ječe.

V Lyonu je 80.000 Alžajčanov in Lorencev, ki so morali zapustiti svoje domove in se preseliti v nezasedeno Francijo.

Prebivalstvo Toulousea je naraslo od 300 tisoč na 800.000 zaradi velikega števila beguncev, ki so v tem južnofrancoskem mestu našli zatočišče.

24 podmornic lahko gradijo istočasno v ladjedelnicah v Wilhelmshavenu.

800 cenzorjev so postavile angleške oblasti na Bermudskih otokih, da cenzurirajo transatlantsko pošto.

Irski problem pred rešitvijo?

Londonski poročevalec »Associated Pressa« piše, da se bo končno le našel izhod v rešitvi vprašanja med Irsko in Anglijo. Ugledne osebnosti USA in Kanade bodo posredovale glede vseh zadev, tako tudi glede angleških pomorskih in letalskih baz na Irskem.

»Journal de Genève« piše:

»Britanski imperij je poka-

zal v tej vojni vsestransko solidarnost. Le en del je, ki dela izjemo. Ni to ne v Tihem oceanu, ne v Novem svetu ali kje drugje preko morja, nego prav blizu matice, na Irskem.

Irsko je edini dominion, v katerem se kljukasti križ svobodno vije. Južna Irsko se skljuje na nevtralnost, ki jo Angleži spoštujejo. Nemčija ima svojega ministra in važno poslanstvo v Dublinu, dočim je 6 grofij Severne Irske povezanih skupaj z Veliko Britanijo v vojni z rajhom.

De Valera in njegovi sodelavci se zavedajo nevarnosti, ki lahko preti Irski od zunaj. V neki svoji izjavi je glede vprašanja, ali bo Irsko ostala do kraja izven vojne, poudaril: Nisem prerok za to. Ali morejo Švicarji napovedati, kaj se jim še lahko pripeti? Pa Švedi? Dejstvo je le, da smo majhen narod in da ena izmed vojskujočih se strank lahko v svojem računu sklene, napasti nas.

Irsko je gospodarsko popolnoma odvisna od Anglije, nje prebivalci so pa proti njej. Posebno je republikanska vojska, proti kateri ne more sam de Valera nastopati, sovražno razpoložena do Londona. Takšna Irsko je velika vaba za izkrcanje, gotovo pa je, da bi Velika Britanija tega mirno ne gledala in takoj

reagirala. Predvsem ima jasne obveze proti Severni Irski, ki lojalno izpolnjuje svoje obveze. Ima pa tudi obveze proti južni Irski, kot članu britske zajednice narodov, dalje do Zedinjene kraljevine, katere varnost je najboljša zaščita za Irsko. Kako bo to storila, je tajna Churchillina in morda tudi same vlade de Valere.

Novice

Gozd naše največje narodno bogastvo

Pred gozdarsko anketo v Ljubljani

Slovenija je med vsemi pokrajinami v državi sorazmerno najbolj bogata na gozdu. Le nekaj manj kakor polovico Slo-venije pokriva gozd. Večji odstotek gozdnih zemljišč izkazuje v naši državi le zapadna Bosna, vrbaska banovina. V tej banovini pa je toliko praznih gozdnih zemljišč, da ima tudi ta banovina resničnega gozda sorazmerno manj kakor Slovenija.

Površina gozda se v gorati Sloveniji tudi v bodoče ne bo mogla bistveno zmanjšati. V večni borbi s človekom, ki se je z ognjem in sekro boril za obdelo-vano zemljo in za svoj borni kruh, se je gozd danes umaknil na strm, skalovit, kraški svet, kjer ga polje ne more več uspešno spodrivati. Zato bo gozd v Slo-veniji tudi v bodoče ohranil svoj izje-men položaj.

Ni pa Slovenija tudi na lesu tako boga- ta, kakor bi bilo spričo velike površine gozdov pričakovati. Na oko tako lepi gozdovi so po večini redki, slabe rasti in male vrednosti. Majhen je tudi donos teh gozdov, ki daleč zaostaja za dono- som v mnogih drugih krajih; zaostaja

celo za kraji, kjer so talne in podnebne razmere za rast gozda mnogo manj ugodne kakor v Sloveniji.

Veliko škodo trpi Slovenija, ker ji gozd ne daje onega, kar bi ji mogel dati. Še večja pa je naša izguba, ker tudi tega premajhnega donosa ne izkoriščamo smotrno. Slaba izraba, pomanjkljiva iz- delava in obdelava ter malo uspešna pro- daja lesa so pojavi, ob katerih ni le pri- krajsan gozdni posestnik, ampak trpi tu- di vse naše lesno gospodarstvo.

To stanje je v prvi vrsti posledica po- sebnih gozdarskih razmer v Sloveniji. Ko imamo drugod, posebno v ostalem delu naše države, velika gozdna posest- va, ki jih upravljajo strokovnjaki, je slo- venski gozd razkasan v neštivilna mala posestva, kakršne težko najdemo dru- god. Mali gozdni posestnik si ne more privoščiti strokovne uprave. Z gozdom gospodarji po izkušnjah svojih prednikov ter le počasi sledi napredku in zahtevam novega časa. Preobljudenost dežele, iz- nje izviraajoče težko gospodarsko stanje kmečkega posestnika ter drugi pojavi, ob katerih se lomi moč kmetije, silijo gozd-

nega posestnika, da svoj gozd preko- merno izkorišča in uničuje, čeprav se za- veda težkih posledic svojega dejanja.

Gozd igra v narodnem gospodarstvu Slovenije izredno važno in vidno vlogo. Od donosa skoraj polovico slovenske zemlje je v veliki meri odvisno blagosta- nje slovenskega ljudstva. Dvigniti ta do- nos in zagotoviti čim smotrnejšo izrabo tega donosa je velika naloga, ki željno čaka izpolnitve.

Tej nalogi naj bi ustrezala tudi velika gozdarska anketa, ki jo konec tega me- seca prireja Kmetijska zbornica v Ljub- ljani. Anketa bo v dneh 27. in 28. febr. ter 1. marca v dvorani Delavske zborni- ce v Ljubljani. Na anketi bodo podani številni referati, ki so jih v ta namen pripravili gozdarski in drugi strokovnja- ki. Na njej bodo obravnavana vsa važ- nejša vprašanja, ki se tičejo gozdarske politike ter gozdnega in lesnega gospo- darstva v Sloveniji. Posebne pozornosti pa bo deležen kmečki gozd, ki je nosilec našega gozdnega in lesnega gospodar- stva in ki je nujne in čim izdatnejše po- moči najbolj potreben.

Kuhinja PRK na šoli v Črni

Na naši šoli že od leta 1919 prav uspe- šno deluje šolska kuhinja. Sedaj jo ima v oskrbi Podmladek Rdečega križa, ka- terega predsednik je g. šol. upravitelj Janko Kuhar. Dnevno dobi do 250 otrok skodelico juhe in tudi kos kruha. Le število kosov kruha se je v teh časih zmanjšalo, tako da ga dobe le najpotreb- nejši. Stroški za juho se krijejo s pri- spevki rudnika, občine, krajevnega šol. odbora in s prireditvami PRK. Letos pa je tudi uprava razlaščenih gozdov poklo- nila šoli v ta namen 3000 din. Je pa ta juha prav velike vrednosti za oddaljene učence, katerih je pri nas mnogo. Ima pa ta juha tudi lep vzgojni vpliv na otro- ke. Saj dobe to juho vsi otroci, ubožnih in premožnih staršev.

NAJBOGATEJŠI RUS UMRL KOT SIROMAK V KIKINDI

Te dni je v ruskem sirotišču v Kikindi umrl ruski begunec Arister Rezikov, ki je veljal za najbogatejšega moža carske Rusije. Bil je lastnik ogromnih industri- skih podjetij, rudnikov ter več sto ho- telov. Vsi boljši hoteli in najboljša zdra- vilišča so bila njegova last. Po revolu- ciji je pobegnil Rezikov v Nemčijo, kjer je v Berlinu vodil rusko restavracijo, kasneje pa se je preselil v našo državo. Umrl je kot velik siromak, zapuščen in daleč od domovine.

Širite »Večernik«!

Trgovina, obrt in industrija v Sloveniji

Kot pravi poročilo o preračunu oddel- ka za trgovino, obrt in industrijo, se je skušalo naše gospodarstvo prilagoditi vojnemu stanju ter se preurejati v urav- navano gospodarstvo. Industrija, obrt in trgovina so zaposlovale 134.000 delav- cev in nameščencev. Industrializacija Slovenije je tudi lani napredovala. Po komasaciji prisilnih obrtnih združenj je njihovo število padlo za dve tretjini. Ustanovljena je bila obrtna zbornica. Do- bili smo 4 nove delniške družbe z glav- nico 3,1 milijona din, 3 delniške družbe

pa so povečale glavnico za 36 milijonov din. Nazadoval je tujski promet: domačih gostov je bilo 134.148, tujih 15.796, nočnih pa 784.698. Število gostov je padlo za 18,5%, prenočnih pa za 25,8%. — Raz- prava o trgovini in industriji se je na- daljevala še danes dopoldne ter je so- delovalo v njej 21 govornikov, ki so ob- ravnavali posebno vprašanja delavskega razsodišča, izvoza hmelja, tujskega pro- meta in prekupčevalstva ter krošnjar- stva.

o Smrti v potoku. V Zagorju je že dva dni popival 28 letni hlapec Anton Murko. Po veselih urah je našel na še ne po- jasnjen način smrti v potoku Mediji poleg rudniške elektrarne v Toplicah.

Morje preplavilo obalo v Šibeniku in Splitu

STRAHOVITA ORKANSKA NEVIHTA V SEVERNEM DALMATINSKEM PRI- MORJU

Nad severnim delom dalmatinskega Primorja je divjala v eni izmed preteklih noči strahovita nevihta, kakršne še ne pomnijo. Šibeniška luka je izgledala ka- kor kotel, v katerem vse vre. Zidovi hiš so se tresli kakor ob potresu. Z mnogih hiš je orkan odnesel strehe, opeko in oknice. Hlilost vetra je bila 180 km na uro. Ze zvečer je nastala plima in morje je ponoči preplavilo obalo. Vsa obala je bila pod vodo, ki je napravila veliko ško- do. Ponekod je voda vdrla v hiše, skla-

dišča in stanovanja. Mnogo blaga je po- kvarjenega. Tudi v drugih predelih se- verne Dalmacije je bila enaka nevihta, ki je napravila mnogo škode. Posebno hudo je bilo v Splitu, kjer je morje tudi preplavilo obalo. Mnogo ladij in parnikov se je moralo zateči pred nevihto na var- no. Morje je prinašalo s seboj mnogo gradbenega in drugega materiala, zato so luške oblasti uvedle preiskavo, čigavo je vse to.

Kje je naš parnik »Dub«?

SKRIVNOSTNA BRZOJAVKA

Ze 15 dni poizvedujejo naše pomorske oblasti o usodi našega trgovinskega pa- rnika »Dub«. Poročali smo že, da je neki častnik sporočil iz Kalifornije, da je živ in zdrav pri svojem bratu. Vse evropske in ameriške radijske postaje so ves čas iskale naš parnik, vendar je bil ves trud brezuspešen. Morda je treba iskati vzrok tudi v dejstvu, da je dobil kapitan pa- rnika pri odhodu povelje, da se ne sme s parnika nihče oglasiti, kar je pri današ- njih razmerah na morju popolnoma raz- umljivo, ker so hoteli obdržati »Dubo-

vo« pot v tajnosti. Te dni pa je vendarle prispela tajinstvena brzojavka: »Dub« pluje, posadka je živa in zdrava.« To je tudi vse, kar vemo o našem parniku.

GASILCI LJUTOMERSKE ŽUPE SO LANI OBVAROVALI ZA 3 MILIJONE LJUDSKEGA PREMOŽENJA

V nedeljo je bil v Ljutomeru občni zbor ljutomerske gasilske župe, v kateri je včlanjenih 61 podeželskih gasilskih čet. Zbor je vodil starešina g. Kuharič. Sledila so poročila posameznih funkcio- narjev. Tehniški referent g. Ivajnšič je poročal, da so bili lani na teritoriju župe 3 veliki, 19 srednjih in 4 mali po- žari. Povsod so takoj nastopile čete in obvarovale s svojo požrtvovalnostjo za 3 milijone din ljudskega premoženja. — Blagajnik g. Ribič je poročal o denar- nem prometu. Za nadzorni odbor je po- ročal g. Skuhala.

Sklenjeno je bilo, da bo 9. julija velika gasilska manifestacija v Ljutomeru, ob priliki proslave 70 letnice obstoja ljuto- merske gasilske čete. Takrat bo župni zlet zvezan z zletom Gasilske zajednice, 15. avgusta pa bo župni gasilski zlet v Križevcih ob priliki proslave 50 letnice tamošnje gasilske čete.

Mnogo so razpravljali o organizaciji gasilcev po vojnih edinicah, ki bi morale nastopiti v primeri napadov iz zraka. V tem oziru je bila predvsem pohvaljena občina Cezanjevci, ki je to zadevo od-

Starostno zavarovanje obrtništva

Koncem leta 1938. je dobilo obrtništvo na vpogled načrt uredbe o obveznem zavarovanju za slučaj nesreče, onemo- glosti, starosti in smrti. Ministrstvo se je postavilo na stališče, naj obrtniki širom države vneso v predmetni načrt svoje pripombe, odnosno, — stavijo mo- rebite izpreminjevalne predloge. Ta ge- sta merodajnih činiteljev je bila docela v skladu z zahtevami obrtništva, ki je hotelo v svojih zadevah odločiti samo. Poleg tega je treba vedeti, da se je obrt- ništvo vedno, — bodisi pri zeleni mizi, na zborovanjih ali pa pri cvičku, dosled- no postavljalo na stališče, da se na me- rodajnih mestih zanj premalo dela, da ga sploh ne vprašujejo za mnenje, da mora dobiti to in ono, — med drugim tudi sta- rostno zavarovanje, ki je bilo eno izmed glavnih »udarnih« gesel premožnega obrtniškega prvaka. Ko pa smo končno dobili načrt uredbe o obveznem zavarov- vanju, nas je čakalo temeljito razočara- nje, — ne toliko zaradi uredbe same, kot zaradi stališča obrtništva, ki je uredbo skoroda v načelu odklonilo iz enostav- nega razloga, ker je načrt zahteval tudi nekaj žrtev od posameznika, če hoče do- seči pravico do skromne pokojnine na stara leta poleg nemalih drugih ugodno- sti za slučaj nesreče itd.

Poleg tega smo doživeli, da je Hrvat- sko obrtništvo odklonilo predloženi pred- log, istočasno pa ustanavljalo zasebne pokojninske blagajne.

Ker je vse to imelo očitno politično ozadje, marsikoga izmed nas stvar ni toliko presenečala, četudi smo z obža- lovanjem ugotavljali, da se za ceno poli- tičnih načel otežkoča pri nas vsako de- lo, — neglede na to, da je morebiti iz narodno gospodarskega in socialno poli- tičnega stališča važnejše, kot je vpraša-

nje, če je Strigova hrvatska ali sloven- ska, ker je na kraju krajev vendarle sa- mo — naša.

Srbsko obrtništvo na predmetnem za- varovanju ni toliko zainteresirano. Veči- noma živi v vaških zadrukah, ki po svo- jem ustroju že same po sebi nudijo ne- kakšno socialno zaščito. Obrtništvo Beo- grada in ostalih mest pa ima svoj »Pen- zionni fond« z razmeroma širokim delo- krogom. Deluje odlično ter je pod držav- nim nadzorstvom. Vse to je dokaz vi- soko razvite stanovske samozvesti in smiselnega dela pri naših srbskih tova- riših, ki ne dopuščajo prostora malenkostnim političnim prepričkom. Zato pa: »Pojdi Krajnc se les učit!« Prepričan sem, da slovensko obrtništvo še dolgo ne bo sprejelo modernega združnega si- stema, kot dokončno obliko svojega ude- jstvanja in kot jamstvo za svojo eksis- tenco še za stoletja naprej. Za vse to nam manjka vzgoje, predvsem smisla za skupnost. Dokazov za to trditev imamo že marsikje v preteklosti, v nemali meri izpričujejo to tudi stališče ob načrtu ured- be o starostnem zavarovanju.

Poplava izpreminjevalnih predlogov, ki jo je sprožil ta načrt, je šla samo za enim ciljem, — kako dokazati ubožstvo slovenskega obrtnika, ki je nezmožen plačati za sebe po 35 din mesečno, s ka- terimi bi si zajamčil skromno rento po 225 din na mesec, poleg ugodnosti za slučaj nesreče, bolezni itd. Tisti, ki so tako govorili, niso prav nič koristili obrt- ništvu, ker je vse to imelo za posledico, da je lepa zamisel starostnega zavarov- vanja postala strah in trepet mnogih, ki so v tem zavarovanju ponovno videli napad na res precej prezračene žepe. Premnogi protipredlogi pa niso smeli iz- ostati, ker bi lahko kdo še mislil, »da

stvari ne razumemo«.

Nedvomno je načrt bil potreben ne- katerih izprememb. Tudi obrtništvo je dalo marsikatero koristno pobudo. Stvar- ne debate ni bilo, dasi je ministrstvo ne- katere predloge resno pretresalo in jih tudi sprejelo. Ko pa se je pojavila zahte- va, da je vprašanje starostnega zavarov- vanja za enkrat še preuranjeno ter naj se zato za nekaj časa odloži, merodajnim činiteljem ni preostalo drugega, kot na- črt zakleniti v predal. Nobenih znakov ni, da bi se kmalu kaj ukrenilo, dasi teče že tretje leto, odkar je bil načrt predlo- žen z določbo v § 68, da dobi obvezno moč dne 1. jan. 1940.

Na noben način ne drži izgovor, da se- danji čas ni primeren za izvedbo tega načrta. Dokaz za to je Bolgarija, kjer so vkljub težkim časom pravilno ocenili važnost tega prvenstveno socialnopolitič- nega ukrepa.

Nespametno bi bilo posnemati ptiča noja in z glavjo v pesku čakati, da bo čas zdrvel preko nas. Obrtništvo molči, mi- nistrstvo pa tudi nima interesa, vsiliti ukrep, ki bi naletel le na kritiko. Tako bo no ostali brez tega, za kar smo se svoje čase borili. Presenetljivo odkrito- srčna je naša malomarnost, kadar gre za stvari, ki so življenjskega pomena in dalekosežne važnosti, — ne le za posa- meznika, tem še tudi za celoto. Presre- neča zlasti hitrica, s katero smo priprav- leni, likvidirati gotova načela obrtne po- litike, kakor hitro postane jasno, da bi bilo treba za ugodnosti, ki nam jih bi taka žrtev, — če je sploh žrtev, — nu- dila, tudi nekaj žrtvovati.

Da vse to ne vodi nikamor, je jasno že marsikomu. Komur koli pa je kaj do obrtništva in more zanj tudi kaj storiti, naj ne odlašaj.

Tone Uršič

o Zastrupili so ga. V neki gostilni blizu Zidanega mosta je nekdo vsipal strup v vino 32 letnemu rudarju Martinu Lenardu iz Trbovelj. Ko je šel domov, mu je po- stalo slabo, da se je zgrudil. Pri padcu se je še močno poškodoval. Moža so pre- peljali v celjsko bolnišnico.

Maribor

Nevzdržne razmere na mariborskem mlečnem trgu

Ko so se s splošnim navalom draginje pričele polagoma dvigati cene vsem potrebnim, je marsikatera gospodinja v mestu doživela, da ji je njena mlekarica odpovedala dostavo mleka na dom, tako da morajo sedaj mnoge gospodinjice nakupovati mleko na trgu, ki prej tega niso bile vajene. Pri teh odpovedih je resda bilo nekaj takšnih, ki so imele za cilj samo zvišanje prodajne cene, mnogo mlekaric pa se je tudi mimo višjih ponudb odločilo za tržnico.

Dokler so mlekarice prodajale mleko svojim stalnim odjemalkam, so bile vezane na to, da prinesejo vsak dan dobro in okusno sveže mleko. Sedaj pa so čedalje pogostejše pritožbe med gospodinjami, da je mleko na trgu v veliki meri primešana voda. Gospodinjice razumejo,

da se je s podražitvijo življenjskih potrebščin dvignila tudi cena mleku, toda za to povišano ceno zahtevajo tudi dobro blago in nikakor niso pripravljene, da bi za to mleko, ki je razredčeno z vodo, tako drago plačevale v današnjih časih, ko je treba povsod varčevati. O kakovosti mleka se gospodinjice na trgu skoroda ne more prepričati, ker ga mlekarice ne pustijo poskušati s pripombo, češ da ga itak lahko prodajo. Ako torej hoče mleko kupiti, mora tvegati, da bo šele pozneje spoznala, da je nasadla. Tu bi moralo energično posredovati mestno tržno nadzorstvo, ki je edino za to poklicano. Le s stalno in strogo kontrolo mleka na trgu bo mogoče to izkoriščanje preprečiti.

Pri kupovanju mleka na trgu so go-

spodnje izpostavljene tudi temu, da morajo ob vsaki priliki pred prazniki itd., ko je povpraševanje po mleku večje, plačevati cene, ki so višje od onih, ki jih objavljajo tedenska poročila mestnega tržnega nadzorstva. Tako je bilo včeraj mleko na trgu po 4—5 din, danes je bilo verjetno še dražje.

Te razmere na trgu z mlekom, ki je neobhodno potrebno hranilno sredstvo, zlasti za družine z otroki, so postale že nevzdržne. Skrajni čas je že, da odločujoči rešijo mlečno vprašanje na našem trgu tako v pogledu kakovosti kakor tudi v pogledu cene, ki naj se primerno maksimira za stalno, proti kršilec pa naj se uporabijo najstrožji ukrepi, ki so tržnemu nadzorstvu na razpolago.

Razdelitev živilskih nakaznic za marec

Mestni preskrbovalni urad bo razdeljeval živilske nakaznice za mesec marec v času od 24. II. do vključno 1. III. Dobili jih bodo družinski poglavarji proti predložitvi, pravilno izpolnjenih odrezkov februarjskih nakaznic na 7 rajonskih razdeliščih. Kdor je februarjske nakaznice izgubil, naj se v lastnem interesu javi 24. II. opoldne v svojem rajonskem razdelišču. V ponedeljek se bodo nakaznice razdeljevale od 12. do 18.

V dekl. ljudski šoli I. v Miklošičevi ulici: Barvarska, Dravska, Glavni trg, Gledališka, Gospejna.

V dekl. ljudski šoli IV, vhod iz Razlagove: Askerčeva in Cankarjeva ulica.

V ljud. šoli III, Razlagova 26: Einspielerjeva, Erjavčeva, Gubčeva, Kacijanerjeva, Kejzarjeva ulica.

V dekl. ljudski šoli IV, Gosposvetska: Bernekerjeva, Bezenškova, Čopova, Gajeva, Ipavčeva, Kamniška, Kosarjeva ul.

V dekl. ljud. šoli II, Zolgerjeva: Beograjska, Bollenška in Črtomirova ulica.

V dekl. ljud. šoli III, Ruška c.: Tržaška cesta.

V telovadnici šole na Ruški cesti: Marmontova, Masarykova, Marksova, Mejna, Valvazorjeva, Murkova ulica.

Ostali razpored bomo objavili v ponedeljek.

Na krušni karti se je poslovil od dekleta

V Metelkovi ulici 48/I je pri zasebnici Bari Kramaršičevi stanoval 33letni tovarniški delavec Jožef Majhen, pristojen v Košake, ki je bil zaposlen v neki tovarni na Tezmem. Zadnje dni ni zahajal v službo, tudi včeraj je bil sam doma. Hipoma je zadonel v sobi strel. Sostanovanci iz hiše so našli Majhena nezvestnega s krvavečo rano na desnih sencih, poklicani reševalci so ga prepeljali v bolnišnico, kjer je ob 16. umrl.

Samomor je izvršil s samokresom na

bobenček, ki so ga našli na mizi v spalnici. Poizvedovanja so ugotovila, da se je poslovil od življenja, ker je izvedel, da ljubi njegova izvoljenka drugega. Zastopil je tudi poslovilno pismo svoji izvoljenki, ki jo je napisal kar na hrbtno stran krušne karte. Glasil se: »Bodi srečna! Hotel sem tudi Tebe s seboj, pa sem si premislil.« Spodaj je pripisan naslov pekarnice, kjer je njegovo dekle zaposleno.

Dober kruh iz enotne moke

Skoro dnevno se slišijo pritožbe zaradi neokusnega in težko prebavljivega kruha iz enotne, oziroma koruzne moke. V veliki večini družin spada vsakdanji kruh med nepogrešljivo hrano. Baš zaradi tega je velike važnosti vprašanje, kako si naj tudi iz moke, s katero razpolagamo danes, pripravimo zdrav in okusen kruh. Dobili smo preizkušeno navodilo za peko okusnega in dobrega kruha enotne in koruzne moke, ki bo marsikoga zanimalo.

Za en kolač kruha od 4 kg se postopa na sledeči način: Zvečer pred peko vzamemo 2 kg koruzne moke ter jo poparimo z 1½ l vrele vode v posebnem loncu. V drugem loncu se nastavi kvas na enotni moki in tudi že zvečer. Količina

kvasa mora biti dvojna od običajne količine pri belem kruhu. Pri današnjih cenah kvasu najmanj za din 2.— do 2.50. Naslednje jutro se primeša k enotni moki fino zdrobljena sol ter se dobro zmeša v loncu, v katerem je bil nastavljen kvas na enotni moki. Ko je to storjeno brez vsakega primešanja vode, se šele doda poparjeno koruzno testo ter se pazi, da se brez vsakega dodavanja nadaljnje količine vode (malenkostno količino, če le neobhodno potrebno) doseže z gnetenjem kolač. Kolač se nato odnese k peki; ako pa se ne kruh doma peče, je potrebno, da testo dobro shaja. Kruh pri takšnem načinu pripravljanja je okusen, visok, dobro pečen, se ne drobi in ima tanko skorjo.

Koncert pesmi južnih Slovanov

Pevski zbor Glasbene Matice v Mariboru pripravlja za sredo, 5. marca, velik koncert pesmi južnih Slovanov, ki obeta prijateljem zborovega petja užitek poln večer. Koncert bo v dvorani Sokolskega doma, dirigiral bo g. Milan Pertot.

V železniški službi je premeščen prometni uradnik Branimir Šarič iz Koprivnice v Maribor.

Angloško predavanje bo danes točno ob 8. v angloškem klubu.

Matična vest. Orkestralna vaja bo v ponedeljek, 24. II., ob 20.

PREOBLACIMO promptno vse veljivosti gumbov. VIDA, Koroška cesta 10.

Francoski krožek v Mariboru bo imel svoj letni občni zbor v petek, 28. februarja, ob 18. v društveni čitalnici. Gregorčičeva 4. zbirajutim dnevnim redom.

Občni zbor Foto-kluba Maribor se vrši 24. II. m., ob 20. v Grajski kleti.

m Pustne nagrade v gledališču. V torek zvečer bo v gledališču predstava „Habakuka“ v korist Združenja gledaliških igralcev. Izžrebane bodo tudi 3 primerne nagrade.

HARMONIKE
HOHNER, SCANDALLI, ROYAL
STANDARD
PO STARIH CENAH
DOKLER TRAJA ZALOGA
V. WEIXL in SINOVI, MARIBOR

m Sah. klub „Vidmar“. Na brzopoteznem turnirju za prvenstvo februarja je s 14 in pol točkami zmagal Mišura, Kukovec 14, Skrakovnik in Nosan 11 in pol, Sirec 11, Peče 10 in pol itd. — Jutri ob 10. občni zbor v društvenem lokalu.

m Razne nezgode. Z voza je padla ter si zlomila roko 43letna žena dmnarja iz Selnice ob Dravi Kaube Ottilija. — 4letni sinček dmnarja iz Zg. Kungote Ladko Slašker je po nesreči padel s stola ter si zlomil roko. — Cirkularki se je preveč približal 14letni sin žagarja Alojz Smogavec iz Slov. Bistrice ter se pri tem vrezal v roko. — V svojem stanovanju je tako nesrečno padla 61letna posestnica iz Hoč Marija Lunežnikova, da je morala s poškodovano roko v bolnišnico.

Zapestnice

M. Ilgerjev sin, Gosposka 15
Prodajamo tudi na obroke!

m Pištola je ogledoval pri svojem stricu, ki je lovski čuvaj, 14letni Jože Visočnik iz Hoč. Zaradi njegove neprevidnosti se je pištola sprožila, krogla ga je ranila v roko.

m Pri slamoreznici si je poškodoval roko 6letni sin tovarniške delavke Sel Viljem od Sv. Jakoba v Slov. goricah.

m Pri včerajšnji raciji je policija ponovno prišla 10 oseb zaradi potepuštva in beračenja.

Gostovanje M. Danilove in E. Kralja

V četrtek zvečer sta gostovala v mariborskem gledališču v Kozakovi »Lepi Vidi« dva na moč pomembna igralca ljubljanske drame Mira Danilova in Emil Kralj. Takoj v začetku je treba omeniti, da sta pri slehernem gostovanju važna dva momenta: prvi je tehnična, drugi pa psihološka značaja.

Vsak igralec je več ali manj organski povezan in ubran s svojim ansamblom, ki ima svojski umetniški slog, svojisko notranjo in vnanjo podobo. Hkrati je vaju na domač oder, gledališko dvorano, njeno akustiko in občinstvo. Predvsem pa je za igralca, gosta, kočljiva različnost režij, ki se odraža v drugačni režijski zgradbi, tempu, dinamiki, melodiji in v situacijah. Zato so gostu kajkrat potrebne improvizacije, ki mu često ovirajo harmonično spojitve s tujim ansamblom.

Če pa je gost močna umetniška osebnost, obvlada čim prej omenjene tehnične ovire, ki ga morda ob prvem nastopu še več ali manj vznemirjajo, pritegne nase ostali ansambl in s svojo ustvarjalno silo čedalje bolj osvaja občinstvo. Zdaj se pa takoj pojavi drugi, psihološki moment gostovanja. Četudi so nemara domači igralci na isti umetniški ravni kot gost, se lahko dogodi, da občinstvo sledi njegovi igri z večjim odobravanjem in užitkom, kakor domačim igralcem, zakaj domači igralcev je občinstvo vajeno, pri gostu pa je vse novo in nenavadno.

Ta vtis je lahko tako silen, da kajkrat zave-

de občinstvo in tudi kritika v krivično presojo ob primerjavi gostove umetniške zmogljivosti z domačimi igralci.

Ta misel me je tudi vznemirjala po koncu predstave ob priliki gostovanja ljubljanskih gostov v »Lepi Vidi«. Toda po resnem in poštenem premišljevanju o vseh vtisih in umetniških užitkih je treba priznati, da je bila igra M. Danilove in E. Kralja stvaritev velike umetniške zrelosti, polnega, bogatega, neposrednega, globokega življenjskega občutenja in po-
značenja najsilovitejših do najrahlejših utripov vročega človeškega srca. V njuni igri je

m Pri obešanju perila je stopila na pol metra visoko betonsko ograjo na dvorišču v Mlinski ulici 7 53letna zasebnica Elizabeta Bezenškova. Pri tem je spodrsnila ter si zlomila nogo.

* Sokol Pobrežje priredi v nedeljo, 23. febr., ob 17. uri púšno rajanje in na pustni torek, 25. febr., ob 20. uri veliko maskarado v Sokolskem domu na Pobrežju. Nagrada mask. Pridite!

* KLOBUKE fazonira po zadnji modi od 10 din naprej klobučar BABOŠEK, Vetrinjska 5.

* Grajska klet. Pustni torek velika domača zabava. Sreda pojedina slanikov in drugih specialitet.

* Pisarniške potreščine, tiskovine pri Hinko SAX, Grajski trg.

* Obvestilo! Danes v Sokolski dom! Teran! Maske! Zmerne cene! Vstopnice v predprodaji pri Putniku! Vstopnina nizka!

* Mesto venca na grob pok. g. Klešiča daruje g. Petan Josip 500 din za „Zimsko pomoč“.

* Dentist Pliberšek Anton je odprl zobno ordinacijo od 9.—12. in od 14.—1/18. Kopaljska ul. 22.

* Gambrinova dvorana. Na pepelnico sredo 26. I. m. Kuharska razstava. Vstop prost. Pojedina slanikov. Za obilen obisk se priporoča I. V. Račič.

* Trdo kožo in kurja očesa odstranimo brez bolečin, „BATA“, Maribor.

* Vsi časopisi, domači ter inozemski pri Hinko SAX, Grajski trg.

* Kupim zlato po najvišji dnevni cen. O. Kiffmann, Aleksandrova c. 11.

* Hotel, kavarna in restavracija „Orel“ soboto, 22. I. m. „domača veselica“, torek, 25. I. m. „pustna zabava“. Sredo, 26. I. m. „Kulinarška razstava“ in slanikova pojedina. Vsaki dan sveže morske in sladkovodne ribe.

m Dežurni zdravnik OUZD v nedeljo, 23. februarja, bo g. dr. Lojze Toplak, Pobrežje, Aleksandrova 6.

m Nočno lekarniško službo bosta vršili od 22. do vključno 28. februarja Kraljeva dvorna lekarna pri sv. Arehu, Glavni trg št. 20, tel. 20-05 ter Magdalenska lekarna. Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

Narodno gledališče

Sobota, 22. febr., ob 20.: „Garičine Amazonke“. Premiera. Red A.

Nedelja, 23. febr., ob 15.: „Habakuk“. Ob 20.: „Sumljiva oseba“. Znižane cene.

Pustna nedelja v gledališču. Popoldne se na izrecno željo okoličanov, ki si želijo za pust razigranega smeja, ponovi letošnji operetni slager „Habakuk“, zvečer pa prav tako nad vse vesela in zabavna Nušičeva komedija „Sumljiva oseba“, za katero velja znižane cene.

Kino v Mariboru

* GRAJSKI KINO. Danes prekrasen film „Brodarji na sinji Donavi“, lepi naravni posnetki. Hörbiger, Javor Pall, Oskar Sima.

* ESPLANADE KINO. Do vključno nedelje največje ameriško veledelo „Deževje prihaja“. Ponedeljek današki film „Triumf pravice“.

* UNION KINO. Do ponedeljka „Satanov raj“ napeta in pustolovna drama o borbi na življenje in smrt.

* ZVOČNI KINO POBREŽJE. 22. in 23. februarja zabavni film „Raj muzike“.

bilo polno psiholoških odtenkov, ki so se odražali v glasu, gesti, drž, hoji, situaciji. Vsa njuna vnajna igra je bila izraz globokega notranjega občutenja in je bila plod umetniškega stremljenja za popolnim skladjem med resničnostjo in lepoto.

V prvem dejanju je bilo sicer še čuti rahlo negotovost, a v naslednjih dejanjih sta zazvela v svojih vlogah s tako prepričevalno in dognano igro, da sta dokazala, da sta igralski osebnosti takega obsega, ki so jima znane vse obsežnosti človeških nagonov, čustev in misli. Skratka, njuna igra je bila občutena in brez igralških manir.

Nekoliko bledejša, zgolj literarna mesta drame so ob njuni igri izginila. Lik Vide Grantove (M. Danilova) je zrasel v simbol, ki je s svojo lepoto, čustvenim bogastvom in tragedijo pretresel kakor lik Flaubertove »Gospe Bovaryjeve«. Erotična čustva Vide Grantove, ki bi mogla izveniti banalno ali histerično, so bila pretresljivo resnična in polna poezije.

Poleg nje je bil Tomo Grant (E. Kralj) s svojim abstraktnim pojmovanjem lepote človeške doma la nedostopen esteti, ki mu je Vidino čustvovanje predvsem predmet estetiziranja, a ne gorkega človeškega doživljanja. S svojo zadržano čustveno vzvalovanostjo je upodobil E. Kralj do kraja izbrusen lik, ki je doživljal Vidino usodo z amorarno moralo prefinjenega esteta.

Posebej je treba omeniti kulturo govora, ki to pot ni bila sama sebi namen, pač pa žlahtna posoda za žlahtno vsebino.

Četrtekova predstava je bila nedvomno ena najboljših. Tudi naši domači igralci so prišli do enakovrednega prepričevalnega in umetniškega izraza kakor gosta. Posebno čist in do vseh odtenkov dognan lik je bil Nakrstov Andrej Grant.

Občinstvo, ki je do malega napolnilo gledališče, je s spontanim plaskanjem po vsakem dejanju ovajajo globoko zadovoljstvo za čist umetniški večer.

Prirodopisna kramljanja

Lipa-spoštovano in ugledno drevo

Drevo naše tradicije, zdravja in trdne vere v svetlo bodočnost

Ni družine, ki bi ne imela v svoji shrambi nekaj lipovega cvetja. Lipov cvet rabijo še danes za zdravljenje prehlada, za zdravljenje prebavil, za dobro in mirno spanje, ponekod pa tudi za odpravo krčev, božjasti in vodenice. V Rožu navežejo na bulo spodnjo lipovo skorjo in ta zmešča bulo prav tako kakor lipov čaj vsak kašelj. Danes ko je ruski čaj tako silno drag, pijemo zopet lipov čaj in nam bo bržkone bolj koristil kakor pa ruski, tudi naši fantje, ki so bili na orožnih vajah, so ponekod pili tak čaj vsako drugo jutro v nadomestilo za kavo.

V naši pradavnini ni bilo slovenskega naselja brez lipo in še pred nedavnim so se naši očanci zbirali pod vaško lipo na posvet sosese. Pred vojno smo slovenski dijaki izživali tuje tovariše z lipovim listom v gumbnici in pihali so kakor gadje. Lipov list, kot znak slovenstva, je demonstrativno uporabil še celo slovenski učitelj v St. Jurju pod Kumom in zapisal v kroniko: Na proslavo cesaričine smrti (Habsburžanke!) so šli vsi otroci v cerkev in vsak otrok je nosil v rokah lipovo vejico.

Naše stare lipo so videle v naši deželi tudi Turke, ki so tudi sami začeli lipo spoštovati. Na Lutranskem vrhu pri Črni ob Najevnikovem križu je zakopal turški paša srebrni jedilni pribor in srebrno sedlo poginulega konja ter zasadil na to mesto dvanajst lip; grozil je, da bodo Turki po sto letih zopet prišli v te kraje in v senci teh lip južinali. Ni jih več bilo, pet od posajenih lip pa stoji še danes, a srednja ima tako votlino, da je možno postaviti vanjo mizo in šest stolov.

Lipo je častil vsak Slovenec in še danes rabimo lipo v pogovoru: Dokler lipa cvete, ne manjka čebel; ta se pa drži kakor lipov bog. Češčenje lipo je še najbolj ohranjeno v Zilji na Koroškem. Tam se vrše še »prvi rejje« pod lipo ob vsakem »žegnau«. Ples in napravi pod lipo nam dokazujejo, da so se vršili nekaj pod lipo prastari verski obredi. Tudi be-

sedilo pesmi »prvega reja« ali kakor mu tudi pravijo »visokega reja« nam to potrjuje, čeprav je morda že nekoliko porušeno. Glasi se:

Tam stoji na lip'ca
na lip'ca zelena.
Pod lipo stojijo fantje,
oj fantje dvanajste.
Oni se pogovarjajo,
kam drevi v ves pojdejo!
Vsak k svoji ljubic,
jaz k moji Ursici.

Nato pa slede še štiri kitice, od katerih sta najvažnejši ti dve:

Kdur je z Bugam,
Bug je z njim,
sam Ježas je
Marijin sin.
Sem jo vidov
p'r potoc,
k' je meva zvato
vpučo v roc.

Za današnji čas nam je pa v veliko tolažbo prerokovanje kralja Matjaža, ki je tudi povezano z našo prečastitljivo lipo. Korošci verujejo, da spi v Peci Kralj Matjaž s silno vojsko. Pred Matjažovo votlino bo zrasla na božično noč zelena lipo. Od polnoči do ene ure bo tako sladko cvetela, da bo napolnila vso dolino s prijetnim vonjem. Nato pa se bo lipo posu-

šila, na posušeno lipo pa bo kralj Matjaž obesil svoj ščit in lipo bo znova ozelenela. Tedaj pa pride kralj Matjaž s svojo vojsko preganjanemu rodu na pomoč. Premagal bo sovražnika, odpravil vse krivice na svetu, da bodo nastopili zlati časi. Ti zlati časi so Podjuncanom še v spominu, ko je stanovan Matjaž še v Karnskem Gradu po ustoličenju na Gosposvetskem polju. V njegovem gradu so bila noč in dan odprta vrata vsem siromakom, vsakdo si je mogel izprositi milosti in vsakdo je našel tam pravico in zaščito. Matjaž je dal kovati same zlate in tedaj so bili v resnici zlati časi na svetu. Ti se nam bodo ob vstajenju kralja Matjaža zopet povrnil, saj on večkrat vprašuje mimoidoče voznike: »Ali je že napočil moj čas? Ali še lazijo mravlje na tri vrhe: Svetega Krištofa, Šent Magdalene in Šent Urha?« Končni boj bo kratek, trajal bo le toliko časa, da bo mogel vsakdo pojesti tri hlebe kruha; če bo kateremu padel tretji hleb iz rok, ga bo sosed potolažil »pusti brate hleb kjer je, po končanem boju bo vsega zadosti!«

Kadar se bo to izpolnilo, nas bo ozelenela lipo rešila tudi krušnih kart in ne bo nam treba več mrmrati, da imajo nekateri kruha v obilici tudi brez njih. — V. M.

Na obisku v živalskem vrtu

Rad bi „posolil“ Baltsko morje

Med vsemi morji na svetu vsebuje voda Baltskega morja najmanj soli. Švedski inženjer Gilsen je pred dnevi objavil v švedskih dnevnikih načrt, po katerem bi na kaj enostaven način mogli »posoliti« ne dovolj slano Baltsko morje. Inž. Gilsen predlaga, naj bi se razširil Sundski preliv, da bi na ta način prišlo v Baltsko morje čim več vode iz Severnega morja. Po mnenju inž. Gilsena bi bila ta zadeva važna zlasti zategadelj, ker

bi se na ta način ob obalah Baltskega morja dvignila temperatura povprečno za 10 stopinj C.

Denar je izvor vseh modernih romantičnih pustolovštev. — Arnold Bennet.

Denar je prah! Radi njega se rodi mnogo zla! Nobena stvar na svetu ne prinese toliko nesreče kot ravno denar. — L. N. Tolstoj.

Psihološki tečaj Martina Kojca

Vse pravice pridržane. Prevodi, ponatisi in izvlečki brez avtorjevega dovoljenja prepovedani.

5. nadaljevanje

Kot vsegamogočna samobitna inteligenca prasila že od vekomaj nenehoma in načrtno vse povzroča, ali če hočete: ustvarja. Beseda inteligenca pa izključuje sama po sebi sleherno slučajnost, ker pomeni v bistvu zgolj modrost: modrost pa pozna le brezhibno organizacijo. Vse sega v vse, tako modro in tako čudovito kakor kolesje najbolj dovršenega stroja.

Eno povzroča drugo, vse je z vsem v najtesnejši zvezi in odvisnosti — in ni je stvari ne reči, ki bi mogla obstojati sama zase, ne da bi bila od celote odvisna.

Ker je torej prasila v vsem in povsod, ker je vsaka oblika po njej in iz nje, sprevidimo, da je vse, kar je, zgolj prasila sama. Torej smo tudi mi sami deli prasilne z vsemi pravimi in močmi prasilne. Nikar ne ostrmite, če trdim: jaz sem prasila, ti si prasila, on, ona ali ono je prasila. Vse, prav vse je prasila sama, najsi bo človek, žival, kamen, najsi bo plin, zrak ali kar koli.

Ker se ves tako imenovani materialni svet natanko tako prikazuje, kakor si ga prasila predstavlja v svojih mislih, je po sili njene stvaritvene načrtnosti tudi naš obstoj podrejen trajnim spremembam: rodimo se, živimo, še spreminjamo, mremo in se spet rodimo, zmerom znova iz vsegamogočnosti prasilne — in drobčen deleč prasilne smo tudi mi sami.

Kajti naš duhovni »jaz« je kot del prasilne same, isto kakor prasila v celoti, brez začetka in brez konca: bili smo od vekomaj in

ostali bomo do vekomaj.

(Nikogar naj ne moti, če včasih rečem »od vekomaj«, včasih pa »od prazčetka«; vedno mislim eno in isto. Zakaj prazčetek je od vekomaj, od vekomaj je pa od prazčetka.)

S tega vidika se nam bo zdajci zdelo vse naše življenje od sile nevažno.

Vsi življenjski dnevi posameznega človeka in vseh ljudi so prav tako nevažni kakor en sam dan teh življenj. Tudi ni važno, če telesno umremo, zakaj naša bit ne more nikoli umreti, ker je del prasilne. Naša bit, to je naš »jaz«, je kot del prasilne brez začetka in brez konca — in naša »telesna« smrt je za naš »jaz« toliko kakor spanje.

Pred svojim zdajšnjim življenjem je živel že vsak nešteto prejšnjih življenj, in vselej je podzvestno prevzel vsa, v prejšnjih življenjih pridobljena spoznanja v novo življenje. Čim bolj se torej v zdajšnjem življenju spopolnimo, to je čim več resnic spoznamo, tem lažje in popolnejše bo naše novo življenje. Zakaj samo spoznanje resnice nas odreši gorja, boleznih, trpljenja, nesreče in bede.

Zdaj, ko to vemo, bomo lažje doumeli razliko med duhom in tako imenovano materijo. Duh in materija sta dva popolnoma ločena in nasprotna pojma. Nikoli ne bomo v materiji našli kaj živega, nekaj, kar bi odločalo in kar koli povzročalo. Prav tako pa ne bomo nikoli našli v duhu nekaj mrtvega, nekaj, kar bi ne moglo ustvarjati, povzročati in določati.

Materija nima torej nobenih svojstev in ji ni pisan zakon, ki bi utegnil na nas kakor koli

vplivati. Zategadelj materija ne more nam ljudem ničesar povzročiti: ne boleznih, ne zdravja, ne občutka ugodja, ne bolečine, ne sreče in ne nesreče. Vse to povzroča le duh.

Materija je samo mrtve vidni pojav duha ali drugače rečeno: zrcaljenje duhovnih idej.

Ker se zdaj zavedamo svojega obstoja v materialnem svetu, pač napačno sklepamo, da je materija nekaj resničnega, da ima lastne zakone, da lahko sama povzroča in učinkuje in da lahko vpliva na naše življenje bodisi v dobrem bodisi v slabem smislu.

Toda to je velika zmeta, kajti razen našega lastnega duha, ali razumljivejše rečeno: razen naših lastnih misli, ali še razumljivejše: razen naših prepričanj o našem življenju je ni sile, ki bi mogla kar koli povzročiti v našem življenju.

Duh, oziroma misli kot njegova vsebina, so pa brez vsake materije, in da boste doumeli svojstvo svoje prave duhovne biti, se za nekaj časa sprostite vseh spon materije in se vživite v čisti duhovni svet:

Zaprte oči! Zdelo se vam bo, da ste v brezkončni praznini. V tem stanju pozabite na ves materialni svet in posvetite vso svojo pozornost edinole misli o svojem lastnem »jazu«. Mislite takole: »Sem neke v tej neskončni praznini; ne morem se s svojimi petimi čuti ne videti ne slišati ne tipati ne vonjati ne okušati. Vem samo, da sem, da mislim, in to, kar mislim, doživljam.«

Ce boste to vajo, sproščeni vseh spon materialnih privodov, večkrat ponovili, boste zadobili sčasoma čedalje jasnejši pojem o svojem resničnem »jazu«, ki je čisto duhoven, prost vsake materije, del prasilne same in edina resnična in povzročujoča sila v vašem življenju.

(Nadaljevanje prihodnjo soboto.)

Ljubezen čopastega ponirka

Ljubezenska idila čopastega ponirka prične na kaj nenavaden način. Samec se potopi pod vodo ter privleče z dna šop raznih vodnih trav in rastlin ter jih položi pred svojo »izvoljenko«. Ta gesta je nekaka ponudba za skupno grajenje gnezda, ki ga nato pričneta vzajemno graditi samec in samica.

Buče s 25 km dolgimi koreninami

Korenine in koreninice visokega rastlinja so izredno važnega pomena ter opravljajo dvojno nalogo: rastlino utrjujejo v tleh ter srkajo iz zemlje hrano. Nekatere rastline imajo nenavadno dolge korenike in koreninice. Raslinski fiziolog Nobbe je izračunal, da imajo enoletne žitarice, n. pr. pšenica ali rž, skupno 500 do 600 metrov korenin in koreninice. Fiziolog Sachs je pa izračunal, da zavzemajo korenine navadne sončnice do 1 kubni meter prostornine. Več drugih strokovnjakov pa je ugotovilo, da skumpo merijo korenine naše navadne buče včasih celo do 25 kilometrov.

× Divjačina na ulici se je pojavila v nekaterih švedskih mestih. Huda zima, kakršne ne pomnijo od 1814, je prignala divjačino iz gozdov v mesta, kjer je iskala hrane in zatočišča pred peklenskim mirazom.

Dr. Fr. Mišič:

Izdajalski lišček

Misel, da bi drugo jutro, če dež poneha na Pohorju, neke v bližini Ribnice zopet enkrat v svojem življenju skupno s starejšim tovarišem mogel loviti liščke, mi ni dala miru. Z neodoljivo silo me je vlekel za tovarišem. Saj vozi večerni vlak! Pot pa mi bo kazal vsaj do Ribnice »Badiura«.

Ko je bilo pozno zvečer, sem že po Ribnici poizvedoval po svojem tovarišu, ki je brez dvoma popoldne tjakaj prispel v ponošeni obleki z gajbico in liščkom v roki. Pričakoval sem, da bo v vasi znan, ker gotovo ni šel prvič v Ribnico loviti liščkov. Razočaran sem se še isti večer prepričal, da ga v vasi nihče ne pozna, ne v gostilnah, ne v župnišču. Zdelo se mi je celo verjetno, da sploh ni prispel v Ribnico, ampak da je radi slabega vremena krenil v drugo smer na Pohorje. Nič zato; če ga ni in ga tudi drugi dan ne bo, si ob primernem vremenu lahko ogledam Zapadno Pohorje. Kažipot in spremljevalec in prijazen tovariš mi bo Badiura; z lovom na liščke pa itak ne bo nič, saj je malo izgleda na suho vreme.

V trdnem prepričanju, da tovariša res ni v Ribnici in da ga vsaj tisti večer tudi ne bo, se ustavim radi večerje in prenočevanja v takrat slavnih gostilni v Ribnici, pri Ptacniku.

Velika gostilniška soba, kjer sem sedel sprva sam za dolgo mizo, je bila kmalu polna domačih, večinoma mladih gostov, drvarjev, vojnikov, ki so vsi s krivci za klobuki, s svojimi visokimi postavami, s svojim pristno koroškim petjem in vedenjem vzbujali mojo pozornost. Drugi dan so namreč obhajali »Rožensvensko nedeljo«, ki velja na pohorski Ribnici kot priljubljen domači praznik. Tudi dva krošnjarja »Bosanca«, ki sta s svojimi krošnjami sedela na drugem koncu mize, meni nasproti, ter neprestano motila veselo družbo s ponujanjem raznih predmetov, sta me začela zanimati. Domačine sta nadlegovala z razkazovanjem in hvaljenjem svoje robe, mene pa ne. Pač pa sta toliko po strani skilila na moj nahrbtnik, ki je ležal poleg mene na klopi, da se mi je že zdelo sumljivo.

Moje prvo prenočevanje v Ribnici je bilo zelo nemirno. Jedva sem zadržal, že me je predramilo šrbljanje ali škripanje. Miska ga ni povzročila, o tem sem se hitro uveril. Zdelo se mi je, da nekdo žaga tiho in previdno podboj okenske police. Moja soba je namreč imela okno tudi na precej veliko krito verando. Ko sem nekaj glasno zagodrnjal, da tako pokažem svojo navzočnost, je ono tajinstveno škrabljanje utihnilo in mirno sem zopet zaspal. Ni trajalo dolgo, zopet sem se prebudil. Sedaj sem slišal razločno, kako nekdo žaga na okenskem križu. Spomnil sem se onih dveh krošnjarjev. Vstanem ter stopim k oknu; ob njem in na verandi ni bilo videti nikogar. Dobro zaklenem vrata: na okensko police po postavitvi od znotraj dva stola, enega nad drugega, da bi se takoj podrla in me zbudila, če bi kdo med mojim spanjem skušal okno odpreti in priti skozenj v sobo. Tako zavarovan proti morebitnemu vplomu onih dveh krošnjarjev, zaspim in se prebudim še le drugo jutro, ko je zunaj že bil dan. Na oknu in vratih nisem mogel najti nobenega znaka žage ali pile; a ko se obuvam, na mah začujem zopet ono značilno žaganje. Tiho stopim na verando in hitro dožem vzrok onega žaganja. Ob verandi je bil konjski hlev, kjer sta konja z neprestanim glodanjem in grizenjem na zidu in jasilih povzročila ono zagodnetno škrabljanje.

(Daj prihodnjo soboto.)

Ženski kotiček

Tistim, ki si ustvarjajo lastno ognjišče

Težko je danes onim mladim ljudem, ki si ustvarjajo svoje ognjišče. Začeti takorekoč iz nič je bilo od nekdaj težko. Dandanes je pa že naravnost umetnost. In večina mladih ljudi vendarle pričinja svoje nove življenje takorekoč iz nič.

Nekdaj je imelo skoraj brez izjeme

vsako dekle neko doto in še nekaj bale. Od tistega trenutka, ko se je dekle rodilo, so pri hiši računali s tem, da je doto in bala treba oskrbeti. Oče je pridno zbiral stotake, mati pa zlagala rjuhe, nabirala perje itd. Ko je postalo dekle godno za možitev, je že vsa okolica vedela koliko bo dote in bale in razumljivo je, da so se javljali le višini dote odgovarjajoči ženini. Taki običaji so se do danes ohranili še na deželi v kmečkih domovih, v mestu pa ni od njih niti več duha ne sluha — morda še tu in tam v kakšnih »težkih« rodbinah. Uradniški, delavski in drugi povprečni sloji poznajo besedo »dota« le iz povesti. Dandanes starši ob rojstvu dekleta ne mislijo na doto in bala temveč na to, kako bi spravili dekle do čim boljšega zasluzka. Šolanje je tista dota, katero poseduje danes večina deklet. Vsako mestno dekle je bodisi študirano, izučeno kakšne obrti ali kakor koli za neki poklic usposobljeno, da se lahko postavi na lastne noge in si prisluži svoj kruh. To šolanje je bilo staršem v večji ali manjši izdatki. Ako bi ostalo dekle doma, brez vsake izobrazbe, bi starši lahko ta denar zbrali v doto, tako pa ni bilo mogoče. Ima torej

možnost zasluzka, dote pa ne. Zasluzki pa so dandanes pač takšni, da jedva zadostujejo za življenje (nekaterim oz. mnogim niti ne), kamoli, da bi si kdo lahko ob njih zbral denar za ženin in podobne stvari. S fanti pa je stvar čisto podobna. Imajo v najboljšem slučaju možnost zasluzka, ki pa je prav tako jedva tolik, da lahko drži pokonci eno osebo.

Vendar pa imajo današnji mladi ljudje prav tako pravico do žentive, kot so jo imeli naši starši, ki so imeli pač to srečo, da so živeli v boljših časih. Pogosto slišimo: »Kaj se pa ženita, če se nimata na kaj!« Ja, pamet človeška, če bodo vsi tisti, ki bi se radi poročili, pa se nimajo »na kaj«, čakali, da se bodo imeli na kaj, potem se za neki čas poroke sploh ustavi. Večina je namreč le tistih, ki se nimajo na kaj. Ako imata možnost življenja, to se pravi, vsak svoj zasluzek in svoj kruh, potem se naj poročita — seveda, ne pa po starem kopitu, ko se je lahko poroka izvršila šele tedaj, ko sta imela ženin in nevesta že najeto »primerno« stanovanje ter kupljeno opremo za kuhinjo, obednico, spalnico, mogoče še predsobo, sprejemnico in kopalnico. V tej neznosni draginji so to za navadne zemljane silno težko dosegljive ali pa sploh nedosegljive stvari. Kdor visoko leta nizko pade. Še tako lepo načeto zakonsko življenje — načeto na dolg — ima najlepši izgled, da konča v prepri in ločitvi ter seveda še v večjem dolgu.

Začni skromno in se dvigaj postopoma, ne pa, da se najprej vzpneš, potem pa telebneš navzdol kakor s črešnje. Človek lahko potrpi, čas mine, prišli bodo zopet boljši časi. Čemu kupovati v tej vse presegajoči draginji. Poročita se, toda živita za enkrat sedanjim razmeram primerno. Pozneje bosta lahko kupila pol ceneje pol boljšo opremo. Sedaj kupita le najnujnejše.

sobah pač nikoli ne moremo govoriti baš o dobrem zraku. Še slabše pa je tam, kjer prežive otroci vso zimo v kuhinji. Taki otroci so pravi trpinji in so do mladosti naravnost prepojeni s kuhinjsko soparo. In četudi je otrok zaprt v dobro zračenem, zmerno kurjenem in čistem prostoru, vendar mu je to v škodo. Otroci je prav tako kakor odrasel potreben svežega zraka in sonca.

Zakaj prireajo mnoge matere otrokom to prisiljeno zimsko spanje? Nekatere iz komodnosti, da ni treba malemu človeku oskrbeti tople obleke, češ, saj je lahko doma, drugo leto pa mu bo vse to pre-

tesno — škoda kupovati (čeprav se za takega neznatnega zemljana najde doma potrebna krpa za obleko). Večina mater pa muči svojega deco iz strahu pred prehladom. To je nesmisel! Razumljivo je, da z dojenčki in dvo- do štiriletnimi prtilkavci ne bomo silili na izprehod, ko bo toplomer kazal 20—30 stopinj pod ničlo. Povprečen zimski mraz pa otroku ne bo škodil, temveč le koristil. Lička mu bo do zardela, dobil bo zdrav apetit in trdno spanje. Ako pa ga bomo vso zimo zapirali in šele pomladi nesli na zrak, se nam bo prehladil takoj, ker svežega zraka sploh ni vajen, čeprav je tople.

Trnoci da je okusno jed

Sedaj, ko primanjkuje riža in še drugih prikuh, si mora vsaka gospodinja pomagati na različne načine, da bo lahko svoji družini postavila na mizo okusno in tečno jed. Mnogo je povrtine, ki se lahko z malo truda pridela, a se pri nas ne goji, ali je celo nihče ne pozna.

Malokdo pozna trnoci, ki je zelo dobra in okusna povrtina. Saj tudi ni čudno, kajti skoraj nikjer je ne gojijo, samo v Dravski dolini jo poznajo nekateri premožnejši tržani.

Trnoci, (njegovo latinsko ime je stahys, nemški pa Ziest) spada med usnjatice in je pravzaprav plevel. Izmed različnih vrst pride v poštev le gomoljasti trnoci, ki ima zelo okusne gomoljčke. Goje ga samo v Vzhodni Aziji, na Japonskem in na Kitajskem. Od tod je prišla rastlina v Francijo in preko Nemčije v Dravsko dolino.

Rastlina ljubi pretežno prodnato zemljo, kakor vse gomoljnice. Male do 6 cm dolge in do 1½ cm debele, narebrane gomolje sadimo s sadilnim klinom konec marca, ali začetkom aprila na razdaljo kakih 25 cm. Ko rastlina nekoliko doraste, jo je treba do 2 krat okopati in končno malo osipati. S tem je vse delo končano do pozne jeseni, ko pridelek izkopljemo. Rastlina je zelo rodna, kajti na dolgih vlaknih, ki so prepredene po vsej gredi, je nanizano vse polno gomoljev. Izkopavanje in pobiranje teh gomoljev je zelo zamudno. Ker navadno vseh ne moremo pobrati, se rastlina drugo leto kar sama zaseje in je treba le prazna mesta izpopolniti. Zato je najbolje, da imamo rastlino stalno le na eni gredi, katero dobro pognojimo že v jeseni s hlevskim kakor tudi z umetnim gnojem.

Shranjujemo te male gomolje v zabo-

ju, v katerem je nekaj glena (drobnega rečnega peska), tako da so gomolji popolnoma pokriti.

Zaradi izredno dobrega okusa, ki sliči okusu špargljev, je to prava specialiteta:

Priprava: Predvsem je treba gomolje dobro namočiti, da se odlušči zemlja, ki je navadno med posameznimi rebri. Pripraviš trnoci za jed takole:

1. Osnažene gomoljčke skuha v osoljeni vodi (se zelo hitro skuha), nato zabeliš z maslom ali mastjo, ki ji pričaš malo drobtin. Tako pripravljeni gomoljčki so odlična jed zlasti k mesu. 2. Zelo okusno špargljev, je to prava specialiteta trnoci fini in izreden okus. Zelo primeren je tudi za garniranje. — vk.

Kaj bi kuhala?

Ponedeljek:

Opoldne: 1. Jecmenčkova juha. 2. V čebuli dušena govedina. 3. Krompir v kosih. 4. Solata.

Zvečer: Pšenčni zdrob v mleku.

Torek:

Opoldne: 1. Goveja juha z enotnimi vlivanci. 2. Pljučna omaka. 3. Cel krompir. Zvečer: Goveji guljaž. Polenta.

Sreda:

Opoldne: 1. Krompirjeva juha. 2. Svinjski naravni zrezki. 3. Krompirjev pire. 4. Solata.

Zvečer: Krompirjevi zrezki. Zeljnata solata.

Četrtek:

Opoldne: 1. Juha iz prekajenega mesa z vkuhanim rižem. 2. Prekajeno meso. 3. Pra-

Doben okus

je posebna prednost odvajalnega sredstva Darmol. Vrh tega deluje milo in brez bolečin. Zato uživajo odrasli in otroci radi Darmol.

Dr. Ing. S. J. 2001/35

Ne kratimo pozimi dojenčkom zraka in sonca

Če se ozrem po svoji sosesčini, kjer je vse polno malih otrok, opažam že skozi leta, da vidim te male otroke ob zadnjem toplem jesenskem soncu zadnjič in jih ponovno uzrem šele proti Veliki noči ali morda še pozneje. Ves ostali čas so ti

otroci, med katerimi mislim dojenčke in deco približno do četrtega leta, dobesedno zaprti v hiši. Do njih ne pride svež zrak, sonca ne vidijo vse mesece. Pogosto žive ti otroci v pretirano vročem zraku, navadno slabem, ker v kurjenih

W. E. BARTHELL:

ŽENA V DŽUNGLI

Ekzotični roman iz INDIJE

Vmes se je hotel vtakniti Charaman Bhūta, toda sodnik ga je ostro zavrnil. Tudi James Wilgard je postal nestrpen. Sodnik se je obrnil proti Henryju Forreštu.

»Prosim te,« je dejal godrnjaje, »vprašaj končno tega cigana, kar ga imaš vprašati. Kako dolgo bom še poslušal te neumnosti?«

Cigan je hotel zopet govoriti.

»Molči! Molči!« James Wilgard je stal nenadoma pred ciganom in mu pretil s pestmi. »Zmeljem te, če ne priznaš takoj! Govori — ali...«

V tem stopi v sobo sel: »Stražnica javlja: Dve ciganki prijeti na ulici pri berachenju. Ena pravi, da pripada Charamanu Bhūti.«

»Za boga — naprej z njimi!«

Vse je prisluhnilo. Ali še niso vsi člani ciganove tolpe zaprti? Tiho je bilo v sobi, ko so napeto čakali... Le pisarjevo pero je škripalo.

Med vrati je stala blede, z nenaravno velikimi očmi, zmedenimi lasmi, ranjenimi rokami, v raztrgani romarski raševici...

»Beata!« zastoče star Wilgard, napravi dva velika koraka proti omahujoči in jo prestreže.

»Mem-sahib!« S klopi v ozadju je neslišno prihitela Indijka in pkleknila k Beatinim nogam. Ghagira je nerodno stal poleg in ni vedel, kaj bi.

Ciganu so izstopile oči. Napravil je kretnjo, kakor da hoče bežati. Ali ni tu — Urda? Urda, ki se je odtegnila njego-

vi moči? — Toda zbral se je.

»Urda!« je siknil poveljujoče proti otroku, ki se je zdrnil.

Strmo se požene Beata v višino.

»Charaman Bhūta, ali me še poznaš? Ne majaj z glavo, ne zapiraj oči!«

»O sahib-sodnik,« je vreščal cigan, »Ta žena ima vročico — zmedeno govorijo...«

»Molči, in povej, ali poznaš to ženo ali ne?«

»Ne, prekleti hočem...«

Sodnik je zopet kriknil nanj: »Povej, ali je ta deklica tvoj otrok?«

Cigan je pritrdil.

»Lažeš!« je kriknila Beata proti njemu. »Agnes, reci mi tu pred vsemi ljudmi: moja mati!«

Dekle je drhtelo in sklanjalo glavo.

»Moja... ma...«

Preden je izgovorila besedo, je zazvenel po sobi divji ciganov glas.

»Zatajiti me hočeš? Svojega očeta?«

»Jaz sem... Urda... in ti si moj oče!«

»Zmagoslavno se je ozrl cigan po prisotnih.

Beata je strmela... Ali je vse to resnica, ali sen? Toda z zadnjimi močmi se je obvladala in ponosno, počasi stopila pred sodnika.

»Jaz sem missis Wilgard,« je dejala z jasnim glasom. »Vem, da me imate za blazno, toda nisem...«

»Toda kako boste dokazali, da je ta ciganka vaš otrok?«

»Dokazala bom!« Obrnila se je proti

55 ciganu. »Charaman Bhūta, ali poznaš shrambo trgovca Bahadurja...?«

Cigan je stisnil oči. »Ne... jaz...«

»Ti nočeš prostovoljno priznati —« je počasi nadaljevala Beata, toda cigan jo je prekinil s svojim moledovanjem okrog sodnika. Ta ga zopet zavrnil, in Beata mu v njegovo veliko grozo pravi: »Tam so bili tvoji ljudje — takoj po polnoči, ko je čuvar bil ob Gangu pri čolnarju.«

»O sveti Shiva!« krikne cigan. Iz njegovih oči je sijala groza. Nekaj trenutkov so stali vsi nepremično, kajti preobrat jih je presenetil. Rockney vstane in stopi proti Beati.

»Yes! — Yes!« je vznemirjeno dejal. »Toda črni lasje, rjava koža —«

Beata se odločno obrne proti ciganu: »Povej, ali si Agnes barval lasje?«

»Da... vsaka dva tedna.«

»Si barval njeno kožo?«

»Da, vsake štiri tedne.«

»Zakaj nisi oddal Agnes policiji, ko si jo našel?«

»O, memsahib, saj sem jo hotel! Pa je zmerom tako jokala, da smo jo morali vsi tolažiti —«

»In ti si jo hipnotiziral?«

»Ubogi cigan ne ve, kaj pomeni ta beseda.«

»Ostro si jo gledal...«

»Ne! — Da — o mem-sahib, da! Kalida...«

»S tem si zatrl v Agnes spomin —«

V tem vstopi sel in javi: »Trgovca Bahadurja je na poti, da prijavi vlom.«

Charaman Bhūta se zdrzne in prestraši. »O sahib-sodnik! Nesreča! Nesreča...«

Sodnik se dvigne in pogleda vse navzgor.

»Mislim, da vemo dovolj, gospe in gospodje. Yes.« Pomignil je — in čuvar je

cigana odvedel.

Sodnik je pogledal na uro in sklenil roke:

»Za uro in četrt smo zamudili lunch!«

Osem tednov pozneje je sedel Henry Forrest v svoji hotelski sobi v Kalkuti.

Njegove misli so blodile po nedavni minulosti. Pred očmi mu je sijala podoba Beate, ki jo je ljubil in ki mu ni vračala ljubezni...

Iz zamišljenosti ga prebudi trkanje. Boy mu prinese »Times of India«.

»Zeljan razvedrila seže po časniku. — »150.000 delavcev brez kruha!« — »Mahatma odklanja povabilo, naj stopi v vlado!« — »Vicekralj v Delhiju.«

In ko je obrnil list, je ugledal zopet članek o sebi. — »Sin gazalpurskega rezidenta —« Toda ni utegnil prebrati do konca. Pod njegovo sliko je bila slika Beate Wilgard. Pod sliko napis: »Mrs. Beata Wilgard, najhrabrejša žena Indije, katere junaško dejanje je omogočil Henry Forrest, je pred dnevi odpotovala s svojim najdenim otrokom in stricem sirom Jamesom Wilgardom v Evropo.«

Dvignil je pogled s časopisa in se zazrl skozi okno.

Sanje, neumne sanje... Boleče sladke, neumne sanje...

Nenadoma se mu je zazdelo v tem mestu pretesno. Toliko hrupa, toliko hite-nja...

Pozvonil je.

Suho je naročil služabniku:

»Pripravite mali avtomobil pred vhod!«

Molče se je boy priklonil in izginil.

Zamišljeno je bobnal s prsti po mizi in čakal.

Hip nato je javil boy:

»Vaše lordstvo, voz je pripravljen...«

KONEC

žen krompir, 4. Kislo zelje.
Zvečer: Krompirjevi svaļki. Solata.
Petek:
Opoldne: 1. Ponarejena goveja juha s pretlačeno zelenjavo (glej jedilnik zadnje sobote). 2. Enotne palačinke s sirovim nadevom.

Zvečer: Krompirjev guljaž. Kruh.
Sobota:
Opoldne: 1. Goveja juha z drodom. 2. Govedina. 3. Omaka iz vloženi kumare ali gobic. 4. Krompir.

Zvečer: Dunajska jetra. Rdeča pesa.
Nedelja:
Opoldne: 1. Goveja juha. 2. Rižovo meso. 3. Solata. 4. Kompot.
Zvečer: Govedina v kislu in olju. Kruh. Skodelica mleka.

Pripombe k jedilniku

Ker kuhamo v terek razen goveje juhe pljučno omako, je jasno, da nam je govedina odveč. V dobrih časih bi bili to govedino potiskali sem in tja ali jo celo vrgli mački ali psu (kar se je marsikje dogajalo). Danes, ko je govedina dražja nego nekoč teletina ali svinjina, pa nas razmere silijo, da tudi z govedino spoštujemo ravnamo. Kupimo v terek nekoliko več govedine nego običajno za juho, pa potem pol juhe odcedimo, shranimo na mizo in jo imamo lahko še za drugi dan. Iz vsega mesa pa naredimo za večerjo goveji guljaž. Guljaž se skoraj ne bo razlikoval od onega iz surovega mesa, imel pa bo to prednost, da bo meso v njem res mehko. Družini sploh ni treba razlagati, da je bilo to meso prekuhanost že v juhi. Dobro pa je, če mesa v juhi ne prekuhamo do mehkega.

Krompirjevi zrezki nas lahko v teh dneh tudi spravijo večkrat iz zadrege. Kajti po pravici povedano, sedaj se nahajajo gospodinje pogosto v naravnost mučnih zadregah glede kuhe. Skuhaj par krompirjev, jih olupi in pretlači. Na masti praži drobno zrezane čebule. Ko je čebula rumena, ji dodaj drobno zrezane peteršiljeve trave. To vse prilij h krompirju, ga osoli in opoprj, mu dodaj na mleku namočenih in ožetih drobtin, malo moke, sesekljane česna in 1 jajce. Vso to maso dobro premešaj, naredi iz nje zrezkom podobne hlebčke, jih pavaljaj v drobtinah ter speči na masti. Z zeljnato ali kakršno koli drugo solato vam nudijo krompirjevi zrezki prav okusno, a ne predrago večerjo, razen tega vas spravijo iz zadrege ob brezmesnih dnevih.

Kislo zelje s krompirjem. Skuhaj v slani vodi kislega zelja. V koki razgrej 2 žlici olja ali masti, in ko je vroče, zarumeni v njem košček čebule in žlico moke, stresi v mast zelje in ga zalij s krompirjevo. Ko se nekoliko povre, ga stresi v skledo in obloži s kuhanimi krompirjevi kosci, ki jih poprej skuhaj in odcedi nekoliko zarumeni v masti. Postavi zelje kot prikuho h kuhanemu govejemu ali svinjskemu mesu.

Nasveti in pobude našemu podeželiu

Pomenek z vinogradniki o izrednih pojavih v naših goricah

V. SKLEPNA BESEDA

Zahvaljujem se dragim znancem, prijateljem in tovarišem, ki so se ljubeznivo odzvali mojemu lanskemu vabilu s stvarnimi poročili o izrednih pojavih v naših goricah posebno glede na zimsko pozebo in ustrezno tržno rez po taki uvmi. Prizadeval sem si, da jih priobčim — sicer po večini samo v krajsih izvlečkih — tako, kakor so bila domnevno mišljena, odnosno tako, kakor sem jih jaz razumel. Ako se mi to morda tu pa tam ni čisto posrečilo, prosim za dodatna pojasnila, da jih tudi še priobčim v zvezi s to razpravo, ki jo danes zaključujem.

Priobčena izvirna in verodostojna poročila iz izkustev tako resnih mož potrjujejo v glavnem vse to, kar smo v letih 1929 in 1930 v starih »Naših goricah« ter leta 1940 v mariborski »Edinosti« in v »Večerniku«, letos pa zopet na tem mestu čitali in sami o stvari pisali, trdili in priporočali. Potrditev pravičnega opazovanja in pravičnih sklepov nas veseli zavoljo velike gospodarske vrednosti ugotovitev za naše celokupno, toliko izmučeno vinogradništvo, dasi smo mi sami bili o vsem tem trdno prepričani že od vsega početka, ko smo bili to vprašanje pri nas sprožili točno pred 12 leti.

Od ponosnih Ljutomercev nisem pa nisem mogel dobiti nobenega poročila. Pa smo si dobri stari prijatelji. In drugi večji vinarski okoliši — Ormož, Ptuj s Slovenskimi goricami, Maribor, Slovenska Bistrica, Slovenske Konjice, Smarje pri Jelšah itd. — se niso zganili, kakor da bi jih vse to nič ne skrbelo. Pač, velevinar Robert Košar s Koga v Sv. Bolfenku pri Središču je bil lani — zadnjič pred svojo prerano smrtjo — pri meni in je jako obžaloval, da ni na sploh rezal v zeleno. Obžubil mi je tudi pismeno poročilo o svojih zadnjih izkustvih, toda njegovo pero je prej omahnilo... S prelepe vinorodne Dolenjske se je oglasil navedeni prijatelj iz Rake pri Krškem, češ da ondoč trsne rezi v zeleno ne poznajo.

Vinogradniki mi ne morejo in ne smejo zameriti: očitam jim veliko brezskrbnost in lahkomišelnost! Ko bi bili poskušali po naših nasvetih vsaj nekaj malega! Toda raje prenašajo razmeroma silno hude posledice nerazumljivih opustitev. In javnim činiteljem ne morem prihraniti ponovnega očitka, da se niso dovolj zavedali svoje velike odgovornosti in da niso storili svoje dolžnosti z dajanjem dobrih zgledov in koristnih pobud. Prepričevalno. Velikopo-

lezno. Vztrajno. Pri tem je treba seveda mnogo misliti in delo smotrno organizirati. Pa — ustvarjati! Razmeroma pri nobeni drugi kmetijski panogi ne toliko. Pravih mislecev, globokih mislecev in dobrih organizatorjev dela je pri nas na sploh mnogo premalo. Ali izumirajo, ali so jih predčasno potisnili v zapeček. Vendar ne moreš zaupati velikih dolžnosti majhnim ljudem, ki jim niso niti ne bodo nikdar kos. In znanstveni zavodi, kakor jih včasih imenujejo po krivici, brez strumne armade preizkušenih znanstvenikov ne morejo biti koristni. So samo veliko breme narodu.

Očitki so neprijetni, pa jih ne zamolčim, ker hočem slej ko prej služiti dobri stvari s pošteno in čisto resnico. Dostavljam še:

Novo vinogradništvo v Sloveniji, to je vinogradništvo na takojimnovani ameriški podlagi, predstavlja mnogo več ko eno milijardo dinarjev narodnega premoženja in je najstarejše v Jugoslaviji. V tej dolgi dobi dobrega polstoletja ni bilo doslej razmeroma nikdar tako zapuščeno ne tako samemu sebi prepuščeno. Kakor da bi bilo v smrtnem objemu luči in teme nespravljuje svele vojske. Zato so tudi bolj ali manj zaporedne zimске pozebe šle mimo nas, kot da bi se ne bilo nič zgodilo. Koliko in kako pa bomo zopet bobnali po vinorodnem svetu in časopisju, če bo kak list od nekega poročal o baje nalezljivi »bolezni trsnega zrčenja« nekeje v deveti deželi, kakor se je bilo to zgodilo pred nekoliko leti! Pa priporočanja zasedov vse vprek kar celih breskovih drevo-redov po sklenjenih trsnih nasadih! Stokovne senzacije so znak velike slabosti in nesposobnosti za načrtno ustvarjanje. Dobro stvar zahteva poleg globokega razumevanja mnogo požrtvovalne ljubezni. Brez prave ljubezni sploh ne uspe nobeno delo.

Po zimskih pozebah je bilo samo v poslednjih 12 letih zares ogromno škode zlasti po goricah, ki je ne moremo tako lahko pravilno oceniti. Pa si povsod slisaj: saj ni tako hudo! Tudi letos tako govorijo. Srčno želimo, da bi res ne bilo tako hudo. Dkor bo hotel kdaj koli o predmetu govoriti ali pisati, ne bo mogel iti mimo tega, kar je bilo od leta 1929 dalje o tem izgovorjeno in napisano samo pri nas. Vsega bi bilo že za precej zajetno knjigo. Zato je tem bolj žalostno, da smo se tako malo okoristili s tem.

Zavedam se, da bi ta skromna razprava, ki jo zdaj zaključujem, sodila prav za prav v strokovne liste. Izbira, kje naj bi jo priobčil, pa bi bila težka, ker imamo

preveč kmetijsko-strokovnih glasil, kar za desetmilijonski kmečki narod. Zato sem se odločil za objavo v »Večerniku«, ki je po naši vinorodni deželi že zela razširjen in ki kol dnevnik tako važne in nujne stvari seveda brž posreduje.

Treba je izbrati in vzgojiti za razumno in dovolj odporne matične trte, ki bi kljubovali še hujšim zimam pri nas. Rusi, čijih zadev na mnogoletna prizadevanja so znana vsenu strokovnemu svetu, jih baje že imajo. Pa ne mislim na kak jalov uvoz, marveč mi sami moramo kaj ustvariti! Večkratno zaporedne hude zime bi nas mogle tudi prisiliti, da bi pred vsako zimo trsje polagali na zemljo in ga ogrinjali in zagrebali, kakor to delajo v nekaterih drugih naprednih vinorodnih deželah že oddavnaj. Delo, ki ga pri nas ne poznajo, a bi bilo še v drugih ozirih lahko prav koristno, kakor n. pr. pri zatru nekaterih trsnih škodljivcev, ki jim pride drugače težko do živca. (Zimska huba groznega sukača i. dr.)

Na naša lanska 4 vprašanj odgovarjamo na kratko takole:

1. Obsega in nasledov lanske zimske pozebe se velika večina vinogradnikov ni niti najmanj zavedala. Tudi letos ni brez večje škode, kar zahteva podvojeno previdnost in previdnost pri trsnih rezavi.

2. Soljenje obrezanega trsja je stvarno brezpomembno glede na uspeh pozne rezi.

3. Med trsi, ki so bili obrezani o navadnem času in na navadni način, in med trsi, ki so bili pravilno obrezani v zeleno, ni — kolikor so veselo pognali — nobene pomembne razlike v rasti, pač pa v rodovitnosti, ki je po pametno odmerjeni rezi v zeleno mnogo večja, zlasti v letih, ko je tudi zaradek čisto negativen.

4. Po zimskih pozebah, čijih obsega ni nikdar mogoče točno ugotoviti vnaprej, naj rešemo vsako trto že iz previdnosti radi večje gotovosti uspeha v zeleno po točki II. v »Večerniku« od 25. jan. t. l.!

Nič ne pretilravamo: radi nepoučenosti vinarjev, pa radi trme in brezglavnosti iz strokovnjaških opustitev je slo že samo lani v Sloveniji in samo na prideku več ko sto milijonov dinarjev po nepotrebnem po vodi, da ne govorimo o izgubi narodnega premoženja, odnosno glavnice, ki je položena v domačem vinogradništvu. Bojimo se, da se bo ta nenadomestljiva izguba letos še povečala.

Torej letos rezi v zeleno! Že zavoljo zagotovitve lepše trgatve. Saj si s tem prav nič ne zavržeš, vino pa bo verjetno še dražje kot že je.

Andrej Zmave.

Nenadoma sem opazil, da se je Ivanu utrnula solza. To je bilo povelje. Kot za stavo sva pričela jokati, da bi se naju kamen usmilil, če bi naju čul. Lep sončni dan je bil in po zemlji so lazile mravljice po svojih poteh, midva pa sva se jokala, jokala.

In zgodilo se je, kar sva najmanj pričakovala, nenadoma se je pred nama pojavil sam stari mlinar in divje strmel zdaj v naju zdaj v ostanke ure po tlen. Divja groza se naju je polastila in kot zajca sva prhnila v beg. Za sabo sva pustila mlinarja in njegovo ljubo uro.

Ena izmed
šolskih ur
BRUCE CABOT

Odmor...
Skoraj neslišno se je oglasil iz pritičja šolski zvonec. S prijateljem sem hitel v razred, tiščec pod pazduho zgodovinsko knjigo. Mnogo misli mi je begalo po glavi. Nisem slišal prijatelja, ki mi je nekaj pripovedoval. Nekdo me je sunil v hrbet in zabolelo me je. Nisem se ozrl.

Nenadoma sem zaslišal za seboj smeh in kmalu nato klic: »Ze pride!« Dobro sem slišal ta klic, vedel sem, kaj pomeni in zabelebo me je. Niti ne vem, kako sem prišel v razred in kako sem sedel. Spominjam se samo tega, da me je tovariš sunil in zašepetal: »Vstani!« Najbrž sem vstal, toda zdi se mi, da prepozno. Naenkrat je stal pred menoj in videl sem ga, strogega in mogočnega. Njega, ki mora danes odločiti o moji usodi.

Nekaj težkega je padlo na moje levo lice in v glavi se mi je zavrtelo. Iz zadnje klopi sem zaslišal smeh.

Kmalu se je razred umiril.
Sedel sem mirno. V glavi mi je šumelo, da, skoro bučalo mi je. Nisem vedel, ali naj še enkrat skozi ponovim vse letnice, ali naj si hladim vroče lice.

Smilil sem se samemu sebi. Premišljeval sem, ali naj bi stopil pred kateder in poprosil, da bi smel na zrak.

Toda opustiti sem moral misel, kajti nenadoma sem zaslišal svoje ime. Nisem vedel, odkod prihaja, zato sem še dalje sedel. Zaslišal sem svoje ime ponovno, toda tedaj v mnogo strožjem tonu kot prvič. Šele sedaj sem se zavedel, da prihaja glas izza katedra. Vstal sem.

Dalje se ne spominjam, kako je bilo

Vem edino, da sem stal pred tablo, poslušal strogi profesorjev glas in ves čas molčal.

I, kako pa naj bi odgovarjal, ko pa nisem niti slišal razločno profesorjevih vprašanj.

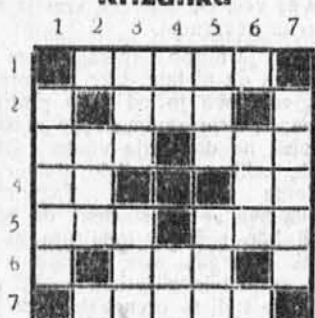
Begal sem z očmi po razredu in iskal pomoči, toda nemi in tihi so bili obrazi sošolcev. Na obrazih vseh sem opazil rahel in rogajoč se nasmehe.

Tedaj pa je planil nekdo z visokim, mnogo obetajočim glasom vame. »Dovolj! Ena!«

V hipu sem sedel v klopi. Po razredu je utihnilo, kajti pričakovali so novo »žrtev«. Morda bo ta bolj srečna?

Nisem več čutil v licu bolečine, toda kljub temu so se mi oči zasolile.

Križanka

Vodoravno: 1. mesto na Gorenjskem, 2. stara balkanska mera, 3. druga beseda za nebesa, števnik, 4. kratka za magistra, osební zaimek, 5. žuželka, osebni zaimek, 6. del obraza, 7. mariborski igralec in režiser.

Navpično: 1. mesto ob Dravi, 2. umetnost (latinsko), 3. vzlet čebel, žensko krstno ime, 4. pritezalni drog, staroslovenska pijača, 5. zaimek, žuželka, 6. izraz iz glasbe, 7. kuhinjska posoda.

Rešitev zadnje križanke:

Vodoravno: 1. Devin, 2. Nin, 3. osa, aut, 4. t. l., ra, 5. rak, lev, 6. Oto, 7. sliva. — Navpično: 1. Potrč, 2. sla, 3. epa, kol, 4. vi, ti, 5. lna, lov, 6. ure, 7. stava.

Rešitev zadnje uganke: zvonček

UGANKA

Brusi, brusi, škarje brusi
in pa ritenski potuje,
zraven živčja si išče
in življenje opazuje.

»Večernik«

za mladino

Leto 3

Maribor, 22. februarja 1941

Štev. 8

IZ STRELSKIH JARKOV

MAT

Poljub še zadnji na nebo
večerni svet nalahno dahne,
potem svet v črno noč omahne;
nobeden žarek več v daljavi
ga ne razsveti in pozdravi.

V temino je potopljen svet,
v njej vse zabrisano je, skrito,
kot bi bilo v skrivnost ovito;
in vsepovsod le vlažen hlad,
ko v jarku mož umira mlad.

Tovarišem umira brat,
njih trudni zrejo ga obrazi,
a smrti nihče ne opazi;
steklene mu zapre oči
le v vlažnem mraku hlad noči.

BERAČ

FRANC SRIMPF

Bilo je v temni božični noči. Sneg je nagosto naletaval ter v debelih kosmih padal na izmučeno zemljo. Mrzel vihar je podil te kosmiče, da niso vedeli, v katero stran naj lete, zato so v vrtinčih plesali vedno na istem mestu, dokler niso, ko je veter za hip prenehal, trudni popadli na zemljo, ki jih je sprejela v svoje naročje.

V takem vremenu se je vlekel po komaj izhojeni gazi star berač. S trudom je prestavljal okorne noge, ki so tičale v skoraj popolnoma raztrganih čevljih. Prav kakor čevlji, je bila raztrgana tudi zgornja obleka. Imel je sicer dva plašča, toda kakšna: ako bi ga postavil pred strojno, ki bi ga izreševala, ne bi izgledala slabše, kakor sedaj. Na glavi je nosil kučmo, ki mu je segala daleč preko ušes. V eni roki je nosil debelo palico, ki jo je trdno zasajal v mehki sneg. Namesto druge roke je motel iz plašča le prazen rokav. Videlo se je, da je mož že na koncu svojih moči. Preteklo je že dva dni, odkar je zadnjikrat jedel in še tedaj je dobil le košček kruha in latvico mleka.

Nameraval je iti v mesto. Vsaj nekaj

več se priberati v velikem mestu, kakor pa v revni podeželski vasi. Čeprav je v mestu mnogo ljudi, ki enajo, pa ne dajo, vendar se najdejo včasih tudi taki, ki imajo komaj toliko samaj, da žive, pa dajejo še od tega risam, ki so se bolj potrebni kakor oni.

Toda čim dalje je berač stopal po gazi, tem bolj je spoznaval, da danes ne bo videl mesta. Do njega je bilo še dobre pol ure hoda, on pa je že sedaj omahoval in skoraj ni mogel več naprej. Tedaj je preletela berača temna misel: kaj če bo moral tu umreti? Umreti? Čemu je sploh živel, čemu ga je mati rodila? Zato, da bo moral tukaj na zapuščenem kraju od lakote in mraza, sred snežene poti in na samo božično noč umreti? Saj vendar ni imel prav ničesar od svojega bednega življenja, polno grenkobe, strašnih dni na vojni in ves ostali del njegovega življenja beračenje.

Onemogel zaradi težke poti ter telesno in duševno izčrpan se je zgrudil v mehki sneg ob robu poti. In kakor na filmskem platnu so bežale mimo posamezne slike iz njegovega življenja — ter se mu

Setev žita v kvadrat

ZITNA BILKA POTREBUJE 50 cm »ŽIVLJENJSKEGA PROSTORA«

V Sloveniji se poseje večji del njivske površine z roko, samo manjši del površine se poseje s sejalnimi stroji. Rona setev ne nudi rastlinam takšnega življenjskega prostora, ki bi vsaki bilki omogočal pravilno rast. Radi tega se je kmetijska poskusna služba in tehnika začela že pred desetletji baviti s konstrukcijo sejalnih strojev. Sejalni stroji sejejo žito v enako oddaljene redi. Rastlina ima levo in desno enak medredni prostor za razvoj, je pa v redu samem prečisto razpodeljena. Zato tudi setev z navadnim sejalnim strojem ni idealna setev. V Ameriki so začeli izdelovati sejalne stroje, ki sejejo v red, a v redu v enako oddaljene kupčke. Takšni stroji so dragi in se v kmetijski praksi niso dobro obnesli, ker se lahko pokvari, a sejejo v eno jamico po več zrn. Kmetijska tehnika in veda se je začela posebno v Rusiji temeljito baviti s tehniko pravilne setve žita. Kmetijske poskusne postaje v Rusiji so dognale, da je najprimernejša razdalja žitne bilke od bilke v obliki kvadrata: $7,07 \times 7,07 \text{ cm} = 50 \text{ cm}^2$ življenjskega prostora za rastlino. Kvadratno setev lahko izvršimo z navadnim sejalnim strojem, ki ga uravnamo tako, da seje zelo redko. V eni smeri njive sejejo s sejalnim strojem samo polovico odmerjene količine semena, povprek na to smer pa posejemo še drugo polovico semena. Tako dobimo kvadratno setev, ki ni po polnoma teoretično točna, a praktično zadostuje. Takšna setev zahteva dvojno delo, setev vzdolž in poprek njive. S takšno setvijo so dosigeli v Rusiji (Čeljabinsk I. 1938) 4–5 q večjo žetev od žetve na njivi, zasejani s se-

jalnim strojem na običajni način v redi. Da dá setev v redi boljše žetev kot ročna setev, je že tudi pri nas znano in dokazano. Zaradi nerodne setve v kvadrat z navadnim sejalnim strojem je ruski kmetijski strokovnjak D. E. Kamiščenko skonstruiral sejalni stroj za gosto kvadratno setev žita. Takšen stroj zahteva ravno in skrbno zoranje in pobrananje njive. Ta stroj je podoben navadnemu sejalnemu stroju, ima pa tri vrste sejalnih nožnic, v medsebojni razdalji 6,5 oz. 7,5 cm. Stroj seje v redi, z enako oddaljenostjo v obeh smereh, kar da kvadratno setev. Tako ima vsaka bilka svoj kvadratni življenjski prostor, za neoviran razvoj in enakomerno izkoriščevanje svetlobe, zraka in hrane v tlu.

Povedano naj bo v dokaz, kako se v drugih agrarnih državah obravnavajo vprašanja povečanja poljskih pridelkov, predvsem pšenice. Da smo se daleč od moderne kmetijske tehnike in skromni v svojih strokovnih in znanstvenih raziskovanjih, ko nismo uspeli dvigniti povprečja kmetijskih pridelkov na povprečje pridelkov na ha v sorodnih državah, nam naj služi v dokaz, da so n. pr. v Rusiji vpeljali kmetijstvo v polarnih krajih, za katere se je do pred kratkim smatralo, da so popolnoma neprikladni za kmetijsko proizvodnjo.

Kmetijska tehnika, biologija ter pomožna kmetijsko-tehnična sredstva lahko tudi slovensko zemljo, ki jo smatramo za skopo, dvigne v rodovitno, da nas bo lažje in boljše preživljala. — Inž. Josip Teržan.

Stalni in menjalni travniki

Čimni gospodar bo na svojem posestvu vedno bolj upeljeval menjalne travnike, ker so mnogo rentabilnejši že iz razloga, da stalni travniki radi kaj hitro opešajo, zaseje se plevel, ki vsako leto bolj uniči travo, ji jemlje hranilne snovi in jo ovira v rasti. Stalne travnike napravljamo le na krajih, kjer ne moremo imeti polja.

Za stalne travnike sejejo le trajne detelje in bujne, ne previsoke, trave. Italijanska ljulika, ki jo nekateri tako radi sejejo, ni priporočljiva, ker se prvo leto bujno razraste, in zatre vse druge, kasneje pa odpove. Zato moramo biti previdni, kadar pripravljamo seme za setev stalnih travnikov, kajti kar je mogoče najboljša mešanica za suh apnast travnik, je za vlažen popolnoma za nič. Skoro vsaka zemlja zahteva drugačno travno mešanico, zato pri naročbi semen vedno točno označimo kakovost zemlje in njeno lego.

Stalne travnike moramo tudi večkrat po-

gnojiti in sicer menjalno, prvo leto vzamemo hlevski gnoj, drugo leto pa umetnega. Spomladaj potegnemo čez travnik z trnjevo brano, da se prerahlja zemlja in da dobe koreninice zrak.

Za menjalne travnike, pa vzamemo travno mešanico visokih in nizkih trav ter detelje, da tako izkoristimo čim več svetlobe in zraka. Menjalne travnike sejejo zdaj na tem, zdaj na drugem svetu. Tak travnik zdrži 5–8 let. Košnje so bogate prvovrstne sene, ker zemlja ni izrabljena in ne plevelca ter poplaja tako trud že v prvih dveh letih.

Sejimo meseca aprila do maja, ko je zemlja še dovolj mokra, ter ima rastlina dovolj časa za pravilen razvoj do zime. V krajih, kjer je pogosto poleti suša, sejejo travo že v jeseni, avgusta in septembra.

Semena razdelimo čim enakomernije po celi površini, ki smo jo preje razdelili na enake oddelke. Prav na toliko delov pa

razdelimo tudi travno mešanico. Ko posejemo prvi oddelke, bomo videli ali nam zadošča količina semena in po tem se moramo ravnati pri setvi ostalih oddelkov. Da pa bo travnik čim enakomernije posejan, sejejo polovico po dolgem in polovico po čez. Setev spravimo v zemljo z grabljami, ali z narobe obrnjeno brano, še bolje pa je z trnjevo brano. Nato setev povaljamo z lesenim valjem, da stopi voda do površine.

Priprava zemljišča za menjalni travnik: Na zemljišču moramo popolnoma zatre-

ti plevel, zato pridelujemo leto poprej na za setev določenem prostoru okopavine: krompir, koruzo, peso itd. Poleg zatiranja plevela pa moramo zemljo temeljito prerahljati in pognojiti. Le v dobro prerahljani zračni zemlji bodo mlade rastline dobro uspevale.

Gnoj, hlevski in umetni, moramo spraviti takoj v zemljo, le tako bo dobro učinkoval. Hlevski gnoj vsebuje veliko dušika, ta pa ne zadostuje, zato moramo gnoj za menjalne travnike dodati še kalcijeva in fosfatna gnojila, a na apnu revni zemlji dodamo še apnenega prahu. —

Preudarite, preden daste čebelam sladkor!

Če človek leto za letom vsako jesen bere o nujni potrebi po cenejšem sladkorju v svojo krmiljenja čebel, ker da bo sicer čebelarstvo propadlo, se mu nehote vsiljuje vprašanje, ali so res čebelno-pašne razmere v Sloveniji tako neugodne, da čebela niti eno zimo ne more uživati sadove svojega truda, ampak se more zadovoljiti z manjvrednim sladkorjem, ki je vrhu tega še papiriran ali pa s čem drugim onesnažen, da za človeka ni poraben, pač pa mora biti dober za tako nežno čebelo.

Med vsebuje razen čistega grozdnega in sadnega sladkorja še v majhnih količinah železo, apno, fosfor in neka eterična olja in ga torej nikdar sladkor ne more polnovredno nadomestiti.

Pred večimi leti mi je neki navdušen čebelar, ki pa je bil malo preveč navdušen za pitje sladkorja, pripovedoval, da so mu radi tega čebele degenerirale in da je moral vse matice izmenjati, ker so njegove postale za nič.

Neki drugi čebelar je šel še dalje in je čebele v jeseni enostavno izropal do zadnje kapljice medu ter ga nadomestil s sladkorjem. Delal pa tega ni dolgo, ker je v nekaj letih prišel ob vse čebele. Niso bile pri taki hrani dovolj odporne proti različnim boleznim in so pomrle.

Navedel bi recept. Kdor se bo po njem ravnal, mu ne bo treba velikokrat posegati po sladkorju:

1. Čebelar se naj s številom svojih panjev ravna po krajevnih in pašnih razmerah svojega okolja. Čebele ne morejo več paše izkoristiti, kot jim narava nudi. Če jih je preveč, bodo nabrano porabile za sebe in za zarod, ostalo pa ne bo ničesar ali premalo.

2. Čebelar naj ne jemlje čebelam vsega medu po vsaki paši sproti, posebno če se letina kaže slaba, sicer je jasno, da nazadnje v panju ne ostane drugega, kot čebele in prazno satovje.

3. Čebelar si naj v boljših letinah ustvarja zalogo medu na ta način, da bo vsako leto

nekaj medu bodisi v satovju ali tekočega v to svrhu shranil. Na ta način v slabi letini ne bo prišel v zadrego.

To storijo tem laže tisti čebelarji, ki vozijo čebele na pašo in pridelajo v nekaterih letinah toliko medu, da ga pretvarjajo v različne alkoholne pijače, ker ga ne morejo razpečati. Isto ali pa že prihodnje jesen pa že krmijo s sladkorjem.

Na naveden način se je čebelarilo pred nekaj desetletji, ko še ni bilo brezdatnega sladkorja in je bilo čebelarstvo še poezija kmetijstva.

Pa še neko slabo posledico ima sedanjina čebelarstva. Med je izgubil na veljavi in odjemalci nimajo pravega zaupanja vanj, kajti marsikdo trdi, da med ni več pristen, ampak pomešan s sladkorjem. Če in v koliko je ta trditev upravičena, je vprašanje zase.

Res je sicer, da nastopi tu pa tam za čebelarja skrajno neugodno leto, kot je bilo na pr. lanko, tedaj pa naj bi čebelar pustil svojim čebelam, ako ima količjak srca, ves pridelek, a le morebitni primanjkljaj, ki pa ne bo velik, nadomestil s sladkorjem. V skrajnem primeru pa lahko nekaj bolj šibkih družin združi z močnejšimi. Imel bo sicer manjše število panjev, a tem močnejše, ki bodo prihodnje leto z roji število panjev zopet pomnožili.

J. Kosi, Celje

DOBRO MLEKO

spoznamo že po rumenkastobi barvi, sladkem okusu in prijetnem duhu. O kakovosti mleka se lahko prepričamo tudi na ta-le preprosti način: v vodo kanemo kapljico mleka. Ker je mleko težje od vode, se bo, če je mleko pristno, kapljica potopila. Mleko je tudi dobro, če se kapljica mleka, ki smo si jo kanili na noht palca, oz. prsta, ne razlije.

DOBRO SUROVO MASLO

je rumenkastobe barve, voljno, ima prijeten duh in slaček okus. Tudi tam, kjer se surovo maslo prereže, mora biti enotne barve in ne sme imeti ne belih, ne drugačnih lis.

ustavljale pred trudnimi očmi.

Rodil se je neke ob vznožju Pohorja. Bil je sin revnih kočarjev, ki so stanovali v napol razpadli bajti. Svoje mladosti se ni rad spominjal; vedel je le še to, da je bil večkrat bolj tepen kakor sit. Bil je pastir do sedemnajstega leta. Tedaj pa, ko človek začne uživati življenje, ko gleda svet že s popolnoma drugačnimi očmi in ga popolnoma razume, tedaj je izbruhnila vojna. Kakor ostali mladi fantje, je tudi on moral oditi v vojno viхро. Doma je pustil mater. Oče mu je že umrl, ko je bil star osem let — ki je morala skrbeti še za dva nepreskrbljena otroka. Marico in Franceka. Pa še nekaj je moral pustiti: svojo nevesto, kateri je obljubil roko in zvestobo do smrti.

S težkim srcem, vendar s trdnim upanjem, da se vrne, je odšel na vojno. Toda ta je trajala štiri dolga leta, polna nemirnih, neprespanih noči, ko so žvižgale granate in ropotale streljane. V zadnjem letu je izgubil še roko. Koliko trpljenja je preстал, ko so ga pošiljali iz ene bolnišnice v drugo!

Ob koncu vojne se je s strahom odpravil proti domu. Bal se je, da ga čaka doma le razočaranje in da ne bo našel nikogar izmed domačih več živih, ali če bodo še živi, njemu odtujeni in nenaklonjeni. In res se je zgodilo tako, kakor je slutil. Ko je stopil v domačo hišo, je zagledal v njej same nepoznane, njemu tuje obraze. Čudno ga je stisnilo pri srcu. Ali se je res njegov rod razpršil kakor razsipa jesenski veter ovenelo listje? Po-

vedali so mu, da je njegova mati zaradi žalosti za njim umrla. Oba njena otroka pa so vzeli k sebi dobri ljudje v vaši. Pri njih sta služila za pastirja.

Trudno se je odzibal na cesto. Kam sedaj? Brez službe, brez denarja ter skoraj brez obleke naj hodi po svetu? In kako si naj služi kruh brez roke? Tudi nevesta ga je zapustila. Katera bi pa vzela invalida za moža? Preostalo mu je edino še beračenje.

Tako je celih dolgih štirideset let neprestano hodil od hiše do hiše, iz vasi v vas, iz mesta v mesto ter si izprosil komaj toliko, da je živel. Povsod je moral poslušati pikre besede, preden so mu odrinili košček trdega kruha.

Berač se je zdrnil iz svojega premišljevanja ter se zavedel, da leži v snegu. Vozil ga je spreletelo. Po vsem telesu mu je tajal sneg. Vedno bolj in bolj ga je stresal mraz. Veter mu je brl v obraz ter mu trosil kristalno bele snežinke v usta, nos ter oči. Čutil je, da ne bo več dolgo vzdržal.

Tedaj se je zaslislalo iz daljave pritrkovanje zvonov. Bila je polnoč. Beraču so se zasvetile oči od veselja, ko je poslušal petje božične pesmi oddaljenih zvonov. In ko je zamrl zadnji zvok zvonov iz daljave, so se za vedno zatisnile oči nesrečnemu beraču.

Sneg pa je padal vso noč ter popolnoma pokril beračevega trupla. Le nekoliko višja plast snega je dokazovala, da leži pod njim človeško telo v svojem zadnjem počitku.

SKRIVNOSTNA REČ

STANKO PAHIC

Poželjivo sva s tovarišem Ivanom gledala skozi okno nizke sobice. Skozi rahlo orosele šipe sva strmela na okenski podstavki, kjer je tiktakala budilka. Nanjo so se obračale vse najine poželjive misli. Ura ... Kako čudovita stvar mora to biti! Skozi skrbno zaprto okno sva slišala njeno govorico, ki nama je tako prijetno božala ušesa. Da bi jo dobila, to je bila najina želja. Toda ura je imela svojega lastnika, ki sva se ga bala bolj kot samega hudobca. Stari mlinar, čigar je ura bila, se je rad hitro ujezil in poftef so bile najine noge navadno prekratke. Zato sva vedela, da se mu ni dobro zamisliti.

Ura se ni zmenila za najine skrivne želje in je mirno dalje merila čas. Poželjivo je bilo vedno večje. Kako bi dobila ura, to je bilo vprašanje. Nič lažjega, je menil Ivan, ko odpreti okno in jo vzeti. Toda okno je bilo trdno zaprto in povrh tega je bil v mlinu stari mlinar, ki naju je mogel slednji trenutek videti. Sedla sva v travo, od okna proč, da bi se najino oprezovanje komu ne zdelo sumljivo, in kovala načrte. Vzdrhtela sva od veselja, ko se je mlinar pojavil na pragu. Ozrl se je okoli, toda naju ni videl. Drhtela sva od pričakovanja, kaj bo storil. Krenil je proti dvrnicam. Še malo, in ni ga bilo več ...

Zdaj ali nikoli! Dokler se ne vrne, je čas, da skočiva po toliko zaželeno uro in jo odneseva na varno. Ko si jo bova ogledala, jo pa vrneva. Ivan je stopil na stražo, jaz sem smuknil v mlin, s težavo dosegel ključko sobnih vrat in jih nazadnje odprl. Ura mi je zaplesala pred očmi tako blizu je bila. Nič nisem videl in ne vedel, ko sem segel po njej in stekel iz mlina. Zunaj je sijalo sonce in v blesteči svetlobi sem komaj videl Ivana, ki mi je mahal, naj pohitim. Stekla sva za hišo in srce nama je silno utripalo. Tresla sva se od strahu, da naju mlinar mogoče le ni videl in bo zdaj, zdaj pritekel za nama. Zaskrbljeno sva se ozirala, kje bi bilo najvarneje steči, nazadnje pa sva se pomirila. Pred nama je bila ura, kaj sva hotela še več. Od tolikoga veselja sva pozabila na nevarnost.

Budilka je mirno tiktakala in se ni menila za to, da ni tam, kjer bi morala biti. Ogledovala sva jo od vseh strani, najbolj pa naju je zanimala od zadaj, kjer so moleli na dan trije vijaki. Obračala sva jih, kolikor se je dalo, dokler ni ura nenadoma spregovorila. Zazvonila je. Zdrznila sva se od strahu, da bi naju utegnil kdo slišati, toda ura ni hotela utihniti. V naglici sem jo zaril v krtno, od kod je bilo slišati le medlo ropotanje. Ko je tudi to prenehalo, sem jo spet privlekel na dan. Kakšna je bila! Umazana ilovica se je je oprijela, da je bilo sprednje steklo čisto oblateno. Zadaj pa je ilovica zlezla celo v notranjost. Tedaj sva opazila še nekaj drugega, kar naju je poglaval v veliko skrb. Gorje, ura je obstala. Prislukovala sva, da bi se prepričala, če se morda ne motiva, na žalost pa je bila resnica. Budilka je zlobno molčala. Kaj zdaj? Kaj bo dejal mlinar, če mu uro tako podtakneva nazaj? Prijel naju bo in tedaj bo boj. Ne, to se ne sme zgoditi, za nobeno ceno ne. Morava jo popraviti. Toda kako?

Spraviva zemljo iz nje, pa bo ura stekla, sem dejal, in te rešilne misli sva se oprijela. Toda nisva je mogla odpreti. Z roko ni šlo. Ivan se je ozrl okoli in pobral v blatu zarjavljene žebelj. Očistil ga je in nato sva se z združenimi močmi podala na delo. Trdo je šlo. Vila sva vijake na vse strani, dokler niso odleteli. Na srečo so se še dali priviti. Nato je pričel žebelj. Vrtala sva in vrtala, dokler ni pokrov na najino veliko veselje odletel. Ostrmela sva ob čudovitem pogledu na skrivnost, ki jih je skrivala ura v sebi.

Videla sva vse polno lepih rumenih koles, drugo vrh drugega. Majhna in velika so bila. Strmela sva in strmela, da sva skoraj prezrla tisto malo zemlje, ki je je bilo v uri. Brž sva jo odstranila. Pri tem delu sva se posluževala žebelja, in to tako nesrečno, da je odletelo eno izmed koles. Obupano sva se spogledala. Skušala sva pritrčiti kolesce nazaj, pa ni šlo, ker je bil vijak zdrknil nekam na dno. Morala sva ga najti. Stresala sva uro, da bi mogoče vijak padel na tla. Ni ga bilo, pač pa je zdrknilo z osi še drugo kolesce.

Zapriva uro, je predlagal Ivan, in jo nesiva nazaj, saj mlinar ne bo vedel, da ji manjka kolesce.

Hotel sem storiti po njegovem nasvetu, ko me je nekaj zadržalo pri tem. Ura še vedno ni šla. Molčala je in njen molk nama je težko del.

Seveda, sem dejal zaskrbljeno, saj imas prav, toda uro morava najprej spraviti v tek.

Molče je pograbil Ivan žebelj in pričel vrteti kolesce, kjer je bilo navito prožno pero. Res, ura se je zdrnila. Toda najino veselje je trajalo le malo časa, zakaj, ko je Ivan že vrgel žebelj v travo, je ura znova obstala. Ni bilo pomoči, uro sva morala razstaviti, da bi lahko prišla do ubegelega vijaka.

Tako sva pričela in žebelj nama je pomagal. Kolesce za kolescem je zapustilo svoje mesto. Polagala sva jih v travo in pazila, da bi jih ne zamešala. Nazadnje, ko je bil v uri le še vijak za kazalca, je Ivan veselo vzklisknil, našel je vijak. Oddahnila sva si.

Zdaj pa je prišlo najhuje. Ure nisva znala več sestaviti. Kolesca so se nama zamešala in nobeno, ki sva ga poskusila, ni več šlo v uro.

Ivan me je obupano pogledal in se skušal po sili nasmehniti, toda bolj mu je šlo na jok. Molčala sva, okoli naju pa so ležala kolesca, velika in mala in se svetila v poletnem soncu. Nisva vedela, kaj bi z njimi počela. Budilka je bila uničena, toda to naju ni bila skrb. Skrbelo naju je, kako se bova izmazala, zakaj s tem, da sva mlinarju uničila uro, sva se mu najmanj prikupila. Da bi se še vsaj dolo kako spravili skupaj, nič zato, če bi ne šlo več, samo da bi še imela podoba ure. Ivan je nametal kolesca v oklep, da bi tako zakril videz, da je ura uničena, toda pokrova ni mogel spraviti nanj. Ni šlo in ni šlo.

Zanimivosti

Zemlja in ljudje na balkanskem polotoku

Jugoslavija je sedaj največja balkanska država

Po izpremembi nekaterih državnih meja, ki so bile izvršene v preteklem letu na Balkanskem polotoku, so nastale tudi v pogledu števila prebivalstva posameznih držav znatne izpremembe.

Skupna površina Balkanskega polotoka znaša približno 894.000 kvadratnih kilometrov, število prebivalstva pa 58,8 milijona, kar pomeni 7,8% vse evropske površine in 11% vsega evropskega prebivalstva.

Ozemlja posameznih balkanskih držav in število njih prebivalstva znaša naslednje:

	površina prebivalstvo km	
1. Jugoslavija	247.542	15.252.000
2. Rumunija	193.000	13.252.000
3. Madžarska	160.638	13.600.000
4. Grčija	129.880	7.201.000
5. Bolgarija	110.900	6.700.000
6. Albanija	27.538	1.063.000
7. Turčija (evr. del)	23.975	1.320.000
	893.473	58.819.000

Statistika vam torej pokaže, da je Jugoslavija po površini in po številu prebivalstva največja država na Balkanu, saj šteje skoraj 16 milijonov prebivalcev. Po statistiki iz leta 1937 znaša v Jugoslaviji prirastek prebivalstva (rojstva) 28 promile, umrljivost pa le 16, torej absolutnega prirastka 12 promile. V desetih letih se je število prebivalstva v Jugoslaviji pomnožilo za okoli 2 milijona, t. j. za 14%. Približno 89% vsega jugoslovanskega prebivalstva živi na podeželju ozir. v krajih, ki imajo manj kot

20.000 prebivalcev, 48% prebivalstva je po veri pravoslavne, 37,4% katoliškega in 11,2% muslimanskega; ostali odstotki odpadejo na druge veroizpovedi.

Rumunija je leta 1940 izgubila okoli 100.000 kv. km ozemlja in 6,8 milijona prebivalcev. V okviru sovjetske Rusije je prišlo 3,7 milijona, Madžarske 2,7, Bolgarije pa 0,4 milijona prebivalcev. Okoli 85% prebivalstva, ki je še ostalo v mejah današnje Rumunije, je romunske narodnosti, 4% nemške, 4% madžarske, 2% židovske in 1,8% slovanske. Rodnost znaša 28 promile, umrljivost 18,6, absolutna rodost torej 9,4 promile.

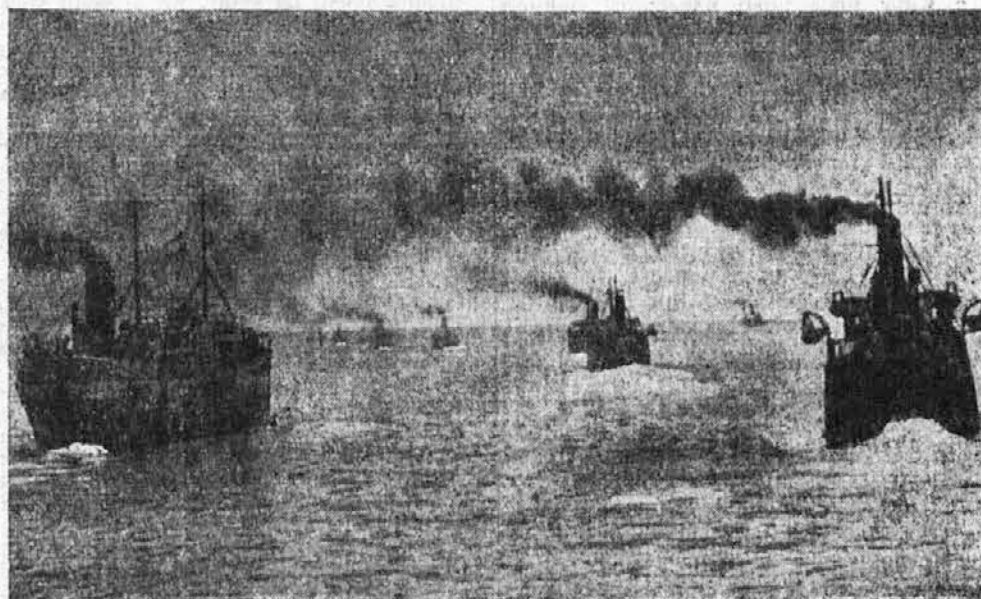
Madžarska je po dunajski konferenci jeseni 1940 povečala svoje ozemlje za 68.000 kv. km ter pridobila 4,4 milijona prebivalcev. Rodnost na Madžarskem znaša 20 promile (najnižja rodost na Balkanu sploh), umrljivost pa 13,5, absolutna rodost torej komaj 6,5 promile.

Grčija (statistika od 30. marca 1940)

ima 7,2 milijona prebivalcev. Rodnost znaša 24,7 promil, umrljivost 13,8, letni prirastek torej 9,5 promile. Večina grškega prebivalstva živi na podeželju ozir. manjših mestih. Tri velika grška mesta, Atene (500.000), Pirej (287.000) in Solun (268.000), imajo skupno čez milijon prebivalcev ali 15% vsega grškega prebivalstva. Večina Grčije je gorata, brez gozdov. Gostota prebivalstva znaša 55 na 1 kv. km. Zanimivo je, kako so v Grčiji nazadovale nekdanji stari tekmeči Aten, in sicer Korint in Sparta. Danes ima Korint samo še 11.000, Sparta pa jedva 8830 prebivalcev.

Turčija ima po zadnjem ljudskem štetju (20. oktobra 1940) 17,9 milijona prebivalcev. Od tega odpade 1,2 milijona prebivalcev na evropski del Turčije. V zadnjih petih letih je število prebivalstva v Turčiji naraslo za 1,7 milijona, Istanbul ima okoli 800.000 prebivalcev, Smirna 180.000, glavno mesto Ankara pa 155.000.

Angleški konvoj na odprtem morju

Zanimiva statistika ameriške čistilnice

Neka ameriška čistilnica oblik in perila je objavila zares zanimivo statistiko, ki iz značaja raznih madežev ugotavlja gospodarski položaj dežele. Tako pravi med drugim, da se je število madežev od pogonskega motornega olja povečalo od leta 1935. za celih 20 odstotkov, kar pomeni, da je zadnjih pet let promet z motornimi vozili neprestano rasel. Število madežev od morske vode je v istem času poraslo za 50 odstotkov, dočim se je šte-

vilo madežev zelenila zmanjšalo za 30 odstotkov. To pomeni, da odhajajo ljudje zadnja leta na počitnice raje k morju kot v planine ali na podeželje. Število madežev od masti in olja na ženskih oblekah je poraslo za 35 odstotkov, dočim je v istem času precej padlo število madežev od sadja in zelenjave, kar pomeni, da so Američanke opustile razne shujševalne kure ter se neženirano vrgle na uživanje dobro zabeljene hrane.

Modra žena

Vsaka stvar ima svojo dobro in slabo plat

Služkinja je že več ko poldrugo uro snažila pod v jedilnici. Motila me je pri delu, ker je neprestano zadevala s krtačo in nogami ob vrata moje sobe. Nekočliko vznemirjen sem odprl vrata ter vzkliknil:

— Za božjo voljo, prenehajte že enkrat s tem nesmiselnim delom!

Ta hip pa se je pojavila moja žena in mi požugala z roko:

— Ne vtikavaj se v gospodinske posle! Pod mora biti čist in blesteč, da bi lahko z njea jedli!

Umaknil sem se. Čiščenje se je nadaljevalo. Okoli poldne je bilo čiščenje končano. Skozl vrata sem slišal, kako pogrinjajo mizo za kosilo. Stopil sem v jedilnico. Čim sem sedel, že je vstopila služkinja z veliko skledo juhe.

Čim je prestopila prag, ji je zdrsnilo na gladkem parketu. V strahu je zavpila in izpustila skledo z juho, ki je v curkih pljusnila po parketu in preprogi.

Žena me je srepro pogledala. Toda pri seboj sem se obvladal ter ji dejal:

— Draga moja, ti si najbolj modra žena na svetu.

— Jaz!?

— Da, ti. Vedela si, da bomo danes kosili v jedilnici na podu, pa si vprav radi tega ukazala, naj pod tako temeljito osnažijo in zloščijo.

Poševni cerkveni stolp

O poševnem stolpu v italijanskem mestu Piza gotovo že veste. Verjetno pa vam ni znano, da imajo podobnih poševnih cerkvenih stolpov tudi v Königsbergu v Suediji. Župna cerkev sv. Katarine, zgrajena 1578, ima 40 do 50 cm nagnjen stolp. Pred dvemi stoletji je izbruhnil v stolpu požar, ki je uničil vse lesene dele, zvon pa se je raztopil. Po požaru se je stolp nagnil, in tak je še danes ter prav dobro služi svojemu namenu.

Nasvet Bernarda Shawa

K Bernardu Shawu je prišel neki mladenci ter mu jel pripovedovati, kako se je odrekel medicini, da bi se posvetil književnosti ter na ta način postal zaslužen za človeštvo.

— Saj vam ni treba postati književnik! — mu reče Shaw.

— Zakaj? — ga radovedno vpraša nadbudnež.

— Za človeštvo ste postali zaslužni že zategadelj, ker ste se odrekli medicini!

Denar je mamilo, s katerim lovi vrag z zlatom zaslepljeni svet. — Josipa Glembay.

Cirkuška jahalka doma...

L. ROBOZ:

Lepi šef

Ko je Henrik Wegen stopal skozi pisarniške in delovne prostore svoje tovarne, so ga vse gledale: strojepejske, krojačice, manekeni in ostale nameščenke. Gledale so za njim: nekatere naravnost in brez sramu, nekatere na skrivaj, in marsikatera med njimi je zraven globoko vzdihnila. Henrik Wegen je bil namreč še mlad mož, ko da je pravkar stopil s filmskega platna. Videti je bilo, da se tudi sam zaveda, da je lep in zaželen. Sicer pa ženam ne ostane dolgo skrit oni mož, ki ima pri ženah uspeh.

Tvrda Henrik Wegen je izdelovala perilo, moško in žensko. Mikavno je bilo zlasti žensko, ki je bilo, ko da je izdelano iz zamezne pajčevine. Henrik Wegen je pogosto opazoval modele, toda vselej je videl samo blago, nikoli dekleta, ki ga je nosila. Šef ni opazil niti ene žene, vsaj v svojem podjetju ne. In tako so se morale nameščenke prej ali slej sprijazniti z dejstvom, da so bili vsi njih lepi pogledi zaman.

Potem pa je prišla Verena, nova tajnica. Drazesna in mikavna kakor pomladni list, z majhnim noskom, zelenimi opojnimi očmi in kodravinimi lasmi, ki so sijali ko sončni žarki. Verena je bila nežna in vitka kakor mačkica. Koj je bilo videti, da ji moški svet ni tuj. Njej ni vsakdo imponiral. Ko pa je prvič uzrla Henrika Wegena, ji je vendarle srce rahlo zadrehtelo. Ker pa je neomajno zaupala vase, se je takoj odločila, da mora tega moža osvojiti.

Svojih prejšnjih oboževalcev seveda ni pustila na cedilu, sleherni večer je bila z njimi v družbi, plesala je, kolikor je le mogla s svojimi vitkimi nožicami. Sicer pa je vse svoje sposobnosti osredotočila

v akcijo, da čim prej osvoji svojega šefa. Okitila se je, toda Henrik Wegen je ostal hladan. Zanj ni bila nič drugega kot pisalni stroj, ki odlično deluje.

Verena je postala ošabna. Zatržno je bila sklenila, da ne bo, ampak da mora osvojiti svojega šefa. Nekega jutra je prav zares graciozno spodrsnila ter padla tik pred šefa, da mu je pokazala svoje zares vitke in lepe nožice. Henrik Wegen ji je pomagal vstati, nato pa je hladno odšel dalje, ne da bi jo pogledal.

Verena je v svoji dražestni jezici raztrgala robček. V besnem razpoloženju je sklenila, da prepusti zadevo slučaju, ki mora prej ali slej priti. Na tistem pa se je tolažila, da Henrik Wegen ni edini lep šef na vsem svetu.

In prišla je sobota. Opoldne, ko je pravkar zapirala svoj pisalni stroj, je stopil v njeno sobo Henrik Wegen in jo vprašal:

— Ali ste jutri prosti, gospodična Verena?

Končno! Verena je najprej prebledela, nato pa zardela ko mak. In le mimogrede je pomislila na Frica, s katerim se je domenišla za sestanek. Vsa blažena je zagostolela:

— Prav ničesar nimam v načrtu, gospod Wegen. Ves dan sem prosta.

— Tudi zvečer?

— Da, — je zašepetala Verena, polna sladkega pričakovanja.

V njegovih očeh je tedaj zasijal poglavitni nasmech:

— To je naravnost sijajno! Potem pa lahko zgodaj ležete in se dobro naspate, da boste v ponedeljek vsaj enkrat pravočasno prišli v službo!

Aprovizacijski humor iz Marseillea

»Ali čakate na sladkor?«

»Ne, nič ne čakamo, mar ne vidite, da smo v pogrebni sprevedu?«

(»L' Alerde«, Marseille).

Opustošil gostilno, ker so mu odrezali brado

V neki gostilni v vasi Vesalka v slovaški Moravski je bila pretekli teden vaška zabava, ki je trajala do policijske ure, seveda. Na zabavi je bil tudi priletni Nikolaj Samšula, ki je zaporedoma praznil vrčke piva. Slednjič ga je pivo premagalo, da je omahnil za mizo in zadremal. Fantje, ki so imeli možakarja na »piki«, so stuhali vražjo stvar. Samšulova brada je bila namreč njegov največji ponos. Fantje so enostavno ta njegov ponos odrezali, lepo negovano bra-

do pa vtaknili v prazen vrček, ki je stal pred dremajočim Samšulo. Ob neki polki pa se je možakar zbudil. Ko je opazil, da so mu odrezali brado, je dobesedno zbesnel. Najprej je pričel metati v fante vrčke in steklenice, nato pa jel udrihati s stoli kot obseden, da je dodobra opustošil vso gostilno. Rohnel in divjal je toliko časa, dokler se utrujen ni zgrudil, nakar so ga mogli šele zvezati ter so ga spravili domov.

Celje

Podrobnosti iz celjskega preračuna

Celjski preračun je sestavljen na podlagi nove uredbe za dobo od 1. aprila do 31. decembra 1941 in je kljub zvišanju prejemkov nameščencem mestnega poglavarstva, policije in podjetij in kljub višjim materialnim potrebam ter črtanjem izrednega preračuna višji samo za 1.680.915 din. Preračun za 9 mesecev obsega 16.395.613 din izdatkov. Kljub temu, da je preračun le za dobo 9 mesecev in je bilo treba zaradi tega gotova odločljiva dela reducirati, se bodo druga neodločljiva dela izvršila v celoti. Dograditi bo treba vsa pričeta dela v Vodnikovih ulici ter na Mariborski cesti. Preložili bodo nevarne ovine pri Simi na Cesti na grad, določeno je kredit za pojačanje kapacitete mestnega vodovoda, za razširjenje pokopališča v Čretu ter vsa dela tehničnega oddelka, ki so nujno potrebna za vzdrževanje javnih cest, trgov, ulic, mostov itd. Preračun predvideva višjo postavko za osebne izdatke, in sicer 366.484 din. Občutno obremenjuje občino vzdrževanje policije ter ti izdatki znašajo proti celokupnemu preračunu 5,15%, proti preračunu mestne občine brez podjetij, zavodov in skladov 10,59%. Višja je tudi potreba v finančni stroki zaradi najetja novega posojila za razne nove investicije, katerih ni bilo mogoče kriti z izrednimi izdatki. Potrebno bo novo posojilo za novo tržnico, za dozidek pretesnega mestnega oskrbovalnega zavoda v Medlogu ter konverzijo starih dolgov po ugodnejši obrestni meri. Za gradbeno stroko so zaradi neodločljivih gradbenih del višji izdatki, zvišane so tudi izredne draginske doklade in socialne datjave ter

znaša povisek 254.307 din. Za socialno skrbstvo je v tej partiji zvišana postavka za 137.077 din. V novem preračunu je poskrbljeno tudi za regulacijo Savinje in pritokov ter bo v tem preračunskem letu regulacija Savinje izvršena tik do drugega železniškega mostu.

Dohodki so preračunani sledeče: 55% občinska doklada 2.267.513 din ali 13,83%, občinske davčine in takse 1.047.375 din ali 6,39%, trošarine 2.111.212 din ali 12,88%, dohodek od imovine 1.482.711 din ali 9,04%, razni dohodki so predvideni z zneskom 1.689.599 din ali 10,30%, dočim odpadejo ostali dohodki na mestna podjetja in sklade. Spremembe so samo glede načina kategoriziranja uvoznine pri usnju, volni, bombažu, ledu. Nadalje se zviša prispevek za pse nevaruhe za 20 din ter se bo s tem poviškom omogočilo rejcem svinj zatirati novo nastalo bolezen. Nanovo se uvede občinska taksa za obrabo občinskih cest od vsake avtobusne proge, ki vozi v Celje ali iz Celja. Ta občinska taksa se pobira od proge mesečno 1000 din. Zvišanje dohodkov je v glavnem vsled višjega predpisa državnih neposrednih davkov, vsled višjega konzuma alkoholnih pijač ter deloma korekture uvozninske tarife. Iz preračuna izpade blagajniški prebitek preračuna 39/40, ker se je ta blagajniški prebitek že angažiral po sklepu mestnega sveta ob priliki obračunske seje, nanovo vstavljen pa je dohod prodanih nepremičnin, ki je dosedaj sestavljala bistveno postavko dohodkov iz rednega preračuna.

c Pozor, čitatelji „Večernika“ v Vojnku. Takoj po prihodu celjskega mestnega avtobusa dobite „Večernik“ v trafiki g. Gorenska.

* Poroti se jutri v Smartnem ob Paki g. Pavle Božič, mehanik in trgovec iz Celja z gđ. Vali Tavčarjevo iz Celja.

Maškarada

Olepevalnega in tujsko-prometnega društva v Celju bo na pustni torek s točnim pričetkom ob 20. v vseh prostorih Narodnega doma v Celju. Konkurenca mask — Krasna dragocena darila — Pridite vsi!

c Močan nalič smo imeli v noči na petek v celjski kolini. Savinja, Voglajna in pritoki so močno narasli, potok Loznica je prestopil strugo in preplaval ves okoliš Leveca do drž. ceste. Po hribih okrog Celja pa je znova zapadlo precej snega.

c Skupščina celjske gasilske župe bo v nedeljo 9. marca ob pol 9. dop v salonu restavracije v Narodnem domu.

c O gorah Velike Britanije bo predavala v petek, 28. t. m., ob 20. v risalnici mešč. šole ga. Fanny Copelandova. Predavanje bo pojasnjevalo nad 70 slik.

c Sokolsko društvo Celje-Matica priredi jutri ob 15. v veliki dvorani Narodnega doma pustno rajanje za deo.

c Sod je razneslo. 33letni rudniški mizar Ivan Spilar iz Rečice pri Laškem je topil sod karbolina. Sod je razneslo, pri čemer je Spilarju težko poškodovalo nogo.

Družina prinaša

povest „Majda Podpečanova“, zanimive članke, novele, slike itd. Za zabavo „iz Krjavljivega koša“ in „Povest o ljudeh iz Lačne vasi“. — Žensko stran za matere in gospodinjice. — „Dekle, kam vodi tvoja pot?“, kotiček za dekleta. Kaj takega naša dekleta še niso čitala. — Za naročnike nagrad za 10.000 din v gotovini. — Prvih števil bo že skoro zmanjkalo. Naročite čimprej.

Uprava „Družine“ v Celju.

Ptuj

Hajdinska postaja

ima svojevrstno čakalnico. Napravljena je za poletne dneve, za zimo pa sploh ne odgovarja. Čakalnica ima namreč vhod brez vrat, leseno steno brez oken in par klopi. Peči sploh ni. Potniki se že več let pri- tožujejo in prosijo, naj bi železniška uprava dala napraviti vsaj zaprt prostor. V čakalju na vlak potniki prezebajo ali pa morajo iti brezpogojno v bližajo gostilno na toplo, kar pa je zvezano s stroški, ki sicer ne bi bili potrebni. Pripominjamo, da je promet na tej postaji zelo velik, saj je to edina postaja za velik del ptujskega polja tja do Haloz.

p Zvočni kino Ptuj predvaja danes in jutri „Moja hči tega ne dela“ z Geraldino Katt v glavni vlogi.

p Kino Royal predvaja danes in jutri „Veseli potepuhi“. Film zabave, humorja in veselih zapletljajev.

p Dobro uspel „Veseli večer“ se ponovi zadnjikrat v nedeljo popoldne ob 15. v Mestnem gledališču.

p Krompirja je na ptujskem polju še velike množine, dasiravno ga je kmetom precej segnilo. Prodajajo ga trenutno po din 2— za kg.

p Divjačina je po ptujskem polju le malo, v Halozah pa skoraj nič. Zajeti rod je skoraj iztrebljen, kar je zasluga nekaterih lovcov, katerim so pridno pomagali tudi divji lovci.

Socialne akcije v Žerjavu

Delavstvo in uradništvo tukajšnjega rudnika je dobila nove doklade. Te doklade so se določile sporazumno med delavskimi zastopniki in ravnateljstvom rudnika. Že pred meseci se je z ozirom na stalno gibanje cen določil nekakšen ključ, po katerem se doklade avtomatično ravna po cenah vseh življenjskih potrebščin. Zato v naši dolini ni toliko čuti druginje kakor pa pomanjkanje potrebnih hranil. — Pred kratkim so bili pri tem podjetju upeljeni za delavstvo tudi plačani dopusti, in sicer se dopusti ravno po številu let, ki jih je posamezni delavec prebil pri podjetju. Najkrajši dopust traja 4 dni, najdaljši pa 12 dni. V zvezi s tem pripravljata tukaj. Jadranska Straža delavske potovanja na naš Jadran. Da pomaga delavcem, preskrbeti si potrebna živila, je podjetje nakupilo o Božiču večje število svinj, katere je odstopilo tukaj. mesarjem, delavcem pa so dali toliko pred- ujma, da so si lahko nakupili potrebno zalogo mesa in masti. Ta predum je delavcem sedaj pri plači v obrokih odteguje. Vsekakor je treba priznati, da ima to podjetje mnogo razumevanja za delavske potrebe in želje ter bi lahko bilo v tem vzor mnogim drugim podjetjem.

RDEČI KRIŽ V ČRNI

Te dni je bil v gostilni g. Kneza občni zbor tukaj. Rdečega križa. Zborovanje je otvoril predsednik g. dr. Ramšak Adol, ki je v svojem nagovoru poudaril veliko važnost tega društva v sedanjih časih. Nato je g. župan Turk Ivo sporočil, da je lavni odbor društva Rdeče-

ga križa odlikoval g. dr. Ramšaka za njegove zasluge s srebrno kolajno. V društvu je 60 rednih in 110 podpornih članov. V preteklem letu je priredilo društvo tečaj za prvo pomoč, za katerega je tukaj. prebivalstvo pokazalo mnogo zanimanja. Za kopališče je bila letos zaradi dežja, najslabša sezona. Sledili sta poročili Podmladkov R. K. mežiške in črnške šole. Oba Podmladka dobro de-

lujeta. Posebej je omeniti skrb mežiškega Podmladka Rdečega križa za revne otroke. Izvoljen je bil ponovno stari odbor z nekaterimi dopolnitvami. Naknadno so bili izvoljeni v odbor društva: gđ. Toros Gerti iz Črne g. Eisinger Vinko iz Žerjava, gđ. Ema Gerbec, gđ. prof. Smerki in g. Gallob Rudolf, vsi iz Mežice.

Obnavljanje zalog moke

Glede obnavljanja zalog moke v bodoče veljajo navodila Prevoda, da bodo trgovine in pekarnice prejele le toliko moke, kolikor bo občini predloženih odrezkov od nakaznic za moko in kruh. Tudi občine same prejmejo le toliko moke, za kolikor bodo predložile Prevodu odrezkov nakaznic za moko in kruh. Trgovine in pekarnice zbirajo odrezke in bone za oddano moko in kruh. Te odrezke je treba sortirati po količinah, ki jih odrezki predstavljajo. Odrezki za 1 kg moke naj se zavijejo v ovoje (kakor denar), manjši odrezki naj se lepijo na pole ali nabirajo na niti. Skrbeti je, da bodo odrezki zbrani v zavoje, nalepljeni ali nabrani

o. Poročila sta se gđ. Greta Bregant z narodnikom g. Franjom Preskerjem, oba iz Slivnice pri Mariboru. Na svatbi so zbrali vsoto 200 din za revno šolsko deco slivniške šole.

o Sule skočil na splav. Ko je vodil splavar Maks S. iz Savinjske doline svoj splav proti Brežicam, mu je skočil na splav 9 kg težek sulc. Splavarji so ga bili seveda zelo veseli, ker jim je služil za izdatno večerjo.

o V železniški prometni službi so premeščeni prometniki: Fran Železnik iz Trbovelj v Sevnico, Vladislav Štubelj iz Sevnice v Grobelno, Miroslav Bergelj iz Brezavce v Grobelno, Miroslav Bergelj iz Brezovgorja v Zidani most, Ciril Ulaga iz Sevnice v Trbovlje, Mirko Jovanovič iz Blance v Savo, Leopold Lešnik iz Grobelnega v Sevnico, Leon Mozan iz Metlike v Ljutomer, Karel Ogorevc iz Brežic v Bohinjsko Bistrico, Vladimir Petrič iz Ljubljane v Zidani most, Jože Divjak iz Ormoža v Hrušico, Ljudevit Ljudovaj iz Trbovelj v Zagorje.

o V Rušah je umrl po krajšem bolehanju Franc Repolusk, častni član in predsednik nadzornega odbora gasilske čete. Bil je 50 let aktiven gasilec. Za državljanske in gasilske zasluge je bil ponovno odlikovan.

n Pod snegom se je zrušil lovski in smučarski dom na Sar planini pri Tetovem.

n Ktnopredstavo je priredilo v Beogradu sovjetsko poslanstvo samo za povablence. Prisostvovali so ji zunanji ministri dr. Cincar Marković ter ministri dr. Andres, dr. Protić in dr. Cubrilojević. Predvajali so žurnal in film „Čapajev“.

n Za četrt milijona din čaja so zaplenili v Subotici. Sumijo, da je bil vlihotapljen iz Romunije. Tehtal je 160 kg.

n Ze za 2 leti naprej je rezerviran za por pri okrajnem načelstvu v Petrinji za kmete, ki so bili obsojeni zaradi izsekanj v gozdovih raznih zasebnih, cerkvenih ali samoupravnih gozdov. Ima prostora le za 25 ljudi. Na področju I. in II. banke imovinske občine znaša škoda v okoliščini Petrinje v zadnjih treh letih 10 milijonov din. Zaradi tega so predlagali na okrajni skupščini v Petrinji, da se zapor na kazen spremenijo v delo na cestah po ključu: dva dni zavora — en dan dela na cesti. Delo v vpregu je „enakovredno“ 1. dnev zavora.

n Zločinca je spoznal med občinstvom. Med občinstvom, ki je prisostvovalo razpravi o prestopkih neke razbojniške skupine v Aleksincu, je spoznal napadalca na svojo hišo, ki ga je v društvu ostalih obsojencev oropal za 49.000 din, stavec Živojin Ristić Zločinca se je njegove javne obdolžitve tako prestrašil ter se vedel tako sumljivo, da so ga takoj zaprli.

n 88.000 prijav za hrano, ki je pod kontrolo, je bilo predanih zagrebškemu uradu za preskrbo.

Kino Sloga, Ljubljana, tel. 2730

Predstave dnevno ob 16., 19. in 21. uri.

predvaja za pustne dni od 22. do 25. februarja zabavno študentovsko komedijo

VESELI VAGABUNDI

Film poln zabave, humorja, lepe glasbe in veselih zapletljajev. V glavni vlogi: RUDI GODDEN, JOHANNES HEESTERS, CAROLA HOHN in RUDOLF CARL.

Na pustno soboto, 22. februarja in na pustni torek, 25. februarja ob 21. uri zabaven KABARETNI VEČER s pestrnim programom. Poleg redne filmske predstave nastopijo člani domačega humorističnega kvarteta „PAVLIHA“, ki bodo poskrbeli za res pravo pustno razpoloženje vsega občinstva.

Priporočamo nabavo vstopnic že v predprodaji.

Kino Matica, Ljubljana, telefon 22-41

Dr. humorist VLASTA BURIAN specialist za dobro voljo ordinira dnevno od 16.—18., od 19.—21. in od 21.—23. ure v češkem jeziku v duhoviti komediji

Bolniška blagajna

zdravilišču za vse, ki jih tarejo skrbi, puščoba ali srčne bolečine.

na niti tako, da bo vsaka enota predstavljala 10 kg moke. To je potrebno zaradi pregleda in hitrega poslovanja. Vsaka enota odrezkov, ki predstavlja 10 kg moke, mora imeti pritrjen listek s štampiljko trgovca in označbo števila odrezkov in teže moke, ki jo odrezki predstavljajo. Trgovci in peki predložijo občini odrezke s posebno vlogo, v kateri mora biti navedeno število odrezkov in količina moke, ki jo odrezki predstavljajo. Jamčijo za to, da so odrezki pravilno sešeti in navedbe v vlogi pravilne. V vsakem primeru zlorabe jim bo Prevod ustavil nadaljnjo dobavo moke.

Vsakega prvega in petnajstega v mesecu sporoči vsak občinski preskrbovalni odbor Prevodu s posebno vlogo, koliko je prejel od trgovcev in pekov vrnjenih odrezkov. Istočasno pa te odrezke pošlje Prevodu. Prvo pošiljko odrezkov naj občine pošljejo Prevodu 15. febr. Istočasno naj vrnejo tudi vse neizdane nakaznice.

Konsumenti dobe nove nakaznice proti predložitvi glave od stare nakaznice. Oni, ki imajo pravico do nakaznic, pa jih iz katerega koli vzroka še niso prejeli, dobe nakaznice pri občinskem preskrbovalnem uradu. Občinski preskrbovalni uradi zbirajo glave nakaznic in jih pošljejo Prevodu do vsakega 15. v prihodnjem mesecu.

Radio

Nedelja, 23. februarja

Ljubljana: 10. hrvatske pesmi (pl.); 10.15 Radijski salonski orkester; 11.45 seket „Javornik“ poje koroške pesmi; 13.02 duet Jožek in Ježek ter Ro; 17.30 gorenjski trio, 20.30 godba 40 pp. „Triglavskega“; 22.15 Ro. — Beograd: 13.45 godba kraljeve garde; 18.15 plesna gl.; 20.45 Verdijev „Requiem“; 22.50 plesna glasba. — Zagreb: 20.45 iz Leharjevih operet; 22.15 plesna glasba. — Bračislava: 12.20 lahka gl.; 17. plesna gl.; 19.25 pisan koncert. — Praga: 15.30 Verdijev „Rigoletto“; 18.15 lahka gl.; 19.15 zabavna gl. — Sofija: 12.50, 13.25, 21. in 22. lahka in plesna gl.; 18.45 koncert zabavne gl.

Ponedeljek, 24. februarja

Ljubljana: 13.02 Ro; 17.30 pisan spored Ro; 19.50 deset minut zabave; 20. prenos. — Beograd: 14.20 Wagnerjeva dela, 20. Križeva drama „V agoniji“; 21.10 koncert Glasbene Matice iz Ljubljane. — Sofija: 12.50, 17.30, 21.30 in 22. lahka in plesna gl.; 20. simfonični koncert. — Praga: 15.55 Dvořakov ciganski napevi; 22.30 češka simfonična gl. — Budimpešta: 12.10 balalajke; 15.20 plesna gl.; 18.30 ciganski ork.; 19.20 lahka gl.; 19.40 simfonični koncert Filharmonije. — Berlin: 14.15 zabavna gl.; 15. operni koncert; 18.20 zabavna gl.; 19.15 vesel spored; 21.15 zabavna gl.

Kino v Ljubljani

* KINO SLOGA. Tel. št. 27-30. Veliki pevski kolorirani film „Zaljubljenca“ z Jeanetto Mac Donaldovo in Eddyjem Nelsonom.

* KINO MATICA. Tel. št. 22-41. Danes premiera duhovite satirične komedije „Bolniška blagajna“ v gl. vlogi Vlasta Burian.

* KINO UNION. Tel. št. 22-21. „Lažni tat“, sijajna komedija s Hansom Moserjem. (Danes premiera).

Dori

Nastop rokoborcev za zimsko pomoč

Da se odzovejo številnim pozivom k sodelovanju za lajšanje bede revnih sosesčanov v zimskem času, so sklenili tudi mariborski sportniki, da priredijo v nedeljo 23. febr. ob pol 10. uri v dvorani Sokolskega doma medklubski dvoboj SSK Maraton-Pekovski SK, na katerem bosta oba kluba zastopana po svojih najboljših atletih. Zaradi namena prireditve je pričakovati, da bo tudi občinstvo podprlo človekoljubno stremenje naših sportnikov ter jim s številnim obiskom pomagalo zagotoviti tudi v finančnem pogledu večji uspeh prireditve.

Da bi nastopili v dvoboju za zimsko pomoč res najboljši atleti, sta oba kluba priredila izbirna tekmovanja, ki štejejo obenem za klubsko prvenstvo. Najboljši Maratonovi atleti v posameznih kategorijah na podlagi rezultatov

tega tekmovanja so: bantam: 1. Fric Slavko, 2. Gril Gustav, 3. Gril Silvester; peresna: 1. Dolinšek Ludvik, 2. Tašler Mirko, 3. Dolinšek Maks; lahka: 1. Babič Jurij, 2. Bobič Jože, 3. Jug Jurij; welter: 1. Ivanič Aleksander, 2. Ules, 3. Vobič Vilko; srednja: 1. Verboš Franc, 2. Verbošek Branko. V polteški in teški kategoriji se tekmovanja niso vršila.

Atleti, ki bodo tekmovali za oba kluba v okviru dvoboja za zimsko pomoč, še niso določeni. Oba kluba pa bosta izbrala svoje najboljši, saj bo to po daljšem odmoru zopet srečanje, kjer bo šlo za prestiž v mariborskem rokoborskem sportu. Tudi tokrat je položaj takšen, da imajo člani Maratona več izgledov v lažjih, Maratonci pa v težjih kategorijah.

Komisariat v KKP

Upravni odbor SKZ je po poročilih svojih delegatov na obnem zboru Koroške katesarske podzveze v Slovenjem Gradcu 16. febr. suspendiral upravni odbor podzveze ter imenoval komisariat, ki ga tvorita gg. Stumberger Ivan ter Bizjak Herman. Njuna dolžnost je, da do 2. marca skličejo ponovni občni zbor ter z istim dnevnim redom, razen poročil delegatov.

NASI SMUCARJI V BELJAKU

Na povratku iz Ga-Pa so se ustavili naši smučarji v Beljaku na mednarodnih smučarskih tekmovanjih za prvenstvo koroškega sportnega okrožja. Razen domačinov sodelujejo še Madžari, Slovaki in Jugoslovani. V staletnem teku 4 x 10 km so nas zastopali Klančnik Gregor, Smolej, Knific, Razinger. Smolej je do druge predaje vodil, dosegel je poleg Nemca Rutmeirja (36:31) najboljši čas (39:08), vendar so se oslasi lečali „zamazali“. Rezultati: 1. Staleja Tirolske I 2:43:08, 2. Tirolska II 2:45:02, 3. Jugoslavija 2:46:14, 4. Koroška I 2:56:05, 5. Madžarska 2:56:44, 6. Slovaška 3:11:01 itd.

Danes se tekmovanja nadaljujejo s tekom na 18 km.

FINALISTI V GA-PA DOLOČENI

Včeraj so bile zadnje tekme pred finalom. Svica je premagala reprezentanco Holandske (Amsterdama) kar z 19:0, Rumuni Italijane s 5:2, tretja tekma med Nemčijo in Madžarsko pa je ostala neodločena brez zgoditka. V finale so se torej plasirali Švicarji, Švedi in Madžari. Finalne igre bodo danes in jutri.

IZ Zagreb-Ljubljana. Biljardna mednarodna tekma bo v „Zvezdi“ 1. in 2. marca. Odigranih bo 8 partij na veliki ter 5 na mali mizi. Ljubljanski biljardni klub je v jeseni 1940 v Zagrebu na veliki mizi presenetil z rezultatom 4:4, na mali pa je nepričakovano izgubil z 1:4. Za srečanje je mnogo zanimanja.

s Letni občni zbor Slovenske kolesarske zveze bo 9. marca, ob 10. v Mariboru, lokal bo naknadno določen. Samostojne predloge je treba dostaviti upravnomu odboru najmanj 8 dni pred obnim zborom.

KLJUČAVNICARSKEGA

POMOČNIKA

mlajšo moč, sprejemem takoj. Kinar, Celje. 23214-2

NATAKAR

mlad, trezen, po možnosti z znanjem nemščine, do 20 let star, se išče za takoj ali po dogovoru. Ponudbe poslati na »Hotel Metropole«, Cakovce. 23226-2

KOVASKI POMOČNIK

z dobro prakso za podkovanje konjev, dobi stalno službo. Vidovič, Ptujška 57, Tezno. 23103-2

DEKLE

za vse in plačilna natakara se sprejme v gostilni Koroška cesta 3 23129-2

Sprejemem za svojo 14letno, zdravo, inteligentno, pošteno, briljantno

DEKLICO

lepe zunanosti, za gostilno. Prednost imajo revne ali brez staršev iz oddaljenih krajev Maribora. Razvajena dekleta naj se ne javijo. — Trofenik Karel, Maribor, Gosposka ul. 26. 23172-2

Sprejemem

VINICARJA

4 delavske moči v okolico Maribora. Biti mora priden, pošten in marljiv strokovnjak. Po možnosti brez malih otrok. Taki pa, ki ne spoštujejo svojega gospodarja, naj se nikar ne javijo. Trofenik, Gosposka ul. 26 — Maribor. 23170-2

Sprejemem takoj dobre

TKALCE-KE

Ponudbe poslati na poslovalnico »Večernika«, Ptui. 23216-2

SLUŽBO IŠČE

to 20 besed 12 dni, vsaka nadaljnja beseda 1 din

FANT

se želi izučiti v trgovini odposno nadaljevali uk. Nastopi lahko takoj. Ponudbe poslati Jakobu Medvedu, Velka — Dravograd. 23079-3

Trgovsko **NAOBRAŽENI MLADENIČ** išče kakršne koli zaposlitve, istotam išče mlad fant, pošten in zanesljiv, mesto sovozača k tovornemu avtomobilu. — Naslov Klančnik Stanko, Loke p. Mozirje. 23075-3

PRODAJALKA

mlada, simpatična, išče mesta v trgovini mešanec stroke. — Vajena tudi gostilne. — Ponudbe pod »Hvaležna« na ogl. odd. »Večernika« 23090-3

GOSPODIČNA

z veliko maturo išče primerno službo vzgojiteljice, zdravniške asistentke. — Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 23087-3

Upokojenec in soproga, brez otrok iščeta mesto

HIŠNIKA

VARUHA ZA VILO na Pohorju ali deželi. Spodobna vrtnih in podobnih del — Ponudbe pod »Upokojenec« na ogl. odd. »Večernika« 23058-3

GOSPODIČNA

čedne zunanosti želi službo natakara, z znanjem nemščine in zmožna kavicje. — Nastopi takoj ali s 1. marcem — Informacije daje hišnica Tomšičev drevored 28. 23055-3

Samostojno in eligentno

DEKLE

z znanjem šivanja, išče službo prodajalke v pekarni ali kaj sličnega, event. za sobarico ali k otrokom. Cenjene dopise pod »Praktična« na poslovalnico »Večernika«, Ptui. 23220-3

Danes in na pusti tork je FOTO

ATELJE PELIKAN

v Celju odprt za

maske 10. ure zvečer

Iščem službo

POSTREŽNICE

Bašl Marija, Sokolska 5 (željezniška kolonija) — Maribor 23041-3

MLADENKA

z znanjem damskega šivanja in gospodinjskih del želi primerne službe. Grem tudi šivat na dom. Pisati na ogl. odd. »Večernika« pod »Mariliva«. 23235-3

Iščem službo

BLAGAJNICE

v dobrodoči trgovini. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 23217-3

Vesten mizar

predelavec, prvovrsten strokovnjak, organizator, kalkulant, risar za stavbena in pohštvena dela se sprejme pri mizarstvu in pogrebem podjetju na Bledu. Ponudbe poslati z navedbo plače, doseganje službe, njih trajanje, starost, družinske razmere na ogl. odd. »Večernika« pod »Vesten mizar«. 1898

SAMOSTOJNA SLUŽKINJA

z letnimi spricjevali želi službo, najraje v Mariboru. Gre tudi k otrokom, ker je ljubiteljica otrok. Wake Anica — Dolnja Počehova 21, p. Pesnica. 23034-3

BREZPOSELNI!

Ne trudite se s prošnjami!... Oglas za din 12. — pod to rubriko Vam bo olajšal iskanje služb. 3

Sprejemem službo

POSTREŽNICE

za cel dan. Naslov v ogl. oddelku »Večernika« 23183-3

VAJENCI (KE)

to 20 besed 15 dni, vsaka nadaljnja beseda 1 din

UČENCA

inteligentnega, za brivsko obrt sprejme takoj brivnica Novak. 22983-4

OBRITNIKI!

Ali potrebujete vajenca-ko? Ze inseratni oglas v tej rubriki in uspeh ne bo izostal. 4

Iščem

VAJENKO ali VAJENCA

s primerno šolsko izobrazbo za trgovino z mešanim blagom. — Naslov v ogl. oddelku »Večernika«. 23053-4

BRIVSKEGA VAJENCA

sprejemem proti malenkostnemu doplačilu v uk s celo oskrbo. Salon »Pečnik« — Dravograd. 23078-4

VAJENEC

se takoj sprejme v trgovini A. Lobnik — Nova vas, Boljenkova 3. 23063-4

Sprejemem

VAJENCA

za pečarsko obrt zajamčeno strokovno izučenje. Vse informacije v trgovini: Pečarstvo, Strašek Gustav, Tyrševa 12, Maribor. 23107-4

VAJENCA

sprejemem. Anton Štimpričevljari, Dvorakova 14. 23231-4

STANOVANJE ODDA

to 20 besed 15 dni, vsaka nadaljnja beseda 1 din

STANOVANJE

v villi, 5 sob, vrt, garaža in pritlikline se odda. Vpraša se »Sofra« Gregorčičeva ul. 24. 23028-5

STANOVANJE

eno- in dvosobno, kakor tudi lekal za mesarilo ali manjšo obrt se odda. Smetanova ulica 54, gostilna. 22974-5

DVOSOBNO STANOVANJE

z vrtom, električno lučjo, v Račah 46, poleg kolodvora. Se odda. Vprašati v pisarni v Mariboru. Sodna 14, pritličje. 22899-5

2 SOBI

in kuhinjo oddam takoj v našem. Slovenska ul. 36. 23196-5

SOBA IN KUHINJA

se takoj odda za 130 Din. Ptujška 93, Tezno. 23136-5

ZA UPKOJENCA

oddam primerno hišo, vrt s sadovnjak blizu kolodvora, ob banovinski cesti, poeni v najem. Noslov v ogl. odd. »Večernika«. 23076-5

Zaokroženo čisto

TRISOBNO STANOVANJE, mnogo pritliklin, vrt, eventualno garaža, redni stranki za nizko najemnino, Jamšek, Crtomirova 8, nasproti koroškemu kolodvoru. 23040-5

Dvostanovanjsko

NOVO ZIDANO HIŠO z vrtom in event. mivjo pri hiši, med železniško postajo in mestom Brežice oddam poceni v najem. Pripravno za upokojenca. Ponudbe na ogl. odd. pod »Hiša«. 23128-5

Sončno

DVOSOBNO STANOVANJE se takoj odda v Ferkovi ul. 9. 23166-5

Odda se v najem

STANOVANJE, 2 sobi in kuhinja, Trubarjeva, 7. 23164-5

Oddam v novi hiši

ENSOBNO STANOVANJE s pritliklinami, vrtom in svinjnikom. Cena 200 din. Dogaše 133, blizu cerkve Brežice. 23159-5

Odda se velika

SOBA IN KUHINJA, Taborska ul. 13. 23230-5

STANOVANJE

se odda ob glavni ptujski cesti z velikim vrtom. Naslov v »poslovalnici« »Večernika«, Ptui. 23219-5

PETSOBNO STANOVANJE

z vsem komfortom, primerno za zdravnika ali pisarne, sončna lega, v prometnem centru, se odda v najem, za april ali maj. Ponudbe je poslati na ogl. odd. »Večernika« pod »Komfortno stanovanje«. 23236-5

STANOVANJE

tri sobe, kopalnica, balkon, običajne pritlikline, Matistrova ul. 24 I. nadstropje, stalni stranki po ceni odda. Pojasnilo pri hišniku. 23205-5

STANOVANJE IŠČE

to 20 besed 15 dni, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Ali se ne počutite dobro v sedanjem

STANOVANJU?

Poiščite si potom naših malih oglasov novega. 6

DVOSOBNO STANOVANJE

s kabineto in kopalnico, v novi hiši, išče za 1. april mlad zakonski par brez otrok. Ponudbe pod »Točen plačnik« na ogl. odd. »Večernika«. 23227-6

PREHRANA

to 20 besed 15 dni, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Sprejemem

NEKAJ GOSPODOV

na hrano in stanovanje. Vprašati v gostilni Meliska 58. 23145-7

GOSPOD

se takoj sprejme v celo oskrbo, Čačova 5-II, nadst. 23163-7

SOBO ODDA

to 20 besed 15 dni, vsaka nadaljnja beseda 1 din

SOBA

z uporabo kopalnice se odda v bližini kolodvora. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22969-8

Sprejemem v lepo, zajamčeno

CISTO SOBO dva gospoda ali gospodični, Vprašati Betnavska 59. 23074-8

Prazna

SONČNA SOBA s številnim se takoj odda starejši mirni osebi. Dušanova 9. 23059-8

OPREMLJENA SOBA

se odda, Franciskanska 21 — pritličje desno. 23091-8

OPREMLJENO SOBO

lepo, s posebnim vdom, če le mogoče s hrano, išče v bližini Frankonove oz. Kralja Petra trga, za 15 mrec, državni uradnik. Cen. ponudbe pod »Soliden« na oglasni oddelku »Večernika«. 23054-8

MALI OGLASI

KAM KOJE?

to 20 besed 20 dni, vsaka nadaljnja beseda 2 din

GOSTILNICE

Papirorocamo Vam oglaševalice v gornji rubriki, ki je kazalo vsakemu izletniku za sobotne-nedeljske popoldneve. 1

Vabimo na

MASKERADNO VESELICO, na pustno nedeljo v gostilno Lebarič pri opekarni v Kosačkih Vsi dobrodošli! 23081-1

NA PUSTNO NEDELJO

dobre pustne krape, dobre domače krvavice, počenice, dobro lutomersko vino! — Vabi Mara, gostilna »Bal-kane«. 23065-1

KAM NAJ GREM?

Na predpustno in pustno zabavo, katero priredi gostilna Škerbot v Novi vasi (preje Lešnik). — Na pustni torek bo izvoljena najlepša maska. — Na obilno udeležbo vabi gostilničar! 23064-1

V nedeljo in na pustni torek

v gostilni

PRLEŠKI DOM

na Pobrežju rustna zabava, krap, domače klobase, svečinska in dalmatinska vina. Se priporoča gostilničarka Matilda Zamuda. 23012-1

V nedeljo popoldne priredi

gostilna Plohi na vojaškem vežbališču

pustno veselico

Za obisk se priporoča gostilna Plohi. 1908

Glasbeno društvo »Tezno«

Priredi dne 23. februarja v gostilni Felč — Tezno

VESELICO

z nagrado mask in stroljajem. Vabi odbor. 23138-1

STUDENCANI!

V soboto, nedeljo in torek bračniki (pustni krofi) v slašničarni Gobec Slomškova ul. 16. 23146-1

DGERO VINO

že od 16. din naprej dobite v gostilni »Prešernova klet«, v Gosposki ulici. Telefon 2543. 23171-1

SLUŽBO DOBI

to 20 besed 15 dni, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Samostojni

STROJNI KLJUČAVNICARJI

in strugarji se za stalno sprejmejo pri Ernst Eylert, Kacijanerjeva ul. 9. 23025-2

Službo dobi pri trgovcu brez

otrok

DEKLE

staro 20 do 30 let, katere je čista, zdrava, poštena in zanesljiva. Znat mora kuhati, delati na vrtu, pomagati v trgovini. Prednost imajo dekleta, ki znajo šivati. Dobra plača. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22968-2

DVE SLUŽKINJI

za vse, ki znata tudi kuhati, z lepimi spricjevali iščeta dve rodbini za Beograd Predstaviti Sofra, Gregorčičeva 24. 23027-2

Ali potrebujete novo

KUHARICO?

Oddajte oglas pod to rubriko in uspeh bo zagotovljen. 2

Pakistva

pisalne mize, mizice za pi-
salne stroje, omare za akte,
stolce, fotelje vseh vrst
nudi solidno in poceni

Obnova

F. Novak
Jurčičeva ul. 6

SOBA S ŠTEDILNIKOM
in vrtom se odda za 140 din.
Bolfenkova ulica 7. — Nova
vas 23052-8

SOBO
sončno, separirano, oddam
stalnemu gospodu takoj. —
Vrtna 9. pritličje desno. 23044-8

Odda se
SOBA IN KUHINJA
in ena soba s štedilnikom. —
Pobrežje, Gosposvetska 22.
23060-8

Oddam
OPREMLJENO SOBO
Wildenraierjeva 6. pritličje
desno. 22894-8

GOSPOD
se sprejme na stanovanje. —
Koroška cesta 50 — Cesar.
22937-8

Opremljeno
SNAZNO SOBO
s posebnim vhodom takoj
oddam. Metelkova ulica 21.
23056-8

OPREMLJENA SOBICA
s posebnim vhodom se odda
s 1 marcem Kettejeva ulica
20. 23127-8

Odda se takoj s posebnim
vhodom, lepa, sončna
OPREMLJENA SOBA
z balkonom. Einspielerjeva 42
— Melje. 23153-8

Oddam prazno in
OPREMLJENO SOBO
s 1 marcem. Aleksandrova
18-II. 23194-8

Odda se
PRAZNA SOBICA
s posebnim vhodom. Hecl. —
Gregoričeva 14. 23184-8

Sprejemem
DVA GOSPODA
ali dve gospodični na stano-
vanje. Meljska cesta 59. vrata
7. 23182-8

LEPA SOBA
s štedilnikom v nadstropju se
takoj odda. Betnavska c. 39.
23200-8

Sprejme se
SOLIDNI GOSPOD
za sestanovaleca. Stritarjeva
ul. 37. — Maribor. 23148-8

Oddam
SOBO S KOPALNICO
v centru mesta boljšemu go-
spodu. Naslov v ogl. oddelku
»Večernika«. 23143-8

Oddam
OPREMLJENO SOBO
s prostim vhodom. Betnav-
ska c. 15. 23142-8

Odda se
OPREMLJENA SOBA
Naslov v ogl. odd. »Večer-
nika«. 23131-8

Sprejemem
SOLIDNEGA GOSPODA
na stanovanje Ob Bregu 24.
23140-8

GOSPODIČNA
se sprejme na stanovanje. —
Naslov v ogl. odd. »Večer-
nika«. 23175-8

OPREMLJENA SOBA
s posebnim vhodom se odda
s 1 marcem, ev. tudi s hra-
no Koroščevo 5-I., vrata 8.
23156-8

Odda se
SOBA
s 1. ali 15. marcem. Vpra-
šati Krekova 21. vrata 1.
23155-8

Takoj se odda
PRAZNA SOBA
svetla, sončna, v sredini me-
sta, popolnoma novo urejena,
mrtvi in solidni osebi. Ponud-
be pod »300« na ogl. odd.
lista. 23240-8

Lepe, velika, sončna
SOBA
z dvema posteljami se odda.
Ulica kneza Koclja 18-I. des-
no. 23232-8

Sprejemem mirnega
GOSPODA
na stanovanje na tisk. ceni.
Vprašati v nedeljo dopoldan
v Židovski ul. 3. 23211-8

SONČNA SOBA
z balkonom, opremljena, se
oddaja Lešnikova 4. iz Tom-
šičevega drevoreda. 23223-8

MAJHEN KABINET
s posebnim vhodom se odda
gospodu. Kolodvorska ul. 3.
pritličje desno. 23228-8

SOBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja
beseda 1 din

Iščem
OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhodom in upo-
rabo kuhinje v Košakih ali
bližini. Ponudbe na ogl. odd.
»Večernika« pod »Soba«. 23061-9

LOKAL
do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja
beseda 2 din

VAŠ LOKAL
je na nepremetnem kraju? Za-
menjajte ga z drugim potom
naših malih oglasov! 10

PARCELA
pripravna za stavbo, 4780 m²
— se prodaja v bližini po-
staje Hoče. Informacije pri
Ernest Hojnik Bohova štev.
24. 23080-11

PARCELO V RUŠAH
pri kolodvoru, najmanj 600
m², kupim. Navesti ceno kv.
metra. Pismene ponudbe na
ogl. odd. pod »Dobro pla-
čam«. 23077-11

NEODENDRIN, MIXDRIN,
žvepleno-apnena brozga, žve-
plo bakreno apno in druga
sredstva proti sadnim škod-
ljivcem nadalje apneni prah.
Nitrofoskal in druga gnojila
oddaja Kmetijska družba —
Meljska cesta, tel. 20-83.
23038-11

HIŠA
ugodno naprodaj. Vprašati:
pisarna dr. Senkoviča Zden-
ka, odvetnika, Maribor —
Prešernova 1-II. 23070-11

PARCELO
v Novi vasi, sončna lega, se
zelo ugodno prodaja. Obrat —
Maribor, Loška ulica 13. —
Posredovalci dobrodošli.
23144-11

STANOVANJSKO HIŠO
z nekaj posestvom. Samo resni
kupci željeni. Naslov v ogl.
odd. »Večernika«. 23018-11

PARCELO
v Novi vasi prodam. Vpraša-
ti v Mariboru, Valvazorjeva
56-I, levo. 23192-11

FRIZERSKI SALON
se prodaja. Paradiž, Tržaška c.
2210-11

Prodaja se lepa, sončna
NEOBDELANA NJIVA
preko 3000 m² po din 11. —
Ugodna za parceliranje. Vpra-
šati pri Viktor Parmova 10,
Tezno, po 4. uri. 23199-11

LEPA VILA
2 stanovanj 145.000 din. Po-
sestvo blizu mesta 60.000 din.
Gostilna, velik promet 420.000,
polovica v gotovini, Rapid,
Gosposka 28. 23197-11

Prodajam
ENODRUŽINSKO HIŠO
z velikim vrtom, še 8 let dav-
ka prosta. Delavska ulica 18,
Zg. Radvanje, Maribor.
23154-11

HIŠA
veščena, 574 m², v Novi vasi
se prodaja. Vprašati Lorbeko-
va ul. 1. 23204-11

Trgovsko ali stanovanjsko
HIŠO
kupim v Mariboru. Predpo-
got na prometni točki in v
dobrem stanju. Ponudbe je
poslati na ogl. odd. »Večer-
nika« pod »Resni kupec«. 23237-11

POSESTVO
30 oral., sestojče se iz njiv,
travnikov, gozda in vino-
grada se prodaja. Bergele,
Košnica 19. v. Celje. 23213-11

Iščem v najem
GOSTILNO
ali biše na Stajerskem ali Ko-
roškem. Naslov v ogl. odd.
»Večernika«. 23209-11

STAVBENO PARCELO
814 m², pri Mariboru prodam.
Vprašati: Meglič, Vrtna
17 a. 23234-11

Za
**MEHANIČNO KLIČAVNI-
ČARSTVO**
iščem sodelavca. Lokal in
koncesija na razpolago. Od-
dam tudi v najem. Naslov v
oglasnem oddelku »Večerni-
ka«. 23222-11

Prodajam
HIŠO
z 800 m² vrta ob glavni ptu-
jski cesti, proti takojšnjemu
izplačilu. Naslov v posloval-
nici »Večernika«. Ptuj
23215-11

STROJI
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja
beseda 1 din

ŠIVALNI STROJ
dobro ohranjen, kupim. Tra-
jka, Frankopanova ul. 42.
23017-14

GENERATOR
za osebni avtomobil, najno-
vejši model, prodamo. Na Ze-
lio damo načrte proti majhni
odškodnini. Priložite znakmo
za odgovor. Ponudbe pod
»Generator« na upravo »Ve-
černika«, Ljubljana. 22824-14

Ugodno prodam
NOVI PISALNI STROJ
známke »Kappel«. Dnevno na
ogled v trgovini: pečarstvo
Strašek Gustav, Tyrševa 12
— Maribor. 23106-14

SIVALNE STROJE
za domačo rabo, za šivilje, kro-
jače in čevljarje popravljam,
rabljene zamenjam, kupim,
prodam. Kovář, Mlinska ul. 10,
Maribor. 23191-14

**PLETILNI IN SPECIALNI
STROJI**
za strojno pletilstvo prodaja Ze-
lenko, Slovenska 26, Maribor.
23195-14

SIVALNI STROJ
salonski, nov, prodaja poceni
Ussar Olga, Trubarjeva 9.
23188-14

**DINAMO, ŠIVALNI ALI
PISALNI STROJ**
kupite ali prodajte poceni z
oglaševanjem v gornji rubri-
ki. 14

GRADIVO
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja
beseda 1 din

CEMENT, APNO.
suha bukovna drva, kakor su-
he kolobarje ter trbovelski
premog kupite poceni v les-
ni trgovini Albin Čeli, Mari-
bor, Betnavska cesta 4.
Telefon št. 29-69. 23067-15

Kupim do 1200 kom. stare
ZIDNE OPEKE
v dobrem stanju. Ponudbe
ceno na Gradišnik, Pobrežje,
— Maribor, Gosposvetska 44.
23021-15

Kupim do 10.000 komadov
stare
ZIDNE OPEKE.
Cenjene ponudbe pod »Ope-
ka 10.000« na ogl. oddelku
»Večernika«. 23054-15

GRADBENA SEZONA
se bliža! Opeko, gramoz in
ostalo dobite potom malega
oglasa. 15

POHIŠTVO-OPREMA
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja
beseda 1 din

**SPALNICE, IEDILNICE, KU-
HINJE**
vseh vrst v najmodernejših
lastnoročnih izdelavih dobite
v zalogi pohištva Aleksandro-
va c. 48. 4311-1

PERZJSKE PREPROGE
tudi raztrgane in antikvitete
plačam prav dobro. Lukeš
Vetrinjska ulica 10, Maribor.
23002-17

Nova, moderna, vezana in
NEBARVANA SPALNICA
poceni naprodaj. Aleksandro-
va 1, Studenci, mizarstvo —
Istotam se sprejmejo abonen-
ti. 23068-17

Radi preselitve se prodaja
VEZANA SPALNICA
Poizve se pri lišniku, Trubar-
jeva 7. 23180-17

Prodaja se umetna
OLJNATA SLIKA
od Petra Zmitke iz l. 1908.
Františkanska 21-I., levo.
23161-17

Kompletne
MEHKA SPALNICA
pobarvana ter 2 postelji iz
črešnjavega lesa po ceni na
prodaj. Mizarstvo, Slovenska
ulica 28. 23198-17

MIZARJI, ROKODELČI!
Z oglaševanjem Vaših izdel-
kov v tej rubriki, si boste
pridobili stalne odjemalce.

2 JEDILNICE
3 spalnice, jabolčnik, slivov-
ci in sode Petrovič. Lepi
kol. zraven ceste Sp. Kungo-
ta, vozi avtomob. Srečina-S.
Jureč. 23203-17

23203-17

23203-17

23203-17

23203-17

23203-17

23203-17

Veliko izbiri čisto volnenega blaga

dobite po znanih nizkih cenah krojaške potreščine dobite samo v

Dobite v vsaki strokovni trgovini.

ŽENSKI KOTIČEK

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

BARVANJE LAS

TRAJNI KODRI z najnovjšim aparatom in preparatom z garancijo po znanih cenah. Salon Mr. K. Maribor, Koroška c. 7. 22749-18

Poceni prodam nove MOŠKE SKORNJE.

Župevc. Žolgerjeva ul. 9. — 23085-18

LJUBITELJICA OTROK

prejme v oskrbo na deželo majhnega otroka. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 23022-18

BREZPLAČNO STANOVANJE

hrano in zaslužek dobi mlajša mirna ženska, šivilja, delavka, za dopoldansko hišno pomoč. Ponudbe pod »Osamljena zakonca« na oglasni oddelku »Večernika«. 23185-18

KUHARICA

bi šla h kakšni šivilji kot ma la pomoč pri gospodinjstvu, da bi se malo priučila šivanju. Pogoj: s hrano. Ponudbe na oglasni oddelku »Večernika« pod »Dobra moč«. 23185-18

SIVILJA

Izdelujem po solidni ceni plašče, kostume in obleke. Grem tudi na dom. Aleksandrova 28, III. nadst. 23181-18

KAJ ZANIMA

naše žene? Odgovor najdete v tej rubriki. Zasiguran uspeh oglaševanja. 18

ŽENITBE - DOPISI

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

GOSPODIČNA.

stara 28 let v državni službi, vešča gospodinjstva, želi znanstva v svrhu žentive z uradnikom. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Resno«. 23050-19

Katera starejša

RESNA OSAMLJENKA pride večkrat zvečer postpravljati malo stanovanje starejšemu osamljencu. Dopise na ogl. odd. »Večernika« pod »Blizu Orlac«. 23042-14

MOŠK

PRI ŽIVČNI SLABOSTI poskusite **OKASA** Tablete

Orig. razvoj 190. — dno. Dato je v vsaki lekarni. Po želji pošljemo literaturo. Polječno diskretno.

DELINI Ljubljana, KNEZ MIHAJLOVA 1

Ogl. reg. pod št. br. 100-1079

SAMSKI GOSPOD.

57 let star, s premoženjem v gotovini 450.000 din, mesečnim dohodkom 4000 din, iščem radi osamljenosti zakonsko družico. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23108-19

SAMSKI GOSPOD.

53 let star, s premoženjem 2.500.000 din, mesečnim dohodkom 30.000 din, iščem za konsko družico. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23109-19

NAJPOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

HOHNER GENERALNO ZASTOPSTVO **SCHNEIDER** ZAGREB, NIKOLIČEVA 10

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

SITUIRAN OBRATNIK

z lastno hišo, star 38 let, poroči gospodično, ki bi imela primerno dobo, Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Stajerc«. 23097-19

NATAKAR

s 15.000 din prihrankov, 29 let star, se želi poročiti na gostilno. Ponudbe s sliko na ogl. odd. »Večernika« pod »Ljubezen«. 23093-19

ZDRAVNIK.

39 let star, ugodne znanosti, 32 mesečnim dohodkom 5 do 6 tisoč din iščem zakonsko družico. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23110-19

VDOVEC.

42 let star, s premoženjem 2.500.000 din, iščem zakonsko družico. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23111-19

INŽENIR.

37 let star, s premoženjem 230.000 din, mesečno plačo 5000 din, iščem zakonsko družico. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23112-19

POŠTNI URADNIK.

37 let star, mesečna plača 1800 din, iščem zakonsko družico. Prednost šivilje in slikar. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23113-19

STROJEVODJA.

34 let star, s premoženjem 160.000 din, mesečno plačo 2000 din, iščem zakonsko družico. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23114-19

GOSPODIČNA.

ugodno znanosti, dota v gotovini 700.000 din, iščem zakonskega druga. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23115-19

VDOVA.

42 let stara, dota v gotovini 1.000.000 din, iščem zakonskega druga. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23116-19

VDOVA.

38 let stara, dota v gotovini 1.500.000 din, iščem zakonskega druga. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23117-19

GOSPODIČNA.

27 let stara, s premoženjem 350.000 din iščem zakonskega druga. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23118-19

Starejša

PREPROSTA OSEBA

z malo pokojnino želi istakto osamljenko spoznati radi skupni gospodinjstva. Naslov pustiti v ogl. odd. »Večernika« pod »Miroljubna«. 23239-19

Želim znanja z boljšim GOSPODOM

z nekaj premoženja ali z mesečnim dohodkom 2000 din. Starost od 45 do 55 let. Ponudbe pošlati na ogl. odd. »Večernika« pod »Solidnost«. 23229-19

STAREJŠA OSEBA. skromnega življenja. želi radi pomikanja znanstva s starejšim, poštenim upokojencem skupno gospodinjstvo — Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Srečen dom«. 23025-19

MOŽITVE IN ŽENITBE

posredujemo najuspešneje, in najsolidneje, kakor tudi najbolj diskretno. Velika izbira dam in gospodov, drž in privatnih uradnikov in ostalih s polnim zaupanjem blagovoliče pošlati 10 din v znakah za prospekte in ponudbe na »FIDES«, Zagreb, Vlaška 66-II. 23105-19

VDOVA.

popolnoma sama, zelo lepa židovka, dota v gotovini 2.500.000 din, iščem zakonskega druga. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23119-19

ŽENINI. NEVESTE!

Tudi Vi se poslužite »Večernikovih« dopisov. Najaktualnejša rubrika. Nešteto zahval in priznanj. 19

Ej, ženka, ti pa znao

žebelj zadet na glavo:

za srečo, dober kup, prodajo

oglasil le v »Večerniku« uspeh imajo.

GOSPODIČNA.

19 let stara, dota 350.000 din, iščem zakonskega druga. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23120-19

GOSPODIČNA.

pravoslavne vere, 25 let stara, s premoženjem 800.000 dinarjev, iščem zakonskega druga. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23121-19

GOSPODIČNA.

srednjih let, želi spoznati vdovca s pokojnino ali slično za skupno življenje. — Imam mesečni dohodek 900 din. Naslov v ogl. odd. »Večernika« 23169-19

GOSPODIČNA.

38 let stara, dota v gotovini 1.500.000 din, iščem zakonskega druga. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23117-19

GOSPODIČNA.

27 let stara, s premoženjem 350.000 din iščem zakonskega druga. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu 10 din. 23118-19

Frizerski salon »Pavla«

Trajni kodri, samo pri Pavli, specialitetatrazne brez vodne ondulacije, 6 mesečna pismena garancija. Najmodernejši salon. Najboljša oprežba po nižjih cenah.

Salon »Pavla« Koroška 9

43-LETNA VDOVA

z nekaj gotovine išče državnega uslužbenca radi žentive. Ponudbe na oglasni oddelku »Večernika« pod »Pomlad«. 23187-19

NESREČEN V ZAKONU

s stalno službo in hišo, želim spoznati gospodično, vdo vo ali ločenko s premoženjem — Starost 25—35 let. Dopise pod »Srečna boš« na ogl. oddelku »Večernika« 23151-19

HIŠNI POSESTNIK.

železničar, išče žensko s 30 tisoč din gotovine. Ponudbe pošlati pod »Gospodinja« na ogl. odd. »Večernika«. 23130-19

Inteligentna OSAMLJENA DAMA.

bivša Budimpeštanka, išče odličnega sopotnika za budimpeštanski veesejem Lastne stroške. Pozneje dopisovanje — Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Blondinka 777«. 23176-19

Iščem

GOSPO S POKOJNINO

kot sostanovalko ter sobo s štedilnikom v Mariboru. — Ponudbe pod »Skupno« na ogl. odd. »Večernika«. 23147-19

RADIO.

novejši model, skoraj nov, 4-cestni, ugodno naprodaj. — Štancer, Fochova 28, Maribor 23150-19

ŽENINI. NEVESTE!

Tudi Vi se poslužite »Večernikovih« dopisov. Najaktualnejša rubrika. Nešteto zahval in priznanj. 19

VOZILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Prodajam

MOTOR

16 k. s., na sesalni plin (Saug gasmotor). Motor je v dobrem stanju ter ga prodam radi napeljave elektrike. Ponudbe na oglasni oddelku »Večernika« pod »Motore«. 22990-22

Prodajam ugodno NOVO MOŠKO KOLO.

Oglasti se Zrinskega trg 5-41 23072-22

Kupim

MOTORNO KOLO.

Ponudbe pošlati na ogl. odd. »Večernika« pod »Zündapp 250«. 23071-22

Prodajam dobro ohranjen globok

OTROŠKI VOZIČEK.

kupim športni voziček. Meliska 36, vojašnica. 23139-22

Prodajam

MOTORNO KOLO

znatke BSA 500 ccm. za 2900 din. Vprašati pri mizarju, Aleksandrova 48 23037-22

Globok

OTROŠKI VOZIČEK

dobro ohranjen se prodaja. — Železničarska 23. 23102-22

OSEBNI AVTO.

skoraj nov, se prodaja, znamke »D. K. W.« Maister-Kabriolet-limuzina, ter motorno kolo 98 ccm »Phänomen«. Ponudbe pod »Dobra kupčija« na ogl. odd. »Večernika«. 23095-22

D. K. W. dobavni avto.

v prvovrstnem stanju, poceni naprodaj. Jugo-generator. — Maribor, Aleksandrova 51 23167-22

Radi vojaščine poceni prodajam

MOTORNO KOLO

B. S. A. 250 ccm. nove gume. Štiraktano. Izredna prilika. Razvame 62 pri Mariboru. 23157-22

Proda se

ZENSKO KOLO.

Študenti. Pušnikova ul. 7 — za »Rapidom«. 23179-22

Prodajam

FIAT-AVTO.

4sedežni, 4 gume, malo rabljene, 2 rezervi za 8000 din. Betnavska cesta 1. 23189-22

Prodajam

MOTOCIKEL.

znamke »Saks«. Aleksandrova 57. 23160-22

Lažje vrste

PLATO-VOZ

n steklena omara se poceni prodaja. Vojašniška ulica 13 23066-22

Nakup in prodajo

STARIH MOTORJEV

koles in ostalih vozil posreduje najuspešneje »Večernikov« oglas. 22

Kupim rabljeno

DAMSKO KOLO

Ponudbe na oglasni oddelku »Večernika« pod »Kolo«. 23225-22

Prodajam

PIANINO

skoraj nov, Aškerčeva 16-1, vrata 6. 23178-20

Kupim

PIANINO

ali klavir, dobro ohranjen. Ponudbe na oglasni oddelku »Večernika« pod »Študenti«. 23177-20

POUK

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

MATERE!

Vaš sinko je prejel ob polletju slabo oceno. Pošči te mu inštruktorja potomi »Več.« malih oglasov! 21

Češkem magazinu

Maribor (pri glavni policiji)

VOZILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Prodajam

MOTOR

16 k. s., na sesalni plin (Saug gasmotor). Motor je v dobrem stanju ter ga prodam radi napeljave elektrike. Ponudbe na oglasni oddelku »Večernika« pod »Motore«. 22990-22

Prodajam ugodno NOVO MOŠKO KOLO.

Oglasti se Zrinskega trg 5-41 23072-22

Kupim

MOTORNO KOLO.

Ponudbe pošlati na ogl. odd. »Večernika« pod »Zündapp 250«. 23071-22

Prodajam dobro ohranjen globok

OTROŠKI VOZIČEK.

kupim športni voziček. Meliska 36, vojašnica. 23139-22

Prodajam

MOTORNO KOLO

»Puch« 200 ccm, dobro ohranjeno. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 23032-22

SPORTNI VOZIČEK.

moderen, dobro ohranjen, poceni prodaj. Masarykova 18 — Pobrežje, Spesovo selo. 23048-22

Prodajam

MOTORNO KOLO.

znatke BSA 500 ccm. za 2900 din. Vprašati pri mizarju, Aleksandrova 48 23037-22

Globok

OTROŠKI VOZIČEK

dobro ohranjen se prodaja. — Železničarska 23. 23102-22

OSEBNI AVTO.

skoraj nov, se prodaja, znamke »D. K. W.« Maister-Kabriolet-limuzina, ter motorno kolo 98 ccm »Phänomen«. Ponudbe pod »Dobra kupčija« na ogl. odd. »Večernika«. 23095-22

D. K. W. dobavni avto.

v prvovrstnem stanju, poceni naprodaj. Jugo-generator. — Maribor, Aleksandrova 51 23167-22

Radi vojaščine poceni prodajam

MOTORNO KOLO

B. S. A. 250 ccm. nove gume. Štiraktano. Izredna prilika. Razvame 62 pri Mariboru. 23157-22

Proda se

ZENSKO KO

POSOJILNICA NARODNI DOM

v Mariboru z. z. o. i. na stare slovenske denarne zavode v Mariboru

REZERVE BLIZU DIN 12.000.000

Steznike

po meri dobite samo v prvovrstni in zato edino upravičeni specialni trgovini (delavnici)

Novi naslov:

I. Kocmut, Meljska cesta 1

Zbirajte odpadke

Staro železo, baker, medenino, svinec, cink, star papir, cunj, krojaške odrezke, tekstilne odpadke, glazirano, ovčjo volno, govejo dlako kupuje vedno po najvišjih cenah Arbeiter, Dravska ul. 15. Tel. 26-23.

Specijalna delavnica

za previjanje, popravljanje elektromotorjev in dinam. Izvršujem inštalacije na pogon in luč, na skladišču ves elektromaterijal ter motorji za pogon in dinamo za luč.

Fr. Perčič

elektrodelavnica, Ljubljana, Gosposvetska cesta 16. Telefon 23-71.

Zlato in srebro.

briljante, zastavljane listke išče nujno za nakup.

M. Ilgerjev sin.

Maribor, Gosposka 15

Vsakovrstne

odpadke

papirja in črnj kupuje in plačuje po najvišjih dnevnih cenah

B. ZELENKA

trgovina vseh vrst surovin Maribor, Pobrežje, Cankarjeva 16 Nakupovalnica Kopališka ul. Telefon 27-43

Kupujem stalno vseh vrst in vsako množino

jabolk

po najvišjih cenah.

Josipina Bole

sadje, zelenjava in deželni pridelki en gros - Maribor, Koroška c. 20 na dvorišču

Najnovejši modeli

Najnižje cene Ceniki franko

otroških vozičkov, dvokoles in delov, sivalnih strojev, prevoznih triciklov, pnevmatike pri

F. Batjela nasl. Stane Bergant, Maribor

Aleksandrova cesta 26 • Telefon št. 26-14

Pohištvo-tapetništvo

spalnice, kombinirane sobe krasne pleskane sobe otroške sobe in kuhinje kauči in fotelji

E. ZELENKA

MARIBOR ULICA 10. X. št. 5

Selitev v Graz ali na Dunaj

Koncem februarja ali začetkom marca se nudi ugodna prilika za transport selitvenega blaga s specialnim avtomobilom za prevoz pohištva, dolžine 10 m. Informacije pri »Merkur«, Maribor, Meljska cesta 12.

Stole-pakete

mize, vrtno zaklopne garniture Vam dobavlja najbolje in najceneje

J. PUČKO, Maribor, Tržaška 57

Resni kupci prejmejo cenik

Stružnico (Präzisions-Drehbank)

200 mm stružne višine, 1000 mm stružne dolžine, z norton-prestavami in vdelanim elektromotorjem 380 Volt ter 1

Vrtalni stroj

moderni s priključevalcem (Schaltkasten) in vdelanim elektromotorjem, ki vrta 30 mm v jeklo, prodaja od tujaknjega skladišča

Ludvik Ilersič, Ljubljana

strojno tehnična pisarna in zastopstvo strojnih tovarn.

Cesta 29. oktobra 13 Telefon 37-54

Vinogradniki!

Vse vinogradniško gospodarstvo lahko trpi veliko škodo, ako vinogradnik v svoji stroki ni dobro podkovan. Potrebne nasvete najdete v dobrem vinogradniškem listu. Vinarsko društvo v Mariboru izdaja ilustriran mesečnik pod imenom »Naše gorice«, ki stane letno samo 20 din.

Še danes naročite pri Vinarskem društvu v Mariboru list »Naše gorice«

ivan Campa

Mlin v grafi

vezan v platno din 50, in polusnje din 65

Knjigarna in papirnica

Tiskovne družbe

Maribor, Cankarjeva ulica 1

Telefon št. 25-45

Maceljive in paštene...

krajevne zastopnike išče dobro vpeljana zastopovalnica v večjih krajih Štajerske, predvsem pa v St. Ilju nad Mariborom, Sv. Lovrencu na Pohorju, Ribnici-Brezno in Dravogradu. Temeljita strokovna izobrazba zagotovljena. Vse tozadevne stroške nosi družba. Ponudbe pod »Uspeh zasiguran« na oglasni oddelek »Večernika«.

VERITAS

GENERALNO ZASTOPSTVO IN SKLADIŠČE

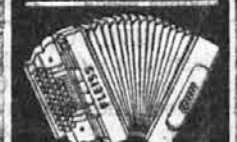
Anton Bremec
Celje

Oglejte si veliko zalogo · Zahtevajte cenik

Moderni šlageji za ples in petje edino na ploščah

elektroton
LJUBLJANA PASAZA NEBOTIČNIKA
Zahtevajte brezplačne sezname

IZDELOVANJE HARMONIK

JOS. FLEISS
LJUBLJANA
TYRŠEVA C. 35
ZAHTEVAJTE CENIK

Vaš uspeh: mali oglasi v »Večerniku«!

Nogavice traine

po »Nimela« kopeli

»NIMELA« preprečuje spuščanje petelj (zank) Din 30,-

»NIMELA« SAMOPRODAJA CELJE, poštni predaj 2

Dobi se v drogerijah in trgovinah

Pisemski papir

v veliki izbiri in najugodnejše nudi

TISKOVNA

DRUŽBA Z O. Z.

Maribor, Cankarjeva 1, telefon 25-45.